

Dr. Marczell Mihály:

HÚSVÉT

III/2. rész: Húsvét UTÁNI EGYES Vasárnapok

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

42-47. kötet

HÚSVÉT

III/2. rész: Húsvét UTÁNI EGYES Vasárnapok I. VASÁRNAP: „Fehérvasárnap”

42. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó	4
A/ rész: az ünnep általános jellegéről szóló beszédek	4
1. beszéd: Az élet örök mozgatói	4
a) alcsoport: Az újjászületés eszközeiről	5
1. beszéd: A keresztség	5
1/a. beszéd: A keresztségi fogadalom ismétlődő muzsikája	5
2. beszéd: A bűnbánat szentsége	7
3. beszéd: A tökéletes bánat	7
b) alcsoport: Az újjászületés megőrzése	8
1. beszéd: A fehér kendő	8
2. beszéd: A fehér kendő megőrzése	8
3. beszéd: A „fehér lélek”	8
c) alcsoport: Az elsóáldozás gondolatát érintő beszédek	9
1. beszéd: Az Úrral való első találkozás	9
2. beszéd: Az elsóáldozás emlékei	11
3. beszéd: Fehér köntösű „újszülöttek”	11
4. beszéd: Az Úr „angyalnépe”	11
5. beszéd: A soha nem törölhető múlt	12
6. beszéd: A keveset értők, de igazán élők	12
7. beszéd: Akikhez készséggel száll le az Úr!	12
8. beszéd: Elsóáldozás – utolsó Úr-várás	12
9. beszéd: Örök Krisztus hordozás	13
10. beszéd: Örök Krisztus bírás	13
d) alcsoport: A békességet hirdető Úr áldásainak értelmezése	13
1. beszéd: A békesség Ura	13
2. beszéd: Mi a békesség alapja?	14
3. beszéd: Kik az igazi békesség közlői?	15
4. beszéd: A Szentlélek hordozói	16
5. beszéd: A békesség népe	17
6. beszéd: Pax Christi	18
7. beszéd: Pax vobis	19
8. beszéd: A mi feltámadásunk	20
9. beszéd: A lélekélet feltámadása	21
10. beszéd: A diadalmas Kereszt	21
B/ rész – a/ csoportja: „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek	22
1. (Introitus) beszéd: A gyermeknép és felnőttépedelede	22
2. (Introitus) beszéd: Az élet Urát illető dicsérő ének	22
1. (Oratio) beszéd: A húsvéti ünnep gyümölcse	23
1. (Graduale) beszéd: A Mester üzenete	23
2. (Graduale) beszéd: Az Úr megjelenése	24
1. (Offertorium) beszéd: Az angyalok hírei	24
2. (Offertorium) beszéd: A keresők vigasza	25
1. (Secreta) beszéd: Az Egyházam ünnepének gyümölcse	25
2. (Secreta) beszéd: Krisztus áldozatának gyümölcse	25
1. (Communio) beszéd: Tamás kétkedése	26
2. (Communio) beszéd: Az Úr szerető intelme	26
B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek	27
a) alcsoport: A feltámadás és a hit kérdéseit érintő beszédek	27
1. beszéd: A „Fehérvásárnap” tavaszi lehelete	27
2. beszéd: Képzelet, vagy valóság?	28
3. beszéd: Kik találkoznak a Mesterrel?	28
4. beszéd: A Mester feltámadásának bizonytalankodó tanúságtevői	29
5. beszéd: Kik találják meg Krisztust?	30
6. beszéd: A hit útján	31
b) alcsoport: Az apostolok félelme és a Mester bátorító szavai	32
1. beszéd: Meddig féltek?	32

2. beszéd: Ne féljete!	33
3. beszéd: A „Tamások” értéke	33
4. beszéd: Péter és Tamás	34
5. beszéd: A távol lévő Tamások	34
c) alcsoport: Az apostolok és mindnyájunk öröme	35
1. beszéd: Az örök megbocsátó	35
2. beszéd: A mi életünk nagy napjai	35
3. beszéd: Az apostolok öröme	36
4. beszéd: Láthatjuk-e mi is a Mestert?	37
5. beszéd: A zárt ajtók	37
B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentlecke szövegéhez írt beszédek	38
Különálló beszédek	38
1. beszéd: A világ legyőzői	38
2. beszéd: A világ győztesének fegyvere	39
Beszédláncok	40
I. beszédlánc címe: A hit kérdései	40
1. beszéd: Mi a hit?	40
2. beszéd: A hit csodaereje	41
3. beszéd: Kicsoda a világ Győzedelmese?	41
4. beszéd: A Vér és Víz misztériuma	42
5. beszéd: Az Ég tanúsága	43
6. beszéd: És az ember alanyi bizonyossága?	44
II. beszédlánc címe: Hitünk igazi tartalma	44
1. beszéd: Egy az Isten – három Személyben	44
2. beszéd: Jézus Krisztus – az Üdvözítőnk	45
3. beszéd: Isten a kegyelmek forrása	45
4. beszéd: Isten az igazságos Bírónk	45
III. beszédlánc címe: A hitből fakadó élet értéke	46
1. beszéd: Istenben hiszünk – Isten fiai leszünk	46
2. beszéd: Jézust szeretvén – Istent szeretjük	46
3. beszéd: Embertestvért szeretvén – önmagunkat szeretjük	46
4. beszéd: Isten törvényeit szeretve – örök életet élünk	46
IV. beszédlánc címe: Krisztus isteni igazolása	47
1. beszéd: Igazolja az Atya – tettekkel	47
2. beszéd: Igazolja az Atya – szavakkal	47
3. beszéd: Igazolja a Szentlélek – tettben	47
4. beszéd: Igazolja a Szentlélek – állandó működése	47
V. beszédlánc címe: Az Úrral egybecsengő emberlélek tanúskodása	48
1. beszéd: Az élet felsőbbrendű igényeinek értékelése	48
2. beszéd: Az isteni élet áhítozása	48
3. beszéd: Az „elmúlás” rettegése	48
4. beszéd: Az örök élet igénylése	48
– Végül a hit kérdéseinek két különálló problémáját fejtegethetnők	49
I. beszédlánc címe: „Az örök tanúskodók”	49
1. beszéd: A teljes Szentháromság tanúsága	49
2. beszéd: Az emberek tanúsága	49
3. beszéd: A Lélek tanúsága	49
4. beszéd: A Víz tanúsága	49
5. beszéd: A Vér tanúsága	50
II. beszédlánc címe: A győzelmes hit	50
1. beszéd: Az Istentől eredettek ereje	50
2. beszéd: A világon való győzelem forrása	50
3. beszéd: Mi a világon aratott győzelem?	50
4. beszéd: Az Ég a földre szállt	50
5. beszéd: Hogy a „földet” az égbe emelje	51
Függelék	51
1. beszéd: Urunk újszülöttei	51
2. beszéd: A tej után vágyakozó kisdetek	52

Előszó

Ezt a vasárnapot „Fehérvasárnapnak” is hívjuk. Történelmi emlék adja neki ezt a nevet; mégpedig azért, mert a szentkeresztység fehér kendőjét eddig hordozták a megkereszteltek és mert ezen a vasárnapon szokták elvégezni első szentáldozásukat a kicsinyek. –Tárgyul kívánczik tehát a keresztelési fogadalom kérdése, a lélek újjászületése (kereszttség), a fehér tiszta lélek megőrzése és a földi, égi béke megszerzése. – Beosztásunk itt is a következő: **A/részben** az ünnep jellegéből fogjuk megalkotni beszéd/vázlatainkat, majd **B/ részben** az „írott liturgia” szövegeire építkezünk. Mégpedig **B/ rész – a/ csoportjában** a „kis liturgia” szövegeit értelmezzük, **B/ rész – b/ csoportjában** a napi Evangélium szövegét vesszük alapul és **B/ rész –c/ csoportban** a napi Szentleckét magyarázzuk. – Lássuk most ezeket egyenként.

X X X

A/ rész: az ünnep általános jellegéről szóló beszédek

1. beszéd: Az élet örök mozgatói

(Pedagógiai beszéd: Az élmények ereje)

Bev.: Kívülről hajtatik az élettelen, belső dinamikával dolgozik az élő; átélt akár földi, vagy kegyelmi ajándékból eredő élettartalom az emberi élet **ősi mozgatója**. – Fehérvasárnapon idézzük emlékünke az Úrral való első találkozásunkat. – Mi ez valójában?

1. Gyermekvágyak csodateljesülése.

Mit vár a kis gyermek? Lélektisztulást és égi találkozást.

a) Tiszta lélekkel akar utat készíteni a Mesternek! Vágyik a lélek az Úr után! – Szinte Jóbbal mondja: „Bár lenne, ki meghallana engem, és meghallgatná óhajomat a Mindenható, s az írná meg a vádiratot, ki meg is ítél, hogy a vállamon hordozzam, és ékességként felköthessem fejemre!” (Jób 31,35-36). – Jól tudja a drága lélek, hogy ha hibák éltek lelke mélyén, megbocsátotta az Úr! „Gonoszságaink reánk nehezednek, de te megbocsátod vétkeinket” (Zsolt. 64,4) – éneklí a Zsoltáros. „De a tied, Urunk, Istenünk az irgalom és a megbocsátás” (Dán. 9,9) – mondja a próféta. „Nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni, Jeruzsálemtől kezdve, minden népnek” (Lk 24,47) – tanít az evangélista. – És mindegyik felcsendül a kicsi lélek hárfája... Azt is jól tudja, hogy ezt a kegyet minden **akaró** és **kereső** megkapja. „Ha azonban a gonosz bűnbánatot tart minden elkövetett vétké fölött, megtartja minden parancsomat, és jog és igazság szerint jár: bizton életben marad és nem hal meg” (Ez. 18,21) – mondja a próféta. – De a „kicsinyeknek” többet ad az Úr, mert ők azok közé az aláztatások közé tartoznak, akiket magához ölel az Úr. „Ti pedig fiatalabbak, fogadjatok szót az előljáróknak. Egymással szemben mindnyájan aláztatosságot öltsetek magatokra, mert Isten a kevélyekkel szembeszáll, az aláztatásoknak viszont kegyelmet ad” (1Pét. 5,5).

b) **Kegyelmi** telítéssel akar gyermekévé tenni az Isten, és akar lenni ő az Istennek. – Mihez hasonlítsatok? „Atyád Istene a segítőd leszen s a Mindenható meg fog áldani téged onnan felülről az ég áldásaival, az alant elterülő mélység áldásaival, az emelő s az anyaméh áldásaival” (1Móz. 49,25). – Mi a **lényeg**? „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem. Amennyiben most testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem s önmagát adta értem” (Gal. 2,20). – Mivé **fokozható**? „Szeretnék megszabadulni, hogy Krisztussal legyek. Ez volna a legjobb” (Fil. 1,23). – **Végső** lelkiület így fejezhető ki: „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). – És mindez a kicsi gyermek lélektartalmának együttese.

2. Felnőtt ember életirányítása.

De „eltemetett” múlt és „feltámasztott” **helyzeti energia** marad-e az életben?

a) Tudattalan hajlással hajlik arrafelé az ember... Így: vonzza, élteti a „rejtett erő”. Mégpedig az, amelyről így ír az apostol: „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt. Többet fáradtam mindnyájuknál, igaz ugyan, hogy nem én, hanem Isten kegyelme velem” (1Kor. 15,10). Sőt a vonzás mellett indítja is. Mégpedig Isten szeretetére! Ezt hirdeti az apostol: „Ne hagyjátok félrevezetni magatokat különféle idegen tanításokkal! Jobb a szívet kegyelemmel erősíteni, mint étellel, amely nem használ annak, aki abban látja a legfontosabbat” (Zsid. 13,9).

b) De később tudatosított erővel is erre tör az életzarándok. A múlt élménysereg és kegyelmi életkincs **tudatosítható** elmélkedés útján. Ezt jelzi a Zsoltáros mondván: „Szívem bensőmben felhevült, s midőn elmélkedtem, lángra gyulladt lelkem” (Zsolt. 38,4). Sőt ezt teremti **életté** a kegyelemmel áldott ember lelke. „Bölcsességet beszél az igaznak szája, és igazságot szól nyelve” (Zsolt. 36,30). De azután a tudatosított kegyelem **felébredhető** gyakorlattal. Erre int a Bölcs: „Boldog az ember, ki a bölcsességgel tölti idejét, és ki annak igaza fölött elmélkedik, és okosan fürkészként Isten gondviselése után” (Sir. 14,22). Ugyanezt hangsúlyozza az apostol is: „El ne hanyagold a benned lévő kegyelmet, melyet... kaptál. Ezekben gyakorold s ezeknek szenteld magadat, hogy haladásod mindenki előtt nyilvánvaló legyen” (1Tim. 4,14-15). – Az isteni ígék erejét megsejti az **emberi értelem is**, és azért mondhatjuk, hogy a tapasztalati tudomány is azt tanítja: **gyakorlattal** erősödik a hajlam /Foerster, Tóth Tihamér stb.).

Bef.: Nem temető, hanem **életforrás** a múlt. Belőle sarjad a jövő. – Mi legyen tehát a jelszavunk? **Jézussal mindig!** Magam, családom, gondjaim Jézus kezébe teendők, és így biztos az út, amelyen járrok. Így Jézushoz vezet a múlt, isteni élet minden „temetett” kincse. Ez is feltámadás! Mégpedig a múlt feltámadása – a jövő, az igazi, a végnélküli feltámadás biztos reményében.

*

Ez a beszéd felépíthető a következő példára: a **harmatcsepp** meséje szerint a lehulló párák és esőcseppek büszkélkedtek, hogy ők növelik a föld flóráját és faunáját... Kissé hivalkodva mondták: mi a „magasságok népe” vagyunk és így mindent a magasodó növénybe szökkentünk. A csörgedező patakok és az elcsendesedő tavak pedig azt mondták: nem lenne semmiféle hatalmad és erőd, ha a **nap keblünkől a magasba nem emelt volna... Alkalmazás:** az Isten, az életető Nap emel minden embert az ég felé és Ő az, aki minden kegyelemcsordítással **égi emelkedést** biztosít az embernek.

*

a) *alcsoport: Az újjászületés eszközeiről*

1. beszéd: A keresztség

(Dogmatikus beszéd: Az újjászületés szentsége)

Bev.: Test és lélek az ember. A test – a föld felé gravitál, a lélek – az ég felé tör. – De van-e olyan isteni erő, amely a lélek szárnyalását lehetővé teszi?

1. Tudjuk ugyanis, hogy Ádám számkivetettjeként születtünk.

a) Isteni tanítás tanítja. „Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földre, amelyből vétettél, – mert por vagy s vissza kell térned a porba!” (1Móz. 3,19).

b) Emberi tapasztalás is tapasztalja. Sok a testi gyarlóságunk és lelki küzdelmünk. „De hogy a ki nyilatkoztatások nagyszerűsége önhitté ne tegyen, tövist kaptam testembe, a sátán angyalát, hogy szüntelen zaklasson s el ne bízzam magamat” (2Kor. 12,7).

2. De tudjuk azt is, hogy Krisztus kegyelméből – újjászülettünk.

/Status vitae redemptae!

a) Ez volt az égi Atya terve. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarká után leselkedel” (1Móz. 3,15).

b) Ez volt Krisztus áldozatának jutalma. „Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindeneket magamhoz vonzok (Jn 12,32).

c) Ez lett a keresztség forrásának égi ereje. „Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog” (Mk 16,16).

Bef.: Így – lélekdiadalmas lett az ember!

1/a. beszéd: A keresztségi fogadalom ismétlődő muzsikája

(A keresztségi fogadalom)

Bev.: A **nagyszombati** esti újabb szertartás egyik kiegészítő része: a **keresztségi fogadalom megújítása**. – Régen elszóldozók rebegték, és a pataksobogás és madárdal hangon csicseregő gyermekajkak ismételték... És most? Most olyanok, akik értik az apostol szavait: „A remény pedig nem

csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

1. Az életmódok változatát értékeln tudók harsogják.

Most a hívek együttese sújja telt templom csendjében. Miért? Mert valóság lett életükben: „Aztán pedig kiöntöm lelkemet minden emberre, és prófétálni fognak fiaitok és leányaitok; álmodást látnak véneitek, és látomásokat látnak ifjaitok” (Jóel 2,28).

a) Mert **felelevenedett** az „ígért múlt életnek” igazi tartalma. „Benne kaptátok ti is a megígért Szentlélek pecsétjét, miután hallottátok az igazság igéjét, az üdvösségteket hirdető evangéliumot, és hittetek is benne” (Ef. 1,13). Most már **tudják**, hogy mit jelent a krisztusi élet. Egyenesen értik: „Egyikünk sem él, s egyikünk sem hal meg önmagának. Míg élünk, az Úrnak élünk, s ha meghalunk, az Uré vagyunk” (Róm. 14,7). Most **akarják** a krisztusi életet. Akár tévelygők voltak, akár hősiiesen kitartók...

b) És tovább menve mondhatjuk: azért nagy kincs ez, mert **életigéretté lett** általa a „keresztstülő” régi ígérete. – A keresztelésben van temetési hangulat. Temetni akarjuk az eredendő és minden személynél bűnt és hiútlenséget. – Bár a felnőtt korban is figyelni kell erre: „Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek. A lélek ugyan készséges, a test azonban gyöngy” (Mt 26,41)! – Félve kell ugyanis arra gondolni, hogy szükséges a siránkozó bűnbánat és a „résenálló” lélekkészség. De bízhatunk abban, hogy mellettünk az Isten: „Ismét irgalmaz Ő majd nekünk; leveszi rólunk gonoszságainkat, s a tenger mélyére veti minden bűnünket” (Mik. 7,19). – De ugyancsak van ebben **feltámadási lendület** és örök életre szóló ígéret. Feltűnt ugyan a hatalmas és büntető Úr erős arca, de biztató lett az Isten szeretete: „Mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét, megszabadul” (Jóel 2,32). Valóban új élet-fakadás csendül ki az egész szertartásból.

2. És mit tárnak elénk ezek az „újszülöttek”? Az istenien újjászületett élet ígértét ígérjük.

Miben csúcsoznak ki ezek az ígértetek?

a) Krisztus fényénél **lobbantottak** „gyertyatüzet”. – Jelkép volt az égő gyertyaszál, de valóság lett a lélekfellobbanás. Mert erre a munkára kész a lélek. Szinte felzsongott a lélek mélyéről: „A szenteknek szóló gyűjtésről fölösleges tovább írnom. Hiszen ismerem készségteket és ezért dicsekszem is veletek a macedónok előtt” (2Kor. 9,1-2). Már csak azért is, mert megérezte az ember a próféta igazát: „Nem a nap szolgál majd neked továbbra is nappali világossággal, és nem a hold fénye világít majd neked, hanem az Úr lesz neked örök világosságod, és Istened a dicsőség” (Iz. 60,19). Sőt arra is reádöbbsent az imádkozó sereg, hogy minden ember fény. amelyet Krisztus hirdet így: „Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5,14). Olyan világosság, amelyet Krisztus lobbant lánggra. Ezért mondja a Mester: „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

b) Ezzel a Krisztus lobbantotta lélekképpel **világították** és vonták fénybe új életútjukat. – Azért indultunk az új fény mellett körmeneti útra. Ennek a fényes útnak Urát dicséri a lélek, és az új fényvetés a keresők útvilágítása; azoké, akikről a Zsoltáros zengi: „Boldogok, kik fürkészik bizonyosságait, s őt teljes szívvel keresik!” (Zsolt. 118,2). A dalra csengő ajak hálaéneke azonban nem marad egyszerű szó és beszéd, hanem olyan lélek, amely az égi kegyelmi tűzzel világított életút látására és járására képesít. Ilyen fényvetés mellett „látjuk” a Mestert és az Atyát is. Ezért mondja a Mester: „Aki engem lát, azt látja, aki küldött engem” (Jn 12,45). – Krisztustól vett kegyelemmel, Krisztus útjának közvetítésével. Földön, – és eget várva. – Jól jegyezd meg az apostol szavát: „Hol marad megígért eljövetele?” (2Pét. 3,4).

Bef.: Végül kérdezzük: mi volt ez? Zengő hárfá?... Daloló énekegyüttes?... Nem! Nem! **Eget verő hangoskodás**, vallomás, ígéret, áhítozás, bizakodás... És vajon eljut-e mindez a hang az Istenhez? Igen! Igen! Nem a „hang” miatt, hanem a „**lélek**” miatt. Mert az a lélek harsonázza az Úr világába a hangokat, amelynek célja, életcélja és boldogsága – az „Úr házába való érkezés” gyönyörűsége.

*

a) Ez a beszéd reáépíthető a „**visszatérő élmények**” lélektani értékére (Ibsen, Arany J., Dante...).

b) Továbbá a „**szavaló kórusok**” dinamikai erejére. – **Alkalmazás:** Zúgó hang a múlt, és fergeteges erő a jelen együttese.

*

2. beszéd: A bűnbánat szentsége

(Dogmatikus beszéd: Az újjászületés további eszköze)

Bev.: Az életutat járó ember gyarlóságnak és gonoszságnak áldozata lehet. Ez a bűn rabsága, amely azután az egész emberi élet örök tragédiája. – De adott-e módot ennek megtörésére az égi Mester?

1. Temetjük a múlt bűnét.

Kettős kincset kaptunk az ég Urától: temetés és feltámadás kincsét. Az első kincs tehát: temetési lehetősége – a múltnak.

a) Ennek előkészítője: a lelkiismeret hangja. Intő, előrekísérő – a tett idején és bíráló – a tett befejezésével. Igaz itt is: „vernus eorum non moritur”. „Ha kezded bűnre csábít, vágd le. Jobb csonkán bemenned az életre, mint két kézzel a pokolba jutnod, a kiolthatatlan tűzre, ahol a fűreg el nem pusztul és a tűz ki nem alszik” (Mk 9,43).

b) Ennek megvalósítója a Mester bűnbocsánata. – Már a próféta mondja: „Ismét irgalmaz Ő majd nekünk; leveszi rólunk gonoszságainkat, s a tenger mélyére veti minden bűnünket” (Mik. 7,19). És a Mester hatalom adással biztosítja: „Akinnek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert” (Jn 20, 23).

2. És vesszük a megszentelődés kegyelmét.

A temetés után –**feltámadás** következik. Ez a döntő és igazán értékes. Miben áll?

a) **Alanyi** beállítottságot tekintve – Felé fordul és így új életet élhet a lélek. „Térjetek hozzám és megszabadultok, a földnek határai mind, mert én vagyok az Isten, és nincs más” (Iz. 45,22).

b) De **tárgyi** valóságot nézve – az isteni természet részese az ember. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). És ez az élet így fogalmazható: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: A megtérés ilyen útját járhatja az ember!

*

a) Ez a beszéd igen szépen reáépíthető **szt.Ágoston, Claudel, Papini** megtérésére.

b) Sőt általánosan felhasználható ez a könyv: „Sie hörten seine Stimme”.

*

3. beszéd: A tökéletes bánat

(Dogmatikus beszéd: Az újjászületés alanyi eszköze)

Bev.: De a tárgyi eszközök mellett nincs átnemesítő erő az **emberszemély** alanyi megrezdülésében? Az biztos, hogy itt is Krisztus az érdemszerző és Isten az indító, de elképzelhető igazság, hogy az ember a megvalósító. – Hogyan?

1. Szeretettel fordulhat az ember Isten felé.

Az ember személyiségének belső ereje, hogy ösztönös és lelki odahajlása tudatosan irányítható és fokozható. Természetes, hogy értelmi ereje az Isten felé is viszi.

a) Indulhat – bölcséletien. A gondolkodó ember eljut az Istenig és a felelősségig. „Ami ugyanis Istenről megismerhető, az világos előttük, mert Isten nyilvánvalóvá tette számukra. Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,19-20). „Amikor a pogány törvény híján a természet szavára teszi meg a törvényben foglaltakat, törvény hiányában önmagának törvénye. Ezzel igazolja, hogy a törvény követelménye szívébe van írva, amiről lelkiismerete tanúskodik és önitétele is, mely hol vádolja, hol fölmenti” (Róm. 2,14-15).

b) Gazdagodhat – természetfeletti kegyelemmel. Ez már a megtérés ténye és a megszentelődés isteni ajándéka. Kötelessége az embernek ennek megfontolása: „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). Eredménye lehet a szeretetnek: „Mindenekelőtt tartsatok ki egymás odaadó szeretetében, mert a szeretet sok bűnt eltakar” (1Pét. 4,8).

2. És a szeretet hevére megszentelő kegyelemmel felel a Teremtő.

Az Isten-szeretet – még természetes úton is – Istenhez emelkedik.

a) Égbe száll – a szeretet. Lényege: A legnagyobb Jó vonzza az embert, és átjárhatja az Isten ter-

mészetfeletti kegyelme!

b) Égből lélekbe száll – az isteni Szeretet, az Isten áldó szeretete. Ez azután természetfeletti kegyelmi adomány. Így tehát mi lesz az eredmény? Az Istennek irányunkban élő szeretete úgy fordul felénk, hogy állni fog reánk ez az isteni ige: „Megismertük a szeretetet, amellyel Isten szeret bennünket, és hittünk benne. Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten őbenne” (1Jn. 4,16).

Bef.: De mi ez a gyakorlatban? A szeretetből fakadó önfeláldozás, vértanúság stb.

* *

b) *alcsoport: Az újjászületés megőrzése*

1. beszéd: A fehér kendő

(Liturgikus beszéd: A fehér kendő jelképének értéke)

Bev.: A keresztség szertartásánál hófehér kendőt kap a kicsike, és egy héten át hordozandó fehér szalagot kap a felnőtt hívő. – Mit jelent ez a szép szertartás?

1. A lélek tisztulásának tényét hirdeti. Ez – az **istenivé születés** jelképe. Ezeket a lelkeket így jellemzi az Írás:

„Ezután akkora sereget láttam, hogy meg sem lehetett számlálni, minden nemzetből, törzsből, népből és nyelvből. Ott álltak a trón és a Bárány színe előtt, fehér ruhába öltözve, kezükben palmaágakkal” (Jel. 7,9-10).

2. A lélek tisztántartásának parancsát követeli.

Ez pedig – az istenivé születés jelképének követelődő hangja. Ez a hang pedig **olyanná** akarja átalakítani az embereket, akikről így ír az Írás: „Kik ezek a fehér ruhába öltözöttek és honnan jöttek?” „Te tudod, Uram”, feleltem. Ő megmagyarázta: „Ezek a nagy üldöztetésből jöttek és fehérre mosták ruhájukat a Bárány vérében” (Jel. 7,13-14).

Bef.: Ennek a „kendőnek” hófehérségét őrizze az ember!

2. beszéd: A fehér kendő megőrzése

(Erkölcsei beszéd: Életnevelési eszköz)

Bev.: Mi teszi lehetővé, hogy fehér maradjon a lélek kendője?

1. Alanyilag: a jóakarátú ember szereteten alapuló élete.

a) Világ felé. „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31).

b) Ember felé. „Aki szereti testvérét, az világosságban él, és abban nincs megbotránkozni való” (1Jn. 2,10)

c) „Boldog az az ember, aki állja a megpróbáltatást, mert ha hűnek bizonyul, elnyeri az élet koronáját, melyet Isten azoknak ígért meg, akik szeretik őt” (Jak. 1,12).

2. Tárgyilag pedig: az ég természetfeletti kegyelmének kiáradása.

a) Kapjuk az elsőt. „Kik ezek a fehér ruhába öltözöttek és honnan jöttek?” „Te tudod, Uram”, feleltem. Ő megmagyarázta: „Ezek a nagy üldöztetésből jöttek és fehérre mosták ruhájukat a Bárány vérében” (Jel. 7,13-14).

b) Gyarapítjuk a szerzettet. „Inkább gyarapodjatok Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus kegyelmében és ismeretében. Neki legyen dicsőség most és az örökkévalóság napján! Amen” (2Pét. 3,18).

Bef.: „Fehér kendőnk” őrzi az ember, és gondosan gazdagítja az Isten.

3. beszéd: A „fehér lélek”

(Erkölcsei beszéd: Az élet kontúrjai)

Bev.: Az a kérdés: hogyan marad örök díszünk a „fehér kendő”?

1. Tisztán őrizzük a bűntől.

a) Kegyelmet adott az Isten. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7).

b) Gyarapítsa az ember! „Inkább gyarapodjatok Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus kegyelmében és ismeretében” (2Pét. 3,18).

2. Tisztára mossuk a bűntől.

a) Krisztus Keresztje az erő. „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

b) A bánkódó – a felhasználó. Erre céloz a **tevékenység** kötelességének kiemelésével az apostol mondván: „Kedveseim, ti, akik mindig engedelmesek voltatok, félve-remegve munkáljátok üdvösségeteket” (Fil. 2,12).

Bef.: Fehér kendővel köszöntünk – a „Béke fejedelménél”.

*

Ez a beszéd átépíthető a háborúban használt **„fehér kendőre”**, amellyel a „parlamentesek” jelentkeznek a békekötés érdekében.

**

c) *alcsoport: Az elsőáldozás gondolatát érintő beszédek*

Itt csak azok a beszédek jönnek, amelyeket a **szülőknek** lehet mondani (Elsőáldozók részére máshol találunk beszédvázlatokat).

1. beszéd: Az Úrral való első találkozás

(Erkölcsi beszéd: Az első tudatos találkozás) – (Rádióbeszéd, 1947. IV. 13.)

Bev.: A Mester valóságos feltámadása emlékünnepeink körében élünk, és így a mi feltámadásunk örömeért imádkozva szent ihletettséggel zörgeti meg lelkünket az a gondolat: még a földön is észlelhető a múlt életnek megelevenedése és a jövő életnek fokozatos, szolgálatot diktáló lendülete. –A költők sokszor beszélnek a múlt feltámadásáról és gyakran elevenen színezik – szinte Ibsen-i sötétséggel –az eltemetett élmények kínzó felelevenedését. – Az Egyház is hivatkozik a temetett bűnök fájdalmasan sikongó, furdaló hangjaira és a lélek megtérésére indító első isteni követnek tartja a lelkiismeretnek dübörgő hangját. – Nem halott tehát a múlt, hanem hangosan követelődő életével és a tökéletesebb életnek sürgető ösztökéje. – Mármost ha így van ez a rossz, a bűnös, terhelt élet vonalán, akkor nem ok nélkül kérdezzük a mai ünnepen, amikor is az elsőáldozás csodás napjára gondolunk vissza: vajon mi a helyzet a lélek szent eseményeinek, Isten előtt is érvényes életélmények területén? Vajon rétegeződő halmozódás-e csupán a jócselekvések egymásutánja, illetve a léleknek Istennel találkozása, avagy egek kapuján dübörgő örök erők együttese, amely földi életben és örök életben érvényért követelődik? Az áldozatos szeretet: „A szeretet nem keresi a magát” (1Kor. 13,5)... Márta odaadása: „Márta azonban sürgött-forgott a sok házi dologban” (Lk 10,40). ... Mária Krisztushoz hajlása: „Mária a jobbik részt választotta. Nem is veszi el soha” (Lk 10,42). ...Szt. Erzsébet ajándékosztása... A könnytörő szamaritanus áldozatossága: „Mikor megpillantotta, megesett rajta a szíve. Odament hozzá...” (Lk 10,33-34)... A lélek Krisztus várása, a Szent Kenyérrel való táplálkozás: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved? Mit is adhatna az ember cserébe lelkéért?” (Mt 16,26)... Mindezek aligha tűnnek fel olybá előttünk, hogy ezek könnyűségükkel hozzátartoznának a mulandó világ értéktelenségéhez. – Ha pedig lelkem elé rajzolom a mai ünnepek, Fehérvásárnapnak azt az emlékét, amely lelkünket az elsőáldozás eseményére figyelmezteti, akkor kérdéssé alakul bennem az a gondolat: milyen lelki értéket termelt ki bennem az Éggel találkozás szent csodája, és milyen jövő életre lendít a ma feltámadó szent élménynek életbe kívánczó elevensége?

1. Krisztus Urunk és áldott Egyházunk tanításából világosan tudjuk, hogy az első szentáldozásunk tárgyi tartalmát így fogalmazhatjuk: **Ég felé tárul a lelkünk, hogy zárt szentélyként fogadja magába az egek Urát.**

Nagyon természetes, hogy hosszú készülődés előzi ezt a szent percet. Csodás sejtés... a jó édesanya fellibbentette életfátyol elhúzódnása... fohászkodás... vágyakozás... keresztes alázkodás... bánkódó könnyhullatás... bocsánatkérés... és bocsánat vétel... mindez ebbe az egy mondatba kapaszkodik: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: én felüdítlek titeket” (Mt 11,28). Erre építkezik az ember, hogy vehesse égi kegyelmét, mely szavakban így csendül a bánkódó előtt:

„Ember, bocsánatot nyertek bűneid” (Lk 5,20). Felzarándokolunk a Golgota hegyére, ahol a hulló vércseppek felzsongítják lelkünkben az utolsó vacsorán búcsúzó Mester isteni szavait: „Ez az én testem, amelyet értetek adok” (Lk 22,19). Majd biztatólag ébred lelkünkben a Szent Kehely feletti égi szó: „Ez az kehely az új szövetség az én véremlében, amelyet értetek ontok” (Lk 22,20). – Az életnek ilyen kegyelemben öltözése után az emberek a fehér köntöst látják, az Isten a lélekselyem tiszta patyolatát szemléli. Ismétlem: milyen lelki átöltözés után hajlott meg égbetörő tekintetünk az Úr oltára előtt, hogy lélekkapukat nyitva fogadja magába a lélek Urát?! – Ha elhessegetném a múltat temető rétegeknek finom portakaróját erről a szent életpillanatról, akkor felcsillanna drága szemetekben az az örömkönnny, amely az újraelevenedett szent percnél megújuló boldogságát hirdetné. Az a perc volna ez, amelyben felgyulladt lelketekben az az égi igazság: az Ég a földre szállott... mégpedig azért, hogy valósággá váljék bennünk az a krisztusi ígéret: „Aki eszi az én testemet és issza az én véremlémet, annak örök élete van” (Jn 6,54). Szinte fülemben cseng az áhítatos templomi karok égbeemelkedő imádsága, amely hömpölygő lassúsággal Ég előtt alázkodó hódolattal mondja: „Uram, nem vagyok méltó...” (Mt 8,8). De ugyancsak ott zsong lélekszentélyemben az isteni Mester biztató szava: „Én vagyok a jó pásztor. Életemet adom a juhokért” (Jn 10,11 és 15). Ezért érzem azt, hogy nyugodtan mehetek Hozzá, mert a keresztdozatban halál útján életét adja, én pedig a szentáldozásban az Ő ígérete alapján az örök boldogság birtokosává leszek. Így azután valóság lesz bennünk az a szent égi íge, amely szerint már nem én élek, „hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). – Ez a csodás égi átváltozás végül is annyit jelent, hogy lélektelevényem az isteni kegyelem, erőforrásom az isteni természetben való részesedésem és virágbaszökkenésem az égi kegyelem léletté fakadása. Szinte sóhajtva mondogatjuk, bár örök élet lenne bennünk ez a szent csodálatos átváltozás!

2. Milyen öröm harsonázna akkor lelketekben, ha meghirdetném nektek azt a gyönyörű igazságot, hogy az Ég kegyelme elevenné ébreszti bennetek ezt az eltemetett gyönyörű világot!

Nincs arról itt szó, hogy varázslatos szóval visszahozzuk a gyermekvilág gyönyörűségét, távol jár a gondolatunk attól a meseforrástól, amelyből hörpintve gyermek lesz az élemedett ember, de igenis állítom és arról szólok, hogy elevenné szeretném varázsolni bennetek az első szentáldozás „lélek-helyzetenergiáit” és így tavaszi rügyfakadásba indítom lélekkertetek élőlő virágait. Ne csodálkozzatok azon, ha szent valóságnak mondom ezt az áhított vágyakozást. Mert ha a múlt hibák, bűnök állandó teherként nehezedenek életünkre és nem mosódnak addig, míg Krisztus Vére le nem törli őket, akkor még inkább igaz az az evangéliumi tanítás, amely szerint a kegyelemből fakadt isteni élet örök kísérről, örökké intő, támogató, beszélő, segítő égi ajándék. „Ő megfizet kinek-kinek tettei szerint; örök élettel annak, aki kitartó jócselekedettel dicsőségre, tiszteletre és halhatatlanságra törekszik...” (Róm. 2,6). **Van feltámadása az isteni múltnak is és van erőteljes kihatása a jövő életre is!** A sivár szadduceusok szerint még a halottak sem támadnak fel: „...szadduceusok jöttek hozzá, akik tagadják a föltámadást...” (Mk 12,18). Mesterünk szent tanítása szerint pedig a jócselekedet örök kísérről áll földi és örök életünk szolgálatában. – A nagy svéd író, Ibsen gondolata szerint szörnyű léleksodródás zavarja az embert, a múlt bűnös élményei feltámadnak... Egyik neves magyar írónk pedig méltán hangsúlyozza kemény szavakkal, hogy pozdorjává zúzódik ördög-fajzatnak minden jót ölni akaró vörös malma, ha az édesanya adta emlék, az imakönyvben hervadt nefelejcs visszaidézi az áldozatos anyai szeretet gyönyörűségét. – Szentül tanítja mindezt a mustármag parabola is: „Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor fölnő, nagyobb minden veteménynél” (Mt 13,32). Az elvetett mag életre kél. Valósággá igazolja az apostolok együttese is, amelyről szomorúan halljuk, hogy elhagyja a halál felé közeledő Mestert, de örömmel látjuk, hogy a tőle vett életindítások nyomán végül is életét áldozza az isteni Galileaiért. Nem az erősködő hang, a getszemáni Péter hangoskodása volt a döntő jelentőségű, hanem az az áldozatos szeretet, amellyel Péter és a tizenegy halálig tudta szeretni az Üdvözítőt. Péternek elég volt Róma kapujánál való találkozás is. Pálnak lendületet adott és életre szóló lekötöttséget biztosított a damaszkuszi úti jelenet. Jánost pedig Krisztus Szívéhez fűzte a keblére borulás gyönyörűsége. – Sőt azt is megállapíthatjuk, hogy a Mester egész tanítása új életre kelt az apostolok lelkében, mert imádsággal esdette le számukra a világosító kegyelmet az égi Mester, és így a Szentlélek megtanította őket mindarra és eszükbe juttatja mindazt, amit a Mester mondott nekik. „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). – És ha így van ez az élet nagy jelentőségű eseményeiben, lehet ez kisebb kihatású az első szentáldozásnak földöntúli örömeiben?! Hát ez nem a Krisztussal való első tudatos találkozás?! Hát ez nem égi kegyelem-áradás?! Hát ez nem isteni természetben való részesedés?! Hát ez nyom nélkül átfutó egyszerű történés? Hát ez tán fodrozódás a lélek sima tükrén? Harmathullás az egek magas-

ságából? Napsugár a virág szíromkelyhében? Nem! Nem! Nem! Ennél sokkal több! Csak figyeljétek meg a természetnek magasból sugárzó erőit, akkor is látni fogjátok, hogy ezek simogatása is életrügyeket fakaszt... Mennyivel több, erősebb és tisztult életet fakasztóbb a lélek szentélyében, virágos kertjében a Mester valóságos vétele az első szentáldozás csodájában?! – Milyen magasztos és nagy-szerű volna, ha ti és mi mindnyájan, akik messzeségben is halljátok egyszerű szavamat, feleleveníté-
nétek magatokban a gyermekkor első égi találkozásának első csodás emlékét, és olyan erőfeszítő erő-
vé fokoznátok ezt a kegyelemvételet, hogy nyomán erényvirágba szökkenne egész földi éltetek és égbe
vágyakozva istenivé nemesednék örök éltetek! Hinni! Hinni! Hinni! Krisztus biztat minket: „Aki eszi
az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van” (Jn 6,54). Méltán hihetjük tehát, hogy a
halottak látszó szent élményeink már a földi életben is új erőre kapnak és az örök életünkben életér-
tékeinkké, életkoronánkká magasztosulnak.

Bef.: A Mester feltámadásának ünnepkörében jó nekünk arra is gondolnunk, hogy mi módon ké-
szíti elő a mi Urunk Jézus Krisztus a mi lelkünk feltámadását. Az igazság itt is az, hogy a teremtő Is-
ten gondolatai szerint a testi és lélektani törvények finom követésével végzi ezt a munkát a földi Mes-
siás. Eltemet bennünk sok szent tanítást, és ez a magvetés. Kegyelemével gazdagít a Szent Kenyér ere-
jével és az isteni természetben való részesítéssel. Majd felébreszti ezeket a fokozatosan fejlődő éle-
tünkben, és ez az égi helyzeti energiáknak tevékenységbe szökkenése. Végül örök kincsekké változtat-
ja minden jócselekedetünket, hogy szent kíséretként kövessenek minket az örök élet kapujához. Így
gazdagodva aztán bátran kopoghatunk az örök szentély bronzkapuján, mert nem emberi voltunkat, ha-
nem isteni kegyelemben való életünket visszük az örök Bíró elé. – Találkoztunk az elsőáldozásban égi
Mesterünkkel, magunkban hordtuk Őt egész életünkön át és Vele együtt várjuk azt az ígéretet, amely
örök életünk boldogságát juttatja nekünk!

2. beszéd: Az elsőáldozás emlékei

(Erkölcsi beszéd: Éltető erő – a múlt)

Bev.: Valami csodálatosan szép kép – az elsőáldozók csoportja. És én most égi csodát kérnék,
hogy magam elé varázsolhassam az **én elsőáldozásomat**, hogy lássam: milyen maradt az én harmatos
és üde lelkem az évek pergése alatt?...

1. Felnyitóm az emlékezés titkos kamráját...

a. Látom – magamat... Ki voltam? Mivé emelt a Mester? És mivé lettem?

b. Tovább pergetem az életem filmszalagját... Ez már történet. Isten teremtménye, Isten fia és?...

2. És áhítatosan könyörgöm a régi lélektartalmat.

a. Legyen erényvirággal ékített a szentélyem.

b. Legyen az égi Mester – örök Vendégem. Minden áldozásom juttassa eszembe: „Valahányszor
ugyanis e kenyeret eszitek, s e kehelyből isztok, az Úr halálát hirdetitek, míg el nem jön” (1Kor.
11,26).

3. beszéd: Fehér köntösű „újszülöttek”

(Dogmatikus beszéd: Az újjászületés titka)

Bev.: Keresztségem óta évtizedek peregetek alá, amelyek sorában **állomás** volt az elsőáldozásom. –
Mit kaptam ezen az életállomáson?

1. Krisztus választott otthonává.

2. Krisztust vettem életem lélekeledelévé.

Bef.: Mindig hív a Mester...

4. beszéd: Az Úr „angyalnépe”

(Erkölcsi beszéd: Az „angyalok serege”)

Bev.: A „Fehérvasárnap” templomba hívó harangszavát sok-sok virágtépés és szíromhullás előz-
te... A mi kertünk is bőséggel öntötte virágát, hogy szírompompába öltöztesse a falu gyermeknépét és
az Úr földön ékeskedő áldozati oltárát. – Mi történt tehát – az én elsőáldozásom előestéjén és hajna-
lán?

1. Füzérbe fonódtak a kert és mező virágai, hogy ékítsenek.

- a) Eljöttek...
- b) És jelképek lettek...

2. Beszédeselek maradtak és még ma is –felelősségre vonnak.

3. És lelkem hogyan felelhet a pompájukat nekem hozó drága virágoknak?

Bef.: Maradtam-e az Úr „angyalnépe”?... De mindenesetre: légy az Úr angyalnépe! (Példa: az **éve-lők** is – újra virágoznak!).

5. beszéd: A soha nem törölhető múlt

(Erkölcsei beszéd: A jó sem törölhető!)

Bev.: A sötét lelkű írók igen sokszor terhelik azzal a túlszínezett igazsággal lelkünket: a bűnös múlt – örök teher. – És az **éltető jó?** Boldog lehet az ember, mert erre is igaz a tétel. – Hogyan él bennem ma is az első szentáldozás élménye?

1. Sokszor felvázolja elem – gyermekkorom tiszta képét.

- a. Tiszta – a kontúrja...
- b. Egek felé mered – a tekintete.

2. És ez a kép követeli a jelenben való érvényét.

- a. Vonzólag hívogat – a múltba.
- b. Követelődzve követelődzik a tiszta életútra.

Bef.: Jó, hogy így van! Így **magamban** él – a múlt, hogy termelődjék hangoskodása nyomán – a **jövő**.

6. beszéd: A keveset értők, de igazán élők

(Erkölcsei beszéd: Mít értettem akkor?)

Bev.: A „felnőtt ember” olyan gyakran hivalkodik értelmi erejének kibontakozó hatalmával... Én azt hiszem, hogy életem legszebb percében kevés volt a **tudásom**, de **isteni volt az életem**. – Hogy is volt csak ez?

1. Kevés volt a tudásom...

a) Jézus tanítását tudtam: „Az Úr Jézus elárulásának éjszakáján fogta a kenyeret, hálát adott, megtörte és így szólt: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem, melyet értetek adok” (1Kor. 11,23-24).

b) Jézus valóságos közeledését vártam.

2. De égi volt az életem.

- a) Kegyelemteljes volt a lelkem.
- b) Egekbe szárnyalt a lelkem.
- c) Érényvirágokat bontott az életem.

Bef.: Most azt kérdezem: melyik a több? Boldog lehetek, ha **élettel éltem** – a Krisztus adta életlehetőséget.

7. beszéd: Akikhez készséggel száll le az Úr!

(Erkölcsei beszéd: Az Úr asztalának vendégei)

Bev.: Kiket fogad asztalához vendégként az Úr?

1. Engem hívott – mint elsőáldozót.

2. Engem hívott – mint felserdült ifjút.

3. Engem most is hívogat – mint élemedett férfiút.

Bef.: Mindig hívott és mindig hív... De méltó vagyok-e erre? Mint kicsi, méltó voltam, mint nagy – méltó legyek!

8. beszéd: Elsőáldozás – utolsó Úr-várás

(Dogmatikus beszéd: Krisztus látogatása)

Bev.: Mikor lépett és lép hozzám a Mester? A felelet ez: minden áldozásban a természetfeletti kegyelem vételében. – Mi ennek két döntő és kiemelkedő időpontja?

1. Az első szentáldozás napja.

2. Az utolsó áldozásom útravalójának pillanata.

Bef.: Először megyek eléje, utoljára Ő siet hozzám...

9. beszéd: Örök Krisztus hordozás

(Erkölsi beszéd: A Krisztussal élés művészete)

Bev.: „Maradj velünk, Uram!” – mondják az emmausziak. – És én hogyan valósítanám ezt az áhítozást?

1. Életté alakítom a földön az isteni kegyelmet.

a) Éljem! „Hűségét megtartja örökre, igazságot szerez a méltatlanul szenvedőknek, eledelt ad az éhezőknek” (Zsolt. 145,7).

b) Átéljem! „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

2. Bizalommal várom az örök életet.

a) Mesterünk ígérte. „Aki eszi az én testemet és issza az én véreimet, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

b) Életem valósítsa! – Szentek példája!...

Bef.: Otthonomban lakik az Úr. „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). Az Úr örök otthonában lakik az ember. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

10. beszéd: Örök Krisztus bírás

(Dogmatikus beszéd: Isten birtokállománya és birtokosa vagyok)

Bev.: Minden ember Istené. Birtokállománya, de egyúttal személyes birtoklója. – De hogyan van ez?

1. Földi életben – isteniek lehetünk.

Ez titokzatos és hittel közelíthető.

a) „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

b) „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem. Amennyiben most testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem s önmagát adta értem” (Gal. 2,20).

2. Örök életben Istennel élhetünk.

Ez észlelhető és boldogan tapasztalható.

a) „Ma még csak homályosan, tükörben látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

b) „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Birtokállomány és birtoklás – a személyek szeretetének áramlásában lehetséges!

* *

d) *alcsoport: A békességet hirdető Úr áldásainak értelmezése*

1. beszéd: A békesség Ura

(Dogmatikus beszéd: Az Úr a mindenekfeletti!)

Bev.: A feltámadás szent szertartása alatt a Legfölségesebbet tartva ezt énekli a pap: „Békesség veletek, én vagyok!” Háromszor csendül ez a szent ige, melyet a Megváltó ajkairól vesz ajkára az Úr szolgálja és ezzel óvja félelemtől, bajtól áldott népét. – Távolodhat a félelem, hisz itt az Isten, könnyű lehet a baj, a szenvedés, mert segít az Isten. Nem csoda tehát, hogy így békesség honol az ember lelkében, mert közelében van a hatalmas és mindent békébe csendítő, hatalmas Isten. – Kérdően nézhetünk ma az égre vagy az Oltáriszentségre, és kérdezve kérdezhetjük, hol az az erő, amely békét, elmenekülést, egybefonódó szeretethullámot áraszt az emberekre? Természetes, hogy nem lehet más, mint az Isten, kinek belső életéből áramlik ez a csodálatos egyensúly teremtés. – Ki tehát az Isten?

1. Az Isten örök tevékenység.

Az Istenről azt tanítjuk, hogy élő személy, aki tudja önnön életét, ismeri a tudattalan és tudatos természetét, látja a körülmények sodró erejét és célok felé irányítja az egész életet. – Önmagának belső titokzatos élete, és a Személlyé lévő Fiú és Személlyé élő Szeretet, a lélek titokzatos életét éli. – A világ egészéről ez az evangéliumi igazság: „Minden ő általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami lett” (Jn 1,3). – Az emberről pedig ez a tétel szól: „Arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Azt a lelket, melynek halhatatlanságát hirdeti a Mester: „Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él” (Jn 6,58). – Ilyen állandó és örök tevékenység mellett hogyan értelmezhető és elemezhető ki a „békesség Ura”?

a) Önmagában a teljes tökéletes egybecsendülés a béke jele. Jól meg kell jegyezni, hogy **a béke nem a tétlenség, hanem az egybecsendülő tevékenység**. A végtelen Istent pedig ez a belső, soha elmentétet nem mutató tökéletes életharmónia jellemzi. Isten: az „actus purus”.

b) Az anyagi világot tekintve sok itt a törtetés és bontakozás. Sőt azt is mondhatnók: ez az **alaphang**. – De sok itt az ütközés és a kudarc. Ez is harc. A lét és az élet tavaszi fakadása után pusztulás következik; de a múlt életből kisarjad az új, a szebb, a pompázóbb. Van tehát itt a harcban is belső rend. Ez pedig a **felsőbbrendűnek diadala** és érvénye. Ennek csendítése a világ békéjének harangcsendítése.

c) Az ember életét szintén a harc adja. De ne felejtjük el, kezdetben ez nem volt így. Isten terve a paradicsom. Az ember büntetése: „Arcod verejtékével edd a kenyeret, míg vissza nem térsz a földre...” (1Móz. 3,19). – Ebben a fizikai diszharmóniában, majd abban az erkölcsi küzdelemben, amelyről Szt. Pál beszél, teremthet harmóniát az Isten. „A belső ember szerint örömet találok Isten törvényében, de más törvényt tapasztalok tagjaimban: ez küzd értelmem törvénye ellen és a bűn törvényének rabjává tesz, amely tagjaimban van” (Róm. 7,22-23). – Nehéz volna így az élet, ha nem szólna biztosan a Mester: „...bízatom, én legyőztem a világot” (8Jn 16,33). Boldogok lehetünk még akkor is, ha gyenge és harcos az életünk, mert megcsendült a vigasztaló szó: „Én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). – Ne felejtjük: így lesz reánk nézve az örökké tevékeny, minket mindig segítő, emelő, könnyítő, kegyelemmel áldó Isten számunkra **lélekbékét** sugárzó igazi Atya.

2. Az Isten állandóan felénk forduló kegyelemsugárzás.

Az ember életének igazi belső békéjét nem a külső reáhatások kellemes vagy kellemetlen kiértéklése adja. Ezek végül is földi életet befolyásoló élethangolások és örömet, vagy szenvedést okozó behatások. Talán azt is mondhatnám: **átfutó élethullámok**. – Jól tudom én azt, hogy ezek is áthangolják az embert és bizony igen sokszor boldogtalanná teszik az embert és bizony igen keserűvé a föld zarándokát. De azt is tudom, hogy a békesség Urának felénk fordulása az általános gondviselés mellett ezeknél többet jelent.

a) A békesség Urának kegyelmi sugárzása arra tör, hogy **fényével világosságba vonja** az ember igazi életcélját és annak elérése eszközeit.

b) A békesség Urának kegyelmi sugárzása továbbá arra tör, hogy **lendítő ereje legyen** az örök ormokra törésben vagy erőfeszítésben.

c) A békesség Urának kegyelmi sugárzása végre arra tör, hogy **megszentelő erő legyen** minden életmozdulásban és így istenivé tegye az ember összes cselekvését. – Lám! Látszólag csendes és békés a béke Urának felénk fordulása, de valóban életünk eleven bekapcsolása az örök szőlőtő csodás erezétebe. Ezért mondja a Mester: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehetek” (Jn 15,5). Ha tehát látszólag csendes és békésen simuló emberben a sugárzó isteni kegyelem, az olyan állandóan dolgozó, belsőleg tevékenykedő létszen, amely minden pillanatban teremtve teremti az örök élet szent életkincseit. – Nem lehet-e így boldog az ember, ha érzi, hogy a zűr-zavar bizonytalansága, az értelmetlenül kopogtató szenvedés – a kegyelem révén – fénybe vonódik? A küzdelemben az Isten kegyelme erőt biztosít, és így az élet összes munkájában az örök erezet kegyelmi erői buzognak és csordulnak az ember lelkébe. Íme: a békesség Ura az emberi élet belső és igazi békességének létesítője.

Bef.: Békesség és tevékenység... Nem ellentétes fogalmak akkor, ha a belső harmónia békességének gyermeke és a tevékeny élet, az örök élet megszerzője. Még a húsvéti hangulat öröme tölti be a lelkünket, mert fülünkbe cseng az Úr biztató, békességet hozó hangja. De maradjon ez bennünk mindörökké, amíg az örök békesség Urához nem tér – a békét váró, de tökéletesebb életét élő lelkünk.

2. beszéd: Mi a békesség alapja?

(Erkölcsei beszéd: A lélekbéke alapjai)

Bev.: A szentmise imáiban hármas főhász a szent áldozat csodájában: adj nekünk békét! Ezt áhítozza az ember, Egyház, és ezt hozza égi kegyként a feltámadott Mester. Méltán kérdezhetjük égi Atyánkat: mi tehát a lélekbéke-szerzésnek alapja?

1. A lélek tisztasága.

Zavar és letörtség – belső életomlás vetülete. Azért a belső és külső béke – a léleknemesítés eredménye.

a) Keresztségi újjászületés. – Ez a megindulás. Azt is mondhatnám: ez az alap. A lényeg annyit jelent: temettetik a „status lapsae vitae”; születik a „status redemptae vitae”. De azt is mondhatnám **alanyi** elgondolással: ez a lélekbéke alapja. Ezt a lelki békét, megnyugvó elcsendesedést, lélekegyensúlyt értékli az apostol, amikor ezt mondja: „Ezért véleményem szerint nem kell háborgatni azokat, akik a pogányok közül tértek meg Istenhez” (Ap.Csel. 15,19).

b) Életen át őrzött érintetlenség. Ez a megtisztult ember tevékenységének életgyümölcse. A kegyelem ugyanis nem marad élettelen elpihenés. Az égi kegyelem éltető és életre indító. Azért mondja az Írás: „Akinék füle van, hallja meg mit mond a Lélek az egyházaknak: A győztesnek az élet fájáról adok enni, mely Isten paradicsomában van” (Jel. 2,7).

c) Majd folytatólagosan azt is mondhatnám: dinamikai ható léssen. Arra hangoló, hogy isteni dalt daloljon az élet. Ez pedig gyakorlatban azt jelenti, hogy örök mozgatója a tiszta élet tényének.

2. Ezt közli a lélek megigazulása.

Mesterünk beszél erről és ezzel megemel bennünket (a szamariai asszonyok): „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,13-14).

a) De a fehér köntös elvesztője is Istené lehet; még akkor is, ha tényleg szennyessé silányul. Persze a bánkódás és így történt visszaszerzés után (Pl. Mária Magdolna, a tékozló fiú...). – Jól kell ugyanis értékelnünk azt az igazságot, hogy a Mester Vére – égi tisztulás égi eszköze. Azért mondja az apostol: „Ha ugyanis a bakok és bikák vére meg az üsző hamva a tisztátalanokra hintve megszenteli őket, úgyhogy külsőleg megtisztulnak, mennyivel inkább tisztítja meg lelkiismeretünket a holt cselekedetektől Krisztus vére, – aki az örök Lélek által önmagát ajánlotta föl szeplőtelen áldozatul Istennek – hogy az élő Istennek szolgáljunk!” (Zsid. 9,13-14).

b) Ha **újból nyeri** a tisztulás kegyét a lélek. Épp ez a nagy kegye az Úrnak: az „elveszett bárányt” is hazasegíti a Mester. Méltán énekli a Zsoltáros: „Hints meg engem izsóppal, hogy tiszta legyek, moss meg engem, hogy a hónál fehérebb legyek” (Zsolt. 50,9). És méltán bátorít a próféta: „Ha bűneitek olyanok is, mint a skárlát, fehérek lesznek, mint a hó; és ha olyan vörösek is, mint a bíbor, fehérek lesznek, mint a gyapjú” (Iz. 1,18). Ezt nagy áldozattal szolgálják a nyáj bojtárjai, és örömmel vegyék a nyáj „elveszettjei”.

Bef.: Mindenkié az Úr! A tiszták szárnyalva repülnek **Feléje**, az elveszetteket az áldozati Bárány szeretete lendíti az **örök haza felé**.

3. beszéd: Kik az igazi békesség közlői?

(Dogmatikus beszéd: Krisztus küldöttjei)

Bev.: Minden az Istentől, de emberi erőkön és személyeken át jön az égi ajándék. – Kik ezek az isteni küldöttek?

1. Akiknek hatalmuk van – a bűnbocsánatra.

Mesterünk így köszönti apostolait: „Békesség nektek!” (Lk 24,36). Azután hatalmat ad nekik, hogy lélekbékét adhassanak.

a) Jézus mondta. Ez pedig annyi: Isten Fia hirdette. Az Ő szava pedig – hatalmat közlő. Azért mondja tanítványainak: „Akinék megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert” (Jn 20, 23).

b) Az apostolok készsége azután – feladatot vállaló. – Vették, birtokolták és gyakorolták is ezt a hatalmat. Térítő és bűnbocsátó utat járnak és bűnbocsánatot adnak. Röviden: teljesítették is a Mester parancsát.

c) Apostolok – a hatalomátadás idején (papszentelés) – tovább is adták ezt a hatalmat. A püspök reájuk ruházza! Utódaik és papjaik a bűnbánat szentségében (gyóntatás) valóban gyakorolják is ezt a hatalmat.

2. Akiknek erejük van az Isten kegyelmének továbbítására.

De az isteni kegyelemközlés szentségi ajándék. Ennek közvetítése az isteni hatalom gyakorlása.

a) Ezért mondhatjuk, hogy a büntelenség csak alap az emberi életre. – Ebben lehet sok emberi erőfeszítés, de még nincs benne az érdemszerző természetfelettség. „Az ifjú erre kijelentette: „Ezt mind megtartottam fiatalkorom óta. Mit kell még tennem?” (Mt 19,20). Ez a megigazulás első, előkészítő lépése; de **ennek gyökere** is az isteni kegyelemvétel ereje.

b) De az igazi értékadás az isteni élet kegyelmének kiárasztása. Ezért mondja Jézus Nikodémusnak: „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3). Ez a megigazulás az Isten műve; de ennek – Isten rendelése szerint – **eszközölője** a pap. Nem úgy, hogy Isten nélküle nem tevékenykedik, hanem úgy értelmezve, hogy Isten rendszerint végtelen bölcsességével így rendelkezik.

Bef.: Kik ezek? Krisztus helyettesei a püspökök, papok. Ezek az Úr kegyelmének élő továbbítói és így a mi földi életünk útmutatói és végül örök életünk előkészítő isteni követői.

4. beszéd: A Szentlélek hordozói

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek birtoklói)

Bev.: Van-e nagyobb kegy, mint lelkünkben hordozni az Úr Lelkét?... De kik részesei ennek az isteni kegynek?

1. A küldött apostolok.

Nekik mondja elsőnek a Mester: „Vegyétek a Szentlelket” (Jn 20,22).

a) Az Úr lélekmentő munkára küldi őket. Mégpedig azért adja a Szentlelket, mert lélekmentő munkára indítja és lélektűz lobbantására küldi a nagyvilágba. – A hasonlat azután lehet – a halászatot érintő is... Emberlelkeket kell halásznótok! „Ne félj! Ezentúl emberhalász leszel!” (Lk 5,11). A lényeg: emberlelkeket Isten felé kell indítanotok.

b) A Szentlélek erejével indítja őket. Elég-e erre az **emberi erő?** Tudás, akarat és áldozatosság kell, de az igazi indító és győzelmes hatalom – a Szentlélek. Jól mondja az apostol: „Tanításom és igehirdetésem bizony nem az emberi bölcsesség meggyőző szavaiból állt, hanem a lélek és az erő bizonyításából” (1Kor. 2,4). Ezzel telítette („musto pleni”) tudnak igazán dolgozni. – Ezt a fenséges munkát és eredményt színezi az Írás mondván: „Mikor elérkezett a pünkösöd napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket” (Ap.Csel. 2,1-4).

2. Az elhívott zarándokok.

Ámde nem kell kétségbeesnünk; nem zárul ilyen szűk területre a Szentlélek vétel kegye. Jól jegezzük meg: mindenkit hív az Úr kegye. Ezért hivatkozik már az Ószövetség is a szélesen terjedő hívásra mondván: „És mondotta: Kevés az, hogy szolgálom légy nekem Jákob törzseinek helyreállításában és Izrael maradékának visszatérítésében. Íme a nemzetek világosságává tettelek, hogy üdvösségem légy a föld széléig” (Iz. 49,6). – Sőt az Újszövetség apostolairól is tudjuk, hogy a Lélek hatása alatt messze mennek az isteni ígék hirdetésére és a Szentlélek közlésére. „Ők tehát a Szentlélektől küldve lementek Szeleukiába és onnan áthajóztak Ciprusba...” (Ap.Csel. 13,4).

a) Sőt igaz az is, hogy valamelyes szolgálatot mindnyájan teljesítünk (talentumok). **Magunk** lelkiüdvé, családunk lelki élete, hivatásunkhoz tartozók nemesítése... Mind, mind küldetés... Magunkhoz az Úr küldi a Fiát: „Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abba, Atya!” (Gal. 4,6). – De mi magunkból áraszuk másokra az Istenfiának szeretetét!

b) **Mindenkit** lélekszolgálatra küld a Mester. De **ezeket** a szolgálatokat **lélekszemszögből** kell értékelni. Mégpedig úgy, hogy értenünk kell, hogy **mások lelki élete** is a mi hivatásunk körébe vonandó. Az ő üdvözítésük is részben a mi lelkünk hivatása vagy szeretetből fakadó kötelesség. Különösen, ha testi, lelki, hivatali kapcsolat fon hozzájuk. Így minden zarándok – elhivatott munkás! Végül: Szentlélek-erőt vevő!...

Bef.: A Szentlélek templomai vagyunk! De nemcsak befogadó szentélyek, hanem a Szentlélek kiárasztásának forrásai is lehetünk. Ezt mondja az apostol: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek? Aki pedig Isten templomát lerontja, azt elpusztítja Isten. Hiszen Isten temploma szent, és ti vagytok az” (1Kor. 3,16-17). Ez több! Mert életteremtés. – Ezt szolgálj, és boldog élet vár tereád.

5. beszéd: A béke népe

(Erkölcsi beszéd: A lelki béke értelme és értéke)

Bev.: Alig van ember, soha nem található kultúrnép, amelynek vágyát ez a belső erő izzítaná: háború. Az ember a béke teremtménye és a béke népe (Mars, a pogányok istene a rossz elűzője, de sohasem a béke barátja). Természetesen úgy értelmezve, hogy a szeretet parancsa szerint szeretetben éljünk. „Szeresd barátodat, és légy hű hozzá” (Sir. 27,18), és a szeretet gyakorlásával a földet boldog otthonná teremtjük! „Viseljétek el egymás gyöngéit, így teljesítitek Krisztus törvényét” (Gal. 6,2). De az is természetes, hogy önmagunkban diadalra vezessük a felsőbbrendű, a lelki és szellemi értékeket. „Mindenki úgy esik kísértésbe, hogy saját kívánsága vonzza és csábítja. A kívánság azután, mihelyt megfogant, bűnt szül, a bűn pedig, ha végrehajtják, halált okoz” (Jak. 1,14-15). Nem szabad feledni: „De elmúlik a világ és annak bűnös kívánsága. Csak aki megteszi Isten akaratát, az él örökké” (1Jn. 2,17).

1. A lelki béke értelmezése.

A pap a szentmisében mellét verve könyörög: adj nekünk békét! De ilyenkor szemét az oltáron fekvő égi Kenyérre feszíti és így könyörög mély meghajlással a lélek nagy kincséért. – Ez a béke többféle fokozatot mutat.

a) Az első fokozat az, amikor az emberben **elcsendesül a vágy a külvilággal szemben**... Jól mondja az Írás: „Ti dőrék! Meddig kedvelitek a döreséget, s a bolondok meddig kívánják, mi nekik ártalmas, s a balgák meddig gyűlölik a belátást?” (Péld. 1,22). A világ ugyanis nem arra való, hogy izzítsa a vágyat, hanem arra, hogy szolgálja az embert. Látszólag boldog a sok vagyon birtokosa: „Ők saját erejükben bíznak, vagyonuk nagyságával kérkednek” (Zsolt. 48,7). „Szerzünk majd mindenféle drága jószágot, megtöltjük házainkat zsákmánnyal!” (Péld. 1,13). Pedig ez az igazság: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved? Mit is adhatna az ember cserébe lelkéért?” (Mt 16,26).

b) A második foka a lelki békének az, mikor a **belső világ harca is lelakad**. Ez a harc lehet értelmi küzdelem. Akkor folyik ez, amidőn világszemléletek küszködnek és ellentétes eszmék kavarnak a lélek szentélyében. Ez a belső harc, amely a szellemi forradalmak csatáit vívja. Lehet ez az akarat és ösztönös tobzódások küzdelme. – Mindenkire áll az apostol szava: „A belső ember szerint örömet találok Isten törvényében, de más törvényt tapasztalok tagjaimban: ez küzd értelmem törvénye ellen és a bűn törvényének rabjává tesz, amely tagjaimban van” (Róm. 7,22-23).

c) Végül: lehet ez a tevékenységre törő lélek és az elmúlásra vágyó tétlenség harca. Ebben a harcban győznie kell az elsőnek, hogy igaz legyen az Írás szava: „bízatom, én legyőztem a világot” (Jn 16,33). Ezért bátoríthat az apostol: „Én szerencsétlen ember! Ki szabadít meg e halálra szánt testtől? Hála legyen Istennek, Jézus Krisztus, a mi Urunk által!” (Róm. 7,24-25). – De a gyakorlatban akkor lakozik igazi béke az ember lelkében, ha a túlzó világvárás és belső élvezetvágy csendülése után egybeesik a testi és lelki, egyéni és embertestvéri, emberi és isteni kötelesség. De olyan alakban, hogy itt a lélekben csendes kopogtatással jelentkezik, és az életben odaadó következetességgel minden megvalósul. – Ezek a gondolatok most már megvilágítják a lelki béke mibenlétét. A fegyelmezett egybeesése a földi és lelki igényeknek. Olyanformán, mint a nagy zenekar együttesében külön-külön hangszerek színezik a szimfóniát, de egyik sem igényeskedik a másik kárára. Pianót foghat az egyik hangszer, és fortisszimóba csaphat át egyetlen fuvola is... Az emberi élet „kakofóniája” volna a harmóniatlanság, és **békéje a szabályozott együttműködés**.

2. A lelki béke értékelése.

De kérdezem tovább: milyen kincs ez az ember számára? Mindenesetre nagy érték lehet, ha a feláldozott Mester ezt a kincset adja apostolainak.

a) Az értékek értéke. Jób így beszél: „Légy tehát Vele jóban és békeességben, ennek majd igen jó gyümölcsét látod” (Jób 22,21). A Zsoltáros ezt mondja: „Adjon az Úr hatalmat népének, és népét az Úr békeességgel áldja meg” (Zsolt. 28,11). Jeremiás azok lelkét állítja elének, akik sóhajtva igénylik a békét s ez nem szállt lelkükbe: „Népem leányának sebét hazugsággal gyógyítják; így szólnak: „Békeesség, békeesség!” – holott nincsen békeesség!” (Jer. 6,14). De leginkább azoktól marad távol a béke, akikre állnak Izaiás szavai: „Nincsen békéjük az istenteleneknek, – úgymond az Úr” (Iz. 48,22). Mint ha az tűnnék ki ezekből a szent szavakból, hogy a lelki béke Isten népének boldogsága, a gonoszoknak pedig ragadmánya. Jól mondja az Írás: „Boldogok a békeeségesek: ők Isten fiai” (Mt 5,9).

b) Így hálával fogadandó égi ajándék. Ha ilyen nagy érték, akkor a Mester köszöntését hálás szeretettel kell fogadnunk és mindent el kell követnünk, hogy a lélekbéke hordozói legyünk. Egyrészt azért, hogy önmagunknak csendes és következetes életében dolgozhassunk lelkünk javára, de másrészt azért is, hogy lelkünk békéjének sugárzásával boldogítani tudjunk embertestvéreket. Gondoljunk csak azokra az emberekre, kiknek léleknyugalma valami kemény sziklaként állítja elénk a hordozóját és akire olyan megnyugvóan tekint a zavarok között hánykódó ember. A sok szomorú és elhagyatott szenvedő és bizonytalankodó azokhoz fordul, akik a lélekbéke csodás hordozói. Nem veszitek észre, hogy ezeknek ereje nem csendes idegsejtben, hanem az Isten kegyelmének birtoklásában rejtőzik? Azok az élet sziklaemberei, azok a mások készséges tanácsadói, akik a természetfeletti kegyelem birtoklásával az **igazi lelki béke hordozói**. – Jól meg kell jegyezni: a lelki béke értéke a belső nyugalom és a kifelé sugárzó megnyugtató.

Bef.: Végezetül kifejthetjük: mi az igazi lelki béke értelme és értéke? – Értelme: az egybecsendülő lélekmelódia. Értéke: az életszimfónia teljes megteremtése. Az első hangulatot teremt, feltételt biztosít, víziókat von elénk és a teremtő lélek készségeit fokozza. A második a nagy életmű kitermelését biztosítja. Így minden ember szellemi művet teremtő legyen Isten számára diadalmaskodó módon; saját életével, önmagában pedig végső diadalt biztosító, végnélküli életben tudatosan Istent dicsérő és Istentől boldogan élő **életszimfóniát** teremtsen. – Ilyen lesz az Isten földi népe: a **békesség népe**.

*

Ez a beszéd felépíthető egyetlen szentírási idézetre: „Boldogok a békességesek: ők Isten fiai” (Mt 5,9).

*

6. beszéd: Pax Christi

(Erkölcsei beszéd: Krisztus köszöntő szava)

Bev.: A sírjából felkelő Krisztus első szava a tanítványaihoz: „Pax vobis...” „Békesség nektek” (Jn 20,20). Zavart lelkű, Atyjuk után sóhajtozó, törődött szívű embereknek szóló köszöntés ez. Az apostolok lelkét sötétség borította, fátyolt húzott reá Krisztus szenvedése. Azt hitték, hogy a Messiással, a zsidók Királyával járták be Judeát, és a Nagypéntek keserve illúzióknak tüntette fel az egésztestet... **Nem volt béke a szívükben, és háborgott a lelkük**. Ennek a szenvedő apostoli léleknek első és legszentebb krisztusi ajándék: „**Pax vobis – béke veletek!**” – Mit hozott ugyanis számukra a Mester?

1. Krisztus békét hoz a földre.

„Békesség nektek! Én vagyok, ne féljete!” (Lk 24,36). – A mi lelkünkben szintén vannak **zavarok, háborgások**, és mint a genezáreti hajósok, mi is Krisztushoz fordulunk: „Uram, ments meg minket, elveszünk!” (Mt 8,25). Természetes, hogy a lelki ember a **lélek viharaira** gondol, mert ezek érik legközvetlenebbül az igazi embert. Viharok érnek, viharok tombolnak; csak erős legyen az ember!

a) Az első vihar az **értelem fejlődésének** üteme és vele kapcsolatos elködösödések. Fejlődik az ész, leveti gyermekcipőjét, többet, egyre többet akar tudni, be akar hatolni az élet rejtélyeibe... Ledobja a régi mesés fogalmakat, nem egyszer gyermekkorában naivan vallásos meggyőződését. Érti, hogy többé nem láthatja úgy a világot, mint gyermekkorában. Szemhatára tágul, megismerkedik a kultúra ezer arculatával. Olvasmányai ellentétes világnézetekkel ismertetik meg. Szeme káprázni kezd. És **mivel gyermeki hitének régi kereteit új ismeretei mellett nem tudja már vallani többé**, – ahelyett, hogy a régi, örök tartalmat új, a felnőttek világának megfelelően **kifejlesztett** keretbe vinné át változatlanul –, a krisztusi tanok ingását sejtí s néha egyiket-másikat el is temeti. Szinte – hasonlatképpen – azt mondhatnám, odacsatlakozik a „**csalódott apostolok**” közé, akikkel végignézte Krisztusnak halálát és vele rombadőltnek látta reményeinek várát. „Mi viszont azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt. De már harmadnapja annak, hogy ez történt” (Lk 24,21). Pedig az apostol csak a Mester emberi halálát látta és remegő lelkével az életeszményeinek temetését is sejtette. A **fejlődő ember a keretek megín-gását látja és rettegve ejti ki a tartalmat is**. Eszmények temetése ez. Olyan szellemi vihar, mely irányító tornyot is kidöntött. Felsír az iránytűjét vesztett lélek: „Uram, ments meg minket, elveszünk” (Mt 8,25).

b) Az értelem különös fényvetése mellett **megerősödnek az ösztönök is**. „Bor és nők tévútra vi-

szik a bölcseket, és meghurcolják az okosokat. Ki buja nőekkel tart, elzüllik, rothadás és féreg veszi birtokába” (Sir. 19,2-3). Megerősödik a test, de ezzel az erősödéssel eldurvulás is járhat. „Jaj nektek, kik kora reggeltől fogva a részegség után futtok, és napestig isztok, és a bortól hevültök! Citera és hárfá, dob, fuvola és bor van lakomáitokon, de az Úr cselekedetére nem néztek, kezének művével nem gondoltok!” (Iz. 5,11-12). Korlátnak látja a hitet, erkölcsöt, szabadulni akar tőle s midőn kereteinek reccsését hallja, örömmel sikong az ösztönös ember, mert itt „élet vágyának” és „titkos ösztöneinek” fellobbanását érzi. Végigvág az egész életen, elejti eddigi életelveit, szabadnak érzi magát, ki akarja élni az életet... Közben megretten, amikor a lélek tiltakozását hallja... „Sem fajtalan, sem tolvaj, sem kapzsi, sem részeges, sem átkozódó, sem rabló nem részesül Isten országában” (1Kor. 6,10). – Mikor pedig eltévedt az ingoványban és rettegve magába száll, akkor így sóhajt: „Uram, szabadítsd meg lelkemet a gonosz ajkaktól és a csalárd nyelvtől” (Zsolt. 119,2). „És ne vígy minket a kísértésbe” (Mt 6,13). – Ha nincs feltámadás, nincs Krisztus jelenés! Ha nincs Krisztus jelenés, nincs Pax vobis! Ha nincs béke, nincs Krisztus jelenés!

2. És így a béke Krisztus jelenlétének jele.

De amint a zivatart napsugár, a Golgota árnyékát a feltámadott Krisztus dicsőségének sugara követte, így kell követnie – és követi is valóban – az ember lelkének viharait a **béke, Krisztus jelenléte**. Lélekvihar után mondják: „Ugye lángolt a szívünk, mikor útközben beszélt hozzánk és kifejtette az Írásokat?” (Lk 24,32).

a) Mert hozzánk is eljön Krisztus. Olyan „Pax vobis”-szal köszönt, amely a bizonytalanul törtető szív és ész ütemét harmóniába csendíti. Az ész előtt nagy távlatokat nyit. Nézz bele ezekben! Mit ismeresz? Miért kételkedel? Hiszen **nem** az igazság teljes kimerítése a feladatod, hanem a fokozatos felismerés alapján **élned** kell lelki életed. A lényegét ez az isteni ige hirdeti: „Aki hisz bennem, annak szívéből, az Írás szava szerint, élő víz forrásai fakadnak” (Jn 7,38).

b) Majd az ösztönöknek szól. – Az örök cél gondolatát állítja elének s az élvezetek pillanatnyi értékét az élet örök értékével veti szembe és eltörpíti az előző ingerét. „Mondám magamban: Megyek és átadom magamat a gyönyörnek és élvezem azt, ami kellemetes! De láttam, hogy ez is csak hiúság!” (Préd. 2,1). „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelke azonban kárt szenved?” (Mt 16,26). Zuhany, mely hűt, de egyúttal ösztönzés a másirányú tevékenységre. „...más törvényt tapasztalok tagjaiban: ez küzd értelmem törvénye ellen” (Róm. 7,23).

c) Konkrét alakban is megjelenik Krisztus. A lélekbéke csendes és elpihentető alapjában. Magadba szálltál... bánatot keltettél... megnyugszik a lelked. „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). – A gyónás szellemében jelentkezik Krisztus. „Pax vobis!” – mondja a feloldozásnál. Majd a szentáldozáshoz járulsz. Krisztus titokzatos módon szól tehozzád. Zárt ajtók mögött jelenik meg; zárt ajtókon át lép lelked szentélyébe. Reád is áll az Írás igazsága: „Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és vele étkezem, ő meg velem” (Jel. 3,20). Nincsen térnek és kiterjedésnek alávétve, de te érzed a lelkedben, mert hozza az áhított lélekbékét. Felcsendül lelkedben megnyugtató, biztató, felemelő hangja: „Pax vobis!”

Bef.: Így lesz a tanítványnak megjelenő **Mester** békét hozó, és így lesz a békés életet élő Krisztus jelenlétét érző. Ez a béke azonban nem a tétlenség, a nemtörődés békéje. Az a sátán békéje volna. Az apostoli lélek szenvedések és küzdelmek után jutott a lélek égi békéjéhez. Ha küzdelem és lélekharc után békét érzünk, akkor gondoljunk arra, hogy felcsendül lelkünkben a krisztusi szó: „Pax vobis!” – Hozzánk is bekopogtatott az Úr, a „béke Fejedelme” és boldog otthont teremt drága lelkedben!

7. beszéd: Pax vobis

(Erkölcsi beszéd: Az égi hangok)

Bev.: Mi az élet fejlődésének legfontosabb léggöze? A lélek békéje. „Inter arma silent musae”. – Ki ennek igazi hirdetője?

1. Ezt hirdette a megszületett Krisztus angyalnépe.

„Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békesség a jóakarató embereknek” (Lk 2,14).

2. Ezt hirdeti a feltámadott Megváltó isteni ajka.

„Békesség nektek! Én vagyok, ne féljete” (Lk 24,36).

Bef.: A béke a lélekfejlődés csodaléggöze. – Indítja az Isten, hirdetője az angyalnép kara, és megvalósítja az égi Mester.

8. beszéd: A mi feltámadásunk

(Dogmatikus beszéd: Az emberi cselekedetek értéke)

Bev.: Bossuet-ről mondják, hogy óráján ez a felírás volt: „**transeunt sed imputantur**”. Időjelzést keresve ránézett és munkára ösztökélte a felirat. – A **mulandóság** gondolata közelfekvő, hisz mindig észleljük, de a másoknak, a **halhatatlanság** tudata ébresztgetésének életet irányító élővé kell válnia. A növény elhervad, a ház rombadól, az illat messzeszáll; minden elmúlik, az élet is alápereg... Mindent beföd a mulandóság ködös borongása. – Az erkölcsi jócselekedetek is –legalábbis látszólag– elmúlnak, de valójában **érdemben** fennmaradnak. **Ez az ember, az örök életre teremtett ember privilégiuma**. Elraktározódnak, emlékként pihennek a lélek mélyén és örömmel hangolnak, ha jók voltunk, bánatra indítanak, ha Istent sértően bűnösként éltünk... „Ismeri az Úr az ártatlanok napjait, s örökségük örökre megmarad. Szégyent rossz időkben sem vallanak, s az éhség napjaiban is jóllaknak. A bűnösök azonban elvesznek, s az Úr ellenségei, alig hogy tiszteletre s méltóságra szert tesznek, eltűnnek, – miként a füst, eltűnnek” (Zsolt. 36,18-20). – Miképpen értéklendők tehát tetteink?

1. Élnek földi életünkben.

Azért nagy érték az emberi cselekvés.

a) A bűnök és erények hatással vannak minden további cselekedetünkre. A bűnök kísérete keserves és szörnyű együttes. – Betegség, nyomorvirágok, fekélyek fakadnak a bűn nyomán. – Az erények örömet, kedvességet keltenek.

b) Erkölcstelenség, hitványság a földön elnyeri büntetését. Az alacsonyság gyötrő tudata jár a bűnnel. – Az erény békét teremt. Az alamizsnálkodás, a szegényeknek szerzett öröm a lélekben a jóság nyugodt tudatát teremti meg.

2. Kihatnak az örök életre.

Az Evangélium megtoldja és hozzáteszi, minden cselekvésed **túlvilági életedre is kihat**. Semmit sem viszel magaddal, de tetteidet igen. Lemarad rólad a kincs, a ruha, a szépség, de veled marad tetteid emléke. Ez az „imputantur” gondolata. „Ne gyűjtsetek magatoknak kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsdá nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak. Ahol a kincsed, ott a szíved is” (Mt 6,19-21).

a) Igazi felkiáltójele ez az életnek: ember, dolgozzál állandóan, mert perceid elmúlnak, de **betudatnak!** Nem félő, rettenetes tudat ez, de örvendetes. Mi keserűbb: az a tudat, hogy felettünk függ a mulandóság, vagy az, hogy biztat az örökkévalóság? Hogy tetteink elmúlnak, vagy megmaradnak?

b) Nem lenne keserű tudat az, hogy lelkünk egész belseje anyaghoz kötött és cselekvésünk belső és külső eredője csupán? Hisz ez a cselekvés épp olyan értéktelen, mint a csengő pénz. Nem örvendetes ez a tény, hogy szellemi és halhatatlan létünk az Isten végső ajándéka? „Hiszen szentek ivadékaik vagyunk és azt az életet várjuk, melyet az Isten azoknak juttat, kik sohasem szegik meg iránta való hűségüket” (Tób.2,18). – Lehangelő csak annak lehet, akiben nincs eszményi elgondolás. Aki rabja szenvedélyeinek... Aki láncokban nyög... Aki lefelé néz... Aki pocsolyákban gázol... Ezeket nem vigasztalja, ezeket lesújtja az „imputantur”.

c) De bennünk húsvéti gondolatokat kelt. Örömet. Allelujás hangulatot, mert azt súgja, hogy bár minden tettünknek van temethető Nagypéntekje, de van Húsvétvasárnapja, feltámadása is. Végnélküli életet él minden cselekvésünk, amely érinti földi életünket, de kihat túlvilági életünkre is. Életünk mottója léssen: „Kelj útra ékességedben és szépségedben, haladj szerencsével és diadalmaskodjál a hűségért, a szelídségért és az igazságért, s vezessen téged csodálatosan jobb kezed” (Zsolt. 44,5). – Ha pedig rossz tetteink súlyát érezzük, akkor feszítsük meg lelki erőinket, hogy ezek terhet kiszorítsuk lelkünk szentélyéből. **Ezekre hengerítsünk el nem hengeríthető köveket**. Ne legyen ezeknek feltámadása. Azért mondja a feltámadt Krisztus: „Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad” (Jn 20,23). Mert a jó és rossz cselekedeteink emléke és érvénye elkísér minket az örök életre. „Boldogok, kiknek útja szeplőtelen, kik az Úr törvénye szerint járnak!” (Zsolt. 118,1).

Bef.: Ezek a gondolatok hangoljanak titeket húsvéti örömmel. Éreztétek át, hogy a **ti** feltámadástok is a húsvéti feltámadás következménye. Mégpedig olyan módon, hogy Krisztus szerezte áldozat árán ti is az örök haza várományosai vagytok! Kincsként pedig a **jelen élet** jócselekedeteit és így a földi életekben az örök dicsőség kincseit hordoztatok. Ez léssen a ti egyéni feltámadástok!

9. beszéd: A lélekélet feltámadása (1958.)

Bev.: A naimi ifjú feltámasztása után így sóhajt a nép: „Nagy próféta támad köztünk, Isten meglátogatta népét!” (Lk 7,16). – Hát csak Naim városánál látogat az ég Ura? Most közöttünk jár a feltámasztó égi Mester.

1. A földi ember öntudatra támasztása...

A világmindenség feletti „én”.

2. Az Isten fiává való emelése.

Lelki feltámasztás.

3. Örök életbe támasztása.

Halál feletti diadalmas győzelemre támasztás.

Bef.: Tehát örök valóság minden egyes ember feltámasztása!

10. beszéd: A diadalmas Kereszt (Erkölcsi beszéd: A Kereszt képe)

Bev.: Három kereszt meredt az égnek a történelmi Nagypéntek délutánján. Az egyik a gonosz lator, a másikon a bűnbánó bűnös és a harmadikon a magát örök Atyjának áldozatul ajánló Krisztus függött. Ezt a látomást így írja le az Írás: „Vele együtt keresztre feszítettek két rablót is, egyiket jobbára, másikat baljára. Így beteljesedett az Írás szava: „És gonosztevéként bántak vele” (Mk 15,27-28). – Látszólag mindháromnak egyforma volt a vége. A gyötrő szenvedés után melljük osont a megszábadító halál. – Mit lát az „emberi szem”, és mit lát a „lélek szeme”?

1. Ember szemei egyformán látnak.

Aki csak emberi szemmel látta ezt a szörnyű tragédiát, annak szeme előtt szenvedés között játszódtott le és egyenlő halálban végződött a Golgota vérhullása. A Kálvária történetének Nagypéntekén nem volt befejezése. A földrengéssel, csodás égi jelekkel kísért délutáni három óra szörnyűségei után csendes temetés következett. Az Írás ezt mondja: „Ekkor a templom függőnye kettéhasadt, felülről egészen az aljáig, a föld megrendült, a sziklák megrepedtek, a sírok megnyíltak és sok elhunyt szentnek teste föltámadt. Föltámadása után kijöttek a sírokból, bementek a szent városba és többeknek megjelentek... Mikor már estére járt az idő, jött egy József nevű arimateai gazdag ember, aki maga is Jézus tanítványa volt. Bement Pilátushoz és elkérte Jézus testét. Pilátus elrendelte, hogy adják ki a testet, tiszta lepelbe takarta és sziklába vájt új sírboltba helyezte” (Mt 27,51-60). – Majd harmadnapi imádkozó áhítatos csend ülte meg a várost, és végül angyali szó zengett végig a megriadt Jeruzsálemben: „Ne féljete! Tudom, Jézust keresitek, akit keresztre feszítettek. Nincs itt **Föltámadt**, amint megmondta” (Mt 28,5). Így a szenvedő Áldozat az örvendező, bizakodó örök örömként tért vissza az égi Atyához, hogy Magával vigye mindazokat, akik Benne bizakodnak.

2. De a lélek szemei más képet mutatnak.

A Golgota keresztjei az emberi életnek csodás figyelmeztetői. Ezek a keresztek két, illetve három nagy tételt hirdetnek. Az első a bűnösök büntetését, majd a második a bűnbánó megtérést és a harmadik az áldozat felajánlását!

a) A lator – bűnhődik... „Az egyik megfeszített gonosztevő káromolta: „Nem te vagy a Messiás? Szabadítsd meg hát magadat és minket is...” (Lk 23,39).

b) A bánkódó – Istenhez tér és égi jutalomban részesül. „Bizony mondom neked: ma velem leszel a paradicsomban” (Lk 23,43).

c) Az örök Áldozat, a Bárány pedig vérét hullatja, hogy a Kereszt oltárán ég felé emelkedő áldozatá legyen. „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Közöttünk is sok a **büntetést érdemlő bűnös**, kinek életvége a szörnyű halál, ugyancsak sok a bűnbánó és égi Mesterhez forduló **megtérő bűnös**, kinek jutalma az Úr kegyéből az égi hazatérés. – Erre tanítson a két bűnös keresztje. – De tanít a másik, az Áldozat Keresztje is. Mégpedig úgy, hogy legyen sok közülünk az Urunk, Mesterünk nyomán haladó, **másokért áldozatosan élő** krisztusi ember... Ezeknek önfeláldozó szeretete, Isten előtt kedves életáldozata más emberek megnevelésének is értékes szolgálata. – A bűnös „halálnak halálával” hal, és az örök életből is kizárja magát. A megté-

rő bűnös az Úr kegyelme folytán bizakodva kopogtathat az örök élet bronz kapuján. Az áldozatos életű, a krisztusi életű ember minden lemondása, szenvedése olyan feltámadó életérték lesz, amely még a földi életben is érvényesül az emberek lelki megnevesedése érdekében, és a végső kifejlésben az örök Atya keblén találja meg végnélküli boldogságát. Sőt nem egyedül, hanem másokat magával víve.

Bef.: Azért van az, hogy másképpen látják az emberek az igazi Keresztet is. Szt. Pál ezt írja: „Mi azonban a megfeszített Krisztust hirdetjük” (1Kor. 1,23).

* * *

B/ rész – a/ csoportja: „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

Mivel az alapul fogadott szövegek a feltámadás örömhírét és a Mester feltámadásának lélekgyümölcsseit harsonázzák, azért beszédvázlatainkat is ebből a gondolatból merítjük, de mindig egy-egy „kis liturgia” adta szövegre építjük. – Lássuk most ezeket egyenként.

1. (Introitus) beszéd: A gyermeknép és felnőttéledele

(Erkölcsei beszéd: A fejlődő ember életigénye)

„Kíváncsozatosok a szellemi, hamisítatlan tej után, akár az újszülött kisdetek, hogy általa növekedjete az üdvösségre” (1Pét. 2,2).

Bev.: Az élet zarándokútján fogyatkozó erőink felfrissülést igényelnek. Földi úton és örök célra törve – erőket igényelünk. – Mi ez valójában?

1. Gyermeknépé – az élető tej.

Az emberé a föld, hogy belőle táplálkozzék az élet. „Majd mondá az Isten: „Íme nektek adtam minden füvet, mely magot hoz, a földön, s minden fát, melynek benn a gyümölcsében van fajának megfelelő magva, hogy eledeltekre legyen” (1Móz. 1,29).

a) Éltet a tej... Azért vezet ilyen helyre az Isten: „ismerem szenvedését; leszállottam tehát, hogy megszabadítsam az egyiptomiak kezéből s kivezessek arról a földről jó és tágas földre, tejjel s mézzel folyó földre” /2Móz. 3,8/.

b) De csak földi életet emel? „Eszünk, hogy éljünk”...

2. Felnőtt emberé – a szellemi eledel.

Igéynli és hirdeti az ember. „Bölcsességet beszél az igaznak szája, és igazságot szól nyelve” (Zsolt. 36,30).

a) Életet (lelkit!) igényel a felnőtt.

b) Szellemi erőt igényel – a fejlődésre. Életünk irányát adja az Isten törvénye. „Szívében van Istenének törvénye, s nem ingadozik lépése” (Zsolt. 36,31).

c) Örök üdvösséget igényel – életkiteljesülésre. Igaz lesz életére ez az isteni ige: „Boldog az a szolga, ha ura megérkezésekor ebben a tevékenységben találja. Bizony mondom nektek: egész vagyona fölé rendeli őt” (Mt 24,46-47).

Bef.: És mi adja ezt nekünk? Tápláló tejtált – a Teremtő, üdvözülést hozó kegyet – a feltámadt Üdvözítő. És az eredmény? „Az igazak lelkei azonban Isten kezében vannak, a halál kínjai nem érik őket. Úgy látszott a balgák szemében, hogy meghaltak, és távozásukat a balsorsnak vélték, és végső romlásnak, hogy elmentek tőlünk; ők azonban békességben vannak!” (Bölcs. 3,1-3).

2. (Introitus) beszéd: Az élet Urát illető dicsérő ének

(Erkölcsei beszéd: A hálás ember dicsérő éneke)

„Örvendjete az Istennek, a mi segítőnknek, ujjongjatek Jákob Istenének” (Zsolt. 80,2).

Bev.: Az ég mindig kegyet harmatozó, milyen legyen a húsvéti kegyet vevő ember ég felé tárulása? Rövid felelet: ne csak váró, hanem lélektömjénfüsttel egek felé emelkedő. – De milyen legyen ez?

1. Hálát zengő – az égi segítség bőségéért.

Mert olyan erőket veszünk, amelyekért hálát zeng a lelkünk.

a) Segítő kegy – a Mester tanítása. „A tanítást, amit hirdetek nektek, nem magamtól mondom, és a

tettek is Atyám cselekszi, aki bennem van” (Jn 14,10).

b) Segítő kegy – a Mester követésének gyámolítása. „Én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20).

2. Szeretetet árasztó – az örök Szeretetért.

Isten szeretete – örök Szeretet. A teremtésen kívül miben jelentkezik?

a) Az Egyszülött küldése szeretetéért. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Az Egyszülött – megváltó szeretetéért. „Miután tehát a hit által megigazultunk, élünk békében az Istennel Urunk Jézus Krisztus által. Általa, a hit segítségével, utunk nyílt a kegyelemhez, amelyben élünk és dicsekszünk is Isten fiai dicsőségének reménységével” (Róm. 5,1-2).

c) Az „újjászült ember” – hazasegítéséért. Feltámadt a Mester és feltámad az ember. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23)

Bef.: Ez a lelkület „életdallal” Istent dicsérő léssen és így Isten előtt viszont szeretetre talál.

*

1. (Oratio) beszéd: A húsvéti ünnep gyümölcse

(Erkölcsei beszéd: A feltámadás gyümölcse)

Bev.: Mit kaptunk az első húsvéti szent ünnep idején? – Mégpedig kérdéssé tehető – **tárgyilag** és **alanyilag**.

1. Megváltatott az ember.

a) Minden ember. „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

b) Én, a zarándok ember is. „Nem a szolgaság lelkét kaptátok ugyanis, hogy ismét félelemben éljete, hanem a fogadott fiúság Lelkét kaptátok, melyben azt kiáltjuk: „Abba, Atya!” Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,15-17).

2. Magát is megváltja az ember.

a) Krisztus – a szőlőtöke. „Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyám a szőlőműves” (Jn 15,1).

b) Ember – a gerezdet termő venyige. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5). „Ebből láthatod, hogy a hit közreműködött ugyan tetteivel, de csak a tettek által vált tökéletessé. Így teljesedett be az Írás szava: „Ábrahám hitt Istennek, s ez megigazulására szolgált”, és ezért „Isten barátjának” nevezték. Látjátok tehát, hogy tettek által igazul meg az ember, s nem csupán a hit által” (Jak. 2,22-24).

Bef.: Íme: a Húsvét gyümölcse. **Tárgyi** és **alanyi** értelemben.

*

1. (Graduale) beszéd: A Mester üzenete

(Dogmatikus beszéd: A feltámadt

Mester útja) Graduale-t helyettesítő ének: „Most siessetek és vigyétek hírül tanítványainak: Föltámadt halottaiból és előttetek megy Galileába. Ott majd viszontlátjátok” (Mt 28,7).

Bev.: A feltámadt Mester – jelentkezik. Mi az apostolokhoz küldött üzenete?

1. Előttetek járok –éltetekben.

Az üzenet – Galileát jelzi, de tartalmilag az egész életutat mutatja.

a) Tanítása – örök fény. Mesterünk lobbantotta az ég fényét, azért ebben járjon az életzarándok. „Valaha ugyan sötétség voltatok, most azonban világosság az Úrban. Úgy éljete, mint a világosság fiai!” (Ef. 5,8).

b) Személye – vezető kísérő. „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához,

csak én általam” (Jn 14,6). „Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét mindennap és kövessen engem” (Lk 9,23).

2. Veletek maradok – munkátokban.

a) Velünk – az Isten. „Az igazak lelkei azonban Isten kezében vannak” (Bölcs. 3,1).

b) Segít az Isten – egész életünkben. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). „A reménység pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

Bef.: Előttünk és velünk az Úr; így biztosan tapossuk az örök élet ösvényeit.

2. (Graduale) beszéd: Az Úr megjelenése

(Erkölcsei beszéd: Kopogtat az Úr)

Graduale-t helyettesítő ének: „Az ajtók zárva voltak. Eljött Jézus és e szavakkal lépett közéjük: „Békesség nektek!” (Jn 20,26).

Bev.: A Mester eltávozott, de a Mester visszatér. Ez az Ő ígérete. „Rövid idő és már nem láttok engem, ismét rövid idő és viszontláttok engem, mert az Atyához megyek” (Jn 16,16). – Hogyan jön tehát vissza a Mester?

1. Zárt ajtókon át látogatja apostolait a Mester.

a) Ezt írja az evangélista: „Estefelé, még a hét első napján, együtt voltak a tanítványok, zárt ajtók mögött, mert féltek a zsidóktól” (Jn 20,19). „Akkor eljött Jézus, közéjük lépett, és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek!” (Jn 20,19). Ez Tamás távollétében történt. – Örömet hoz!

b) Ezt is írja az evangélista: „Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok, és Tamás is velük volt. Az ajtók zárva voltak. Eljött Jézus és e szavakkal lépett közéjük: „Békesség nektek!” (Jn 20,26). – Ez Tamás jelenlétében történt. – Hitet hoz!

2. Zárt lélekkapun zörget az üdvöt hozni akaró Mester.

a) Nekünk – üdvöt hozva kopogtat... (Isten figyelmeztető jelekkel zörget!). „Ma, ha szavát meghalljátok, meg ne keményítsétek szíveteket” (Zsolt. 94,8). „Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és vele étkezem, ő meg velem” (Jel. 3,20).

b) Bennünk lelki megújodást ígérve kopogtat. „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

Bef.: Megjelent – az apostolainak és bekopogtat – fiainak lélekkapuján. – Hittel nézzük és szeretettel fogadjuk.

*

1. (Offertorium) beszéd: Az angyalok hírei

(Dogmatikus beszéd: A megváltás hírnökei)

„Az angyal így szólt az asszonyokhoz: „Ne féljete! Tudom, Jézust keresitek, akit keresztre feszítettek. Nincs itt. Föltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg a helyet, ahol nyugodott az Úr” (Mt 28,5-6).

Bev.: Isten terveinek és megváltó tettének hírnökei az ég angyalai. De többszöri égi daluk mellett melyik kettő a megváltás égi éneke?

1. Fogantatását hirdelve születését zengik.

Itt zsong daluk...

a) Názáret Szent Szűzénél. „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,31-33).

b) Ott zeng énekük – a betlehemi pásztorok tanyáján: „Dicsőség a magasságban Istennek és békeség a földön a jóakarató embereknek” (Lk 2,14).

2. Feltámadását hirdetik.

De az angyalének a dicsőség napján is lélekben csendülő égi örömdal.

a) Asszonyoknak szól. „Még magukhoz sem tértek meglepetésükből, amikor ragyogó öltözetben két férfi állt mellettük. Félelmükben földreszegezték tekintetüket, de azok megszólították őket: „Mit keresitek az élőt a holtak közt? Nincs itt, föltámadt” (Lk 24,4-6).

b) Mindnyájunknak énekelnek... De nem a dicsőséges sírnál, hanem a lelkünk szentélyében. És a daluk? Ez az ének: feltámad az ember! – Ezt a dalt először a Mester csendíti, majd az angyali kar visszhangozza, és az Egyház szent éneke így veszi húrokra: „Feltámadt Krisztus e napon, alleluja...”

Bef.: Lelkünk feltámadását is hirdessék a földön és örök üdvünket zengjék az égben.

2. (Offertorium) beszéd: A keresők vigasza

(Erkölcsi beszéd: Az elhagyatottak vigasza)

Bev.: A sírhoz zárandokolók lelkét nehéz vigasszal tölteni. Azok olyan szálak szakadását érzik, amelyek lélekből indultak és lélekhez fonódtak. – De van-e vigasza – sírt látogató kegyeleteseknek?

1. Vidasza volna – a viszontlátás.

De az emberi világban – a sír látása, az élethiánynak hirdetése.

a) Vidasz lehetne: az **emlékezés**.

b) De valóságos vidasz volna: a Mester hirdette **feltámadás**... Ámde már ő is halott... „Beteljesedett!” Aztán lehajtotta fejét és kilehelte a lelkét” (Jn 19,30).

2. **Valóságos vidasz – az Ő feltámadása**. Az isteni hit szerint **tényleg** ez a Mester életdiadala és így az ember örök életének szent gyökérzete.

a) „Asszonyok” állítják... Mert angyal szólott. „Még magukhoz sem tértek meglepetésükből, amikor ragyogó öltözetben két férfi állt mellettük. Félelmükben földreszegezték tekintetüket, de azok megszólították őket: „Mit keresitek az élőt a holtak közt? Nincs itt, föltámadt” (Lk 24,4-6).

b) Apostolok tanítják... Mert megjelent nekik. „Mikor erről beszéltek, Jézus megjelent közöttük és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek! Én vagyok, ne féljete” (Lk 24,36).

c) Mi is várjuk szavai igazát. Mert Ő a „halál győzelmese”, az ígélet hirdetője. „Mikor pedig a romlandó test romlatlanságba öltözik, s a halandó halhatatlanságba, akkor válik valóra az Írás szava: „A győzelem elnyelte a halált, halál, hol a te győzelmed, Halál, hol a te fullánkod?” (1Kor. 15,54-55).

Bef.: Ha ezzel a hittel, a feltámadt Mester Isten voltára támaszkodó hittel látogatjuk halottaink sírját, akkor megtaláljuk a feltámadás szent vidaszát.

*

1. (Secreta) beszéd: Az Egyházam ünnepének gyümölcse

(Erkölcsi beszéd: Az egyházi tanítás hatása)

Bev.: Gyümölcscről szól az ima. De vajon mit terem számomra az Úr Egyháza?

1. Az Egyházam hirdeti – az isteni élet lehetőségét.

a) Krisztustól tanulta. „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

b) Az Ő nyomán hirdeti. „Inkább gyarapodjatok Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus kegyelmében és ismeretében” (2Pét. 3,18). – „Ha pedig bennetek van annak Lelke, aki föltámasztotta Jézust halottaiból, ő, aki Krisztus Jézust halottaiból föltámasztotta, életre kelti a ti halandó testeteket is bennetek lakó Lelke által” (Róm. 8,11).

2. Az Egyházam tanítja – az örök élet valóságát.

a) Jézus jelzi. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

b) Jézus hirdeti: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

c) Jézus Egyháza állandóan tanítja. „Az én országom nem e világból való” (Jn 18,36).

Bef.: Mi tehát az élet igazi gyümölcse? Az **örök élet**.

2. (Secreta) beszéd: Krisztus áldozatának gyümölcse

(Dogmatikus beszéd: Krisztus megváltó művének értéke)

Bev.: Azért könyörgünk a szentmise utolsó fohászában, hogy életünk gyógyszerét adja nekünk a Mindenható. – Milyen gyógyszert várunk tehát?

1. Olyat, amely a jelen életünket gyógyította.

a) Status lapsae naturae – volt az életünk. „Méltó vagy Uram, hogy átvedd a könyvet és feltörd pecsétjeit” (Jel. 5,9).

b) Status reparate naturae – lett az életünk. „Benne van vére által szerzett megváltásunk, bűneink bocsánata, kegyelme bőségének arányában” (Ef. 1,7).

2. És olyat, amely örök életünket biztosította.

a) Megváltott – az örök kárhozattól. „Hiszen megöltek, de véreddel megváltottál minket Istennek minden törzséből, nyelvéből, népéből és nemzetéből” (Jel. 5,9).

b) Feltárta az örök kapuszárnyakat előttünk. „A szűk kapun lépjétek be! Tágas a kapu és széles az út, mely a pusztulásba visz, – bizony sokan mennek be rajta. De milyen szűk a kapu és milyen keskeny az út, mely az életre visz, – bizony kevesen találják meg azt” (Mt 7,13-14). „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Csak szálljon az égbe az imánk, és venni fogjuk a feltámadás égi ajándékát.

*

1. (Communio) beszéd: Tamás kétkedése

(Erkölcsei beszéd: A kétkedő apostol)

„Békesség nektek!” Aztán Tamáshoz fordult: „Tedd ide ujjadat és nézd a kezemet. Nyújtsd ki kezdet s tedd az oldalamba. És ne légy hitetlen, hanem hívő” (Jn 20,27).

Bev.: Lelkünk hite az egek felé szárnyal, de a földies gondolkodásunk terhe – a **tapasztalat** területére szorít. – Mit mutat nekünk Tamás apostol kétkedése?

1. Elénk tárja az ember „emberi alakját”.

Mi valóban az ember?

a) Zarándok, kinek ősi hite **sejti** az isteni eredet csodáját. „M megbízik az értelmes ember Isten törvényében” (Sir. 33,3).

b) De olyan zarándok, ki érzéki tapasztalatokkal akarja **megvilágítani** életének ködösségét.

2. De ugyancsak kiváltja a Mester szeretetének bizonyítását.

Ámde mindezt tudja a Mester. Épp azért:

a) Segítő készsége a kétkedő felé fordul. Itt Tamás – a példa. Itt minden ember – megsegített élet-zarándok.

b) De intő szavával a hitet kéri és várja. „Hitt Ábrahám az Úrnak s ez igazságul tudaték be néki” (1Móz. 15,6). „Bizony, bizony mondom nektek: Aki hisz bennem, annak örök élete van” (Jn 6,47). Szólt az Úr, hallgassa az ember. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). Élettörvényt adott az Úr, ennek nyomán járjon az ember. „Lábamnak szövétnek a te igéd, s ösvényeimnek fényesség” (Zsolt. 118,105).

Bef.: A kétkedő fényvetést kap, a bizonyosságot találó – életutat járhat. Ezt adja nekünk Tamás kétkedése...

2. (Communio) beszéd: Az Úr szerető intelme

(Erkölcsei beszéd: A szerető Mester szava)

Bev.: Hogyan magyarázhatom egyszerű szavaimmal a kétkedő felé forduló Mester isteni szavait? A sok „égi jelet” látott apostolhoz fordul és így inti szerető szóval mondván: „És ne légy hitetlen, hanem hívő” (Jn 20,27). – Mit jelentenek isteni szavai?

1. Inti és érzékelhetően segíti a kétkedőt.

a) A kételkedést elítéli, de a kétséget érzékelhetően eloszlatja benne. „Tedd ide ujjadat és nézd a kezemet. Nyújtsd ki kezdet s tedd az oldalamba” (Jn 20,27).

b) Felénk fordulva is intő – kétkedés esetén – a szava, és bizonyítékokat ad szerető szeretete. „Boldog, aki nem lát és mégis hisz” (Jn 20,29).

2. De hívő hitre inti a nagy útra indulót.

a) A tanítvány apostoli útra indul és hitét kéri, erősíti a Mester. „Jézus még sok más csodát művelt tanítványai szemeláttára...” (Jn 20,30). – Meggyőződés – a meggyőzés alapja.

b) Az életúton járó „tanítvány” is hittel járhatja az Isten eléje szabott életutat. „Ez az a tanítvány, aki tanúságot tesz minderről és ezeket írta. Tudjuk, hogy igaz az ő tanúsága” (Jn 21,24). – Az egek felé fordulás és onnét való töltekezés az életút helyes taposásának feltétele.

Bef.: Ilyen magyarázat mellett boldog az ember, mert kételkedő lelkét kegyelemmel telíti és hazaségíti – a Mester.

* * *

B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek

A mai napi Evangélium szövege így szól: „Estefelé, még a hét első napján, együtt voltak a tanítványok, zárt ajtók mögött, mert féltek a zsidóktól. Akkor eljött Jézus, közéjük lépett és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek!” E szavakkal megmutatta nekik kezét és oldalát. Az Úr láttára öröm fogta el a tanítványokat. „Békesség nektek!” – ismételte. „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.” E szavak után rájuk lehelt és folytatta: „Vegyétek a Szentlelket. Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad. Tamás, melléknevén Didimus, egy a tizenkettő közül, nem volt velük, mikor eljött Jézus. A tanítványok azonban megmondták nekik: „Látuk az Urat.” De ő kételkedett: „Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát és ujjammal a szegek helyét nem érintem, kezemet pedig oldalába nem teszem, nem hiszem.” Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok, és Tamás is velük. Az ajtók zárva voltak. Eljött Jézus, és e szavakkal lépett közéjük: „Békesség nektek!” Aztán Tamáshoz fordult: „Tedd ide ujjadat és nézd a kezemet. Nyújtsd ki kezdet s tedd az oldalamba. És ne légy hitetlen, hanem hívő.” Tamás fölkiáltott: „Én Uram, én Istenem!” Jézus csak ennyit mondott: „Azért hiszel Tamás, mert látsz engem? Boldog, aki nem lát és mégis hisz.” Jézus még sok más csodát művelt tanítványai szemeláttára, de azokat nem írtam meg ebben a könyvben. Ezeket viszont azért írtam, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, és hogy a hit által éltek legyen benne” (Jn 20,19-31).

Az egész tartalom röviden így foglalható egybe: békét hoz a hitet kívánó feltámadott Mester. – Szólni lehet tehát a következő tételekről: először a feltámadás és a hit kérdései érinthetők; majd szólhatunk az apostolok félelméről és a Mester bátorító szavairól; végül pedig az apostolok és mindnyájunk örömeiről...

a) *alcsoport: A feltámadás és a hit kérdéseit érintő beszédek*

1. beszéd: A „Fehérvasárnap” tavaszi lehelete

(Erkölcsei beszéd: Emlékeink beszéde) – (1952)

Bev.: Ébresztőt harsonázik a tavaszi szellő. Fáknak, madaraknak, erdőknek új életét suttogja (Lonfgellow: „The wind”: A szél)... Van-e valamilyes ébresztő dala, titkos suttogása a **Fehérvasárnapnak**?

1. Az őskeresztények – kereszteleési ünnepe volt ez a nap.

a) Mit temetett és mit hozott? Jézus csodás átalakulást ígér. Nézzük, mit hozott **bennük** és **bennünk**? Ez a régi történelmi életet érintve: temette a pogány életet és meghozta az újjászületés kegyelmét. Igaz lett ez az isteni szó: „Bizony, bizony mondom neked: Ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3). – És a **mi** életünket érintve? Ugyanazt adta a keresztség. Kapunyítás volt – az örök élet felé. Reánk is illik ez az íge: „Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni” (Mk 16,16).

b) És mit hozott? Új találkozási vágyat! Ez már a régi keresztényekre vonatkozik. Olyan vágyat ébresztett, hogy legyen „örök Vendégük” – a mi Urunk Jézus Krisztus. Ezért hordozták a fehér ruhát. Bennünk pedig a keresztségi élet áhítozását! Ennek jelképéül vesszük a fehér ruhácskát és az égő gyertyát. Azért mondja a szertartás ezt a szép imát: Vedd a fehér ruhát!... Vedd az égő gyertyát!... A vége mindig ez: hogy tisztán égve add vissza égi Atyádnak!

2. És a mi elsőáldozási találkozásunk volt-e szent ünnepnap?

Gondoljunk vissza a készületre, a lélek vágyakozásaira!

a) Kivel találkoztunk? Az Úr Jézussal! Mégpedig tanított igéivel és élő Személyével. Eddig csak **tanításaival** találkoztunk, amelyet ez a parancs közöl velünk: „Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet” (Mt 28,19). Most **Személyével**, Akit titokzatosan veszünk. Az Írás így szól: „Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem éhez többé, és aki bennem hisz, nem szomjazik soha” (Jn 6,35). Persze, ez a találkozás olyan titkos módon megy végbe, hogy csak a hit kegyelmével telített lélek látásával és kegyelmével élesztett örömeivel észlelhető. Jézus szava: „Én vagyok a mennyből alászállott élő kenyér” (Jn 6,41).

b) Kiből élünk? Mit akarunk Mesterünkötől? A szőlővessző életét! „Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyám a szőlőműves. A szőlővesszőket, amelyek bennem gyümölcsöt nem hoznak, lemetszi rólam, a gyümölcsözőket viszont megtisztítja, hogy még többet teremjenek” (Jn 15,1-2). – Ha pedig az a kétség támadna bennünk, hogy merre menjünk a földi úton, akkor Szt. Péter szavai jussanak eszünkbe: „Uram, kihez menjünk? Neked örök életet adó igéid vannak. Mi hisszük és tudjuk, hogy te vagy az Isten Szentje” (Jn 6,68-69).

Bef.: Az Egyház igen gyakran beszél a meg nem ismételt szentségek **eltörölhetetlen jegyeiről**. – Mi érezzük át, hogy **eltörölhetetlen élmények élveői vagyunk!** – Bennünk halmozódik a tavasz, nyár, ősz és tél erőmennyisége, és az emlékezés égi fuallata **életté** fakasztja a múltat. Tavaszzi tulipánbontakozás és pazarul sziporkázó színpompázás a mi életünk – az Úrral való találkozás nyomán... És az örök életben? Örök tavasz üdeségét szóró élet a Krisztussal való találkozás hozta együttélés.

*

A beszéd felépíthető az **évelő virágok** példájára. Gyökérzetük az anyaföld mélyén pihen (ibolya, kankalin stb.), de a tavasz lehelet új szíromdíszbe bontja temetettnek látszó életüket. – **Alkalmazás:** Isten kegyelmének tavasz lehelete **új életet** fakaszt a múlt élet gyökérzetéből.

*

2. beszéd: Képlet, vagy valóság?

(Dogmatikus beszéd: A feltámadás hite)

Bev.: Szenvedő nagypénteki nép könnyen lát fantaszt a jövőt. De csak akkor, ha fantaszt módon reménykedő. – Lássuk csak, vajon **ezeknek jelentkezett-e** a Mester?

1. A Mester az „együttesnek” is feltárja Magát. Ez a **tény** bizonyítása. – Fontos, mert a hitünk alapja. „Ha pedig Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk és hiábavaló a ti hitetek” (1Kor. 15,14).

a) Egyesek bizalmatlanok. Félnék és nem remélnék. „Estefelé, még a hét első napján, együtt voltak a tanítványok, zárt ajtók mögött...” (Jn 20,19).

b) Az „együttes” is kételkedve szalad. Sőt a halál fenyegető közelségére szétfutnak. Az apostolok tehát **nem** túlfűtött hívők.

2. Hogy „együttese” lássa és kegyelmi lélekkel hirdesse a csodát.

a) Hírek szerint remélnék. „Mária Magdolna elment és hírül adta a tanítványoknak: „Láttam az Urat és ezt mondta nekem...” (Jn 20,18).

b) Közös látomásaikért – halált halnak. „Ez az a tanítvány, aki tanúságot tesz minderről és ezeket írta. Tudjuk, hogy igaz az ő tanúsága” (Jn 21,24).

Bef.: **Csak** a túlfűtött szellem lát jelenést. A **kétségeskedők** még a tényeknek is nehezen hisznek... (Péter, Tamás). – Ezért olvassuk az Írásban: „Igaz, hogy néhány közénk tartozó asszony megzavart minket. Hajnalban a sírnál voltak, de nem találták a testét. Azzal a hírrel tértek vissza, hogy angyalok jelentek meg nekik, akik azt állították, hogy él” (Lk 24,22-23). De az **együttes** lát, hisz, él és meghal Érte!!

3. beszéd: Kik találkoznak a Mesterrel?

(Erkölcsi beszéd: A Krisztussal találkozó)

Bev.: A Nagyhét Kereszt leple az emberi életnek is finom jelképe. Sokszor eltűnik lelkünk előtt Krisztus... Kik előtt hullik le a zárólepel? – Ez a kérdések kérdése.

1. A keresve és bizonytalankodva is keresők.

a) Sírhoz menő „jámbor asszonyok”. „A hét első napján, amikor még sötét volt, Mária Magdolna kiment a sírhoz. Észrevette, hogy a követ elmozdították a sírtól. Elfutott Simon Péterhez és a másik tanítványhoz, akit Jézus szeretett, és jelentette nekik: „Elvitték az Urat a sírból, és nem tudjuk, hova tették.” (Jn 20,1-2).

b) „Mária ott állt a sír mellett és sírt. Amint így sírdogált, egyszer csak lehajolt és betekintett a sírba. Láta, hogy ott, ahol Jézus teste feküdt, két fehér ruhás angyal ül, az egyik fejnél, a másik lábánál” (Jn 20,11-12).

2. Az élet sodrában jelentkező jelekre figyelők.

a) A nagyon távol élők „elszakadtak”. Ezekről ír messze távlatból a próféta: „Mert ha jóra irányítjátok utaitokat és szándékaitokat, ha igazságot tesztek az ember és társa között, ha nem nyomjátok el a jövevényt, az árvát és az özvegyet, sem ártatlan vért nem ontotok ezen a helyen, sem más istenek után nem jártok önmagatok kárára: veletek lakom majd ezen a helyen, azon a földön, amelyet atyáitoknak adtam, örökkön örökké” (Jer. 7,5-7).

b) A kegyelem erejével – a Mesterhez jutottak (Lásd: a nagy megtérőket: Pellico Silvio, François Coppée, Huysmans...).

Bef.: Nem idegen és néma a Mester. Csak a nyelve más. Léleknyelven szól és lélekfülek hallják... „Akinek füle van, hallja meg” (Mk 4,9).

4. beszéd: A Mester feltámadásának bizonytalankodó tanúságtevői

(A kétkedő bizonyíték)

Bev.: Még a kételkedés és bizonytalankodás is azért él a lelkekben, hogy tanúságot tegyen a Mester dicsőségéről. Voltak ilyenek a feltámadás idején, vannak ilyenek az életünk „lelki feltámadásának” perceiben. – De kérdés: kik az isteni Mester feltámadásának bizonytalankodó tanúi?

1. Az emmausziak voltak az elsők.

Ezek a kétkedők. De épp ez az erejük, mert ezek **meggyőződéséből** merítünk mi is.

a) Őket **megtöri** a Mester halálának tragédiája, sőt még reményeiket is megtépázza... „Meggzólította őket: „Miről társalogtok itt az úton?” Erre szomorúan megálltak” (Lk 24,17). Továbbá: „Mi viszont azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt. De ma már harmadnapja annak, hogy ez történt. Igaz, hogy néhány közénk tartozó asszony megzavart minket. Hajnalban a sírnál voltak, de nem találták a testét. Azzal a hírral tértek vissza, hogy angyalok jelentek meg nekik, akik azt állították, hogy él” (Lk 24,21-23).

b) Az igazság azonban az: eleinte nem látták, a hit fénye még nem lobbant lelkükbe – az Írás szerint: „...De szemük el volt takarva, hogy föl ne ismerjék” (Lk 24,16). De azután a Mester csodás kegyelmet sugárzó szavai után „readöbbennek” és így beszélnek: „Ugye lángolt a szívünk, mikor útközben beszélt hozzánk és kifejtette az Írásokat?” (Lk 24,32). – Az emmausziak végül is **látókká lettek!**

2. Tamás volt a második.

A második kételkedő, aki így a feltámadás hirdetésének erősévé válik.

a) **Kételkedő** bizonytalankodása így hangzik: „A tanítványok azonban megmondták neki: „Láttuk az Urat”. De ő kételkedett. „Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát és ujjammal a szegek helyét nem érintem, kezemet pedig oldalába nem teszem, nem hiszem” (Jn 20,25).

b) De a Mester újabb megjelenése és intő beszéde után: „... Békesség nektek! Aztán Tamáshoz fordult: „Tedd ide ujjadat és nézd a kezemet. Nyújtsd ki kezedet s tedd az oldalamba. És ne légy hitetlen, hanem hívő” (Jn 20,27). „Tamás fölkiáltott: „Én Uram, én Istenem!” (Jn 20,28). Így tehát ő is **tanúvá válik.**

3. A feltámadásról halló, de bizonytalankodó tanítványok és környezetük volt a harmadik.

Kezdetben ők is kételkedtek, de később Isten hirdetésének magvetői és parancsának teljesítői lesznek.

a) Róluk így ír az evangélista: „Amint meglátták, leborultak előtte, bár néhányan előzőleg **kételkedtek**” (Mt 28,17).

b) A küldetés pedig ezt mondja: „Én kaptam minden hatalmat mennyben és földön. Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,18-20). Tehát a küldetés által lettek **tanúi a Mesternek.**

4. És végül az üldözö Saul volt a kiemelkedő negyedik.

Az ő életfordulása jelzi a legerősebben a nem is kételkedő, hanem üldözö lélekben végbemenő tanúvá válást az isteni kegyelem által.

a) Az **üldözöt** így jellemzi az Írás: „Saul pedig még mindig dühtől lihegve halállal fenyegette az Úr tanítványait” (Ap.Csel. 9,1).

b) De ez csak addig tartott, amíg nem **hívta** őt a Mester. Erről pedig így szól az Írás: „Útközben már Damaszkusz közelébe érkezett, amikor hirtelen mennyei fény ragyogta körül. A földre zuhant, hallotta, hogy egy hang így szól hozzá: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?” (Ap.Csel. 9,3-4). Ettől kezdve a Mester követője, parancsának hűséges teljesítője és az emberiség örök életének tanító eszközlője lett.

Bef.: Végül kérdezzük csak: miért mondatott mindez a mai napon? Azért, hogy lássuk: nem a túlzott képzelet rajzolta életkép és vágyva vágyott elgondolás szállotta meg a kételkedőket, de a **tények jelentkezése** vitte és ragadta magával a hitben is ingadozókat. – És állapítsuk meg a tanúvá válás **döntő** évül: **mindenik halált hal a tanított igazságért!**... Így lesz igazán a feltámadás tanúja: a kételkedő, az ingadozó és a megtagadó is! És ezeknek **megszerzett meggyőződése alapja a későbbi hívőknek**, tehát minékünk is!

*

a) Ez a beszéd reáépíthető arra a tényre, hogy a **kételkedők** lesznek gyakran az igazságok legerősebb védelmezői (gondolj csak **Szt. Ágoston** életére vagy asszisi **Szt. Ferenc** életfordulására!).

b) De ugyancsak felépíthető Sir **Puran Dash** indiai miniszterelnök életére, aki hatvanéves korában **minden hivataláról lemondott**, hogy életének utolsó szakaszában Istennek szolgája lehessen. – **Alkalmazás:** „Eddig szolgáltam magamat és a világot, most pedig szolgálni fogom az Uramat!” (R. Kipling).

*

5. beszéd: Kik találják meg Krisztust?

(Dogmatikus beszéd: Krisztussal találkozók)

Bev.: Régen is keresték, ma is keresik. A hűségesek és bizonytalanodók, hogy reáakadjanak és követésére induljanak. De ez a keresés – az Isten lélek hívó szava nyomán indul. Ember áhítozva vágyhat utána, de Isten kegyelmével keresésére hívja. Azért igaz ez: megtalálják az Istentől hívottak és az alázattal Hozzá menekülők. – De kik találkoznak Vele valóban?

1. Az Istentől hívottak. Most **ne** gondoljunk az „előrerendelték” egész kivételes csapatára, hanem tekintsük az **emberek egyetemét** – az isteni elhívás szemszögéből. – Mi az Isten hívása?

a) Egyetemleges hívás... Tanító Egyház szavában csendül, mert ő a Mester küldötte tanító: „Elmenvén tehát tegyetek tanítványommá minden népet” (Mt 28,19).

b) Személyes hívás – lélek indítás. „Élt abban a városban egy bűnös asszony. Amikor megtudta, hogy ebéden van a farizeus házában, alabástrom edényben illatos olajat hozott, sírva megállt hátul a lábánál, könnyeivel öntözni kezdte a lábát és hajfűrtjeivel megtörölte. Aztán megkente az illatos olajjal” (Lk 7,37-38). – Ki hívta? Ki indította? Az Isten szeretete és a bűnök bánása...

2. Az alázattal Hozzá menekültek.

Kik a figyelemmel odafordulók?

a) Akik hallva hallják. „Jézus tovább folytatva útját, látta, hogy egy Máté nevű ember ül a vámnál. „Kövess engem!” – szólította meg. Az fölkel és követte” (Mt 9,9).

b) De még inkább azok, akik **sietve** Hozzá menekülnek. Olyanok, akikre áll ez a két mondás: „Is-tenem, te benned remélek; ne hagyj, hogy megszégyenüljek” (Zsolt. 24,2). „Mi hisszük és tudjuk, hogy te vagy az Isten Szentje” (Jn 6,69).

Bef.: A mi lelkünk is legyen így hangolt, hogy várjuk a hívást és sietve teljesítjük az odafordulást. Bízhatok! Mindenkit hív az Úr! „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: én felüldítek titeket” (Mt 11,28). Csak csatlakozz azok közé, akikről írva vagon: „Azok szárazra vonták a bárkákat és, elhagyva mindenüket, nyomába szegődtek” (Lk 5,11).

6. beszéd: A hit útján

(Homiletikus beszéd: Tamás, a hitetlen)

Bev.: A feltámadás csodáját hálával fogadók előtt meg kell jelentetni a nagy ünnep nyolcadik napján a hitetlen Tamás alakját, hogy benne lássuk megtestesülve a hitelenség alapját és tőle tanuljuk a hithez törés igazi útját. – De miért állítja ezt mindjárt az örömnép után élénk az Egyház? Egyrészt azért, hogy örüljenek a hívők, akikről így szól az Úr: „Boldog, aki nem lát és mégis hisz” (Jn 20,29). De másrészt azért is, hogy az apostolok a hit kegyelmének elnyeréséhez segítsék a hitetlen Tamásokat.

1. Boldogok, akik láttak és hittek.

a) Az Írás imigyen kezdi Tamás apostol vallomásának történetét: „Az ajtók zárva voltak. Eljött Jézus és e szavakkal lépett közéjük: „Békesség nektek!” Aztán Tamáshoz fordult: „Tedd ide ujjadat és nézd a kezemet. Nyújtsd ki kezedet s tedd az oldalamba. És ne légy hitetlen, hanem hívő” (Jn 20,26-27). Ezzel azt akarja kimutatni, hogy a többi látó, érzék útján tanúságot vevő közül hiányzott Tamás apostol. A hite elég erős volt az Úr élete alatt, hiszen szolgálta, követte Őt. De a Nagycsütörtök és Nagypéntek megtörte és bizonytalanná tette a lelkét... Nem ismerünk-e ebben önmagunkra vagy embertestvéreinkre? Jót, boldogságot ígér az Isten parancsai megtartóinak... És mit kapunk az élettől? Hányszor érezzük, hogy szenvedés a jóság bére... Hányszor érezzük, hogy rágalom és megszólás az igazság jutalma? Nem támad-e fel ilyenkor a Tamás féle bizonytalankodás? Íme, itt lép fel első alkalommal a hitetlenkedés lelke.

b) Majd folytatja az Írás: „Láttuk az Urat” (Jn 20,25). – Tamás felelete szembeforduló. „De ő kétkedett: „Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát és ujjammal a szegek helyét nem érintem, kezemet pedig oldalába nem teszem, nem hiszem” (Jn 20,25). – Mintha mondaná: több és egyetlen nekem az én **saját tapasztalatom**, és nem döntő előttem a ti mondástok. Íme: emberi érzékszerveinek hisz, de mások tanúbizonyságát kevésre becsüli.

2. De boldogabbak, akik nem láttak és mégis hisznek.

Pedig mi az igazi hit? „Igaznak tartani, amit más mond és pedig azért, mert ő mondja” (Káté). A hitelent belső gőg tartja rabként, mert önmagát többnek mondja, mint más...

a) Tamásnak tudnia kellett volna a Mester jövendöléseit, amelyek előkészítették az ő népét a jövendő sötét napokra, de egyúttal előkészítették a jövendölés vigasztaló szavaival. Az elsőről így mondotta az Úr: „Előbb azonban sokat kell szenvednie és megvetésben kell részesülnie e nemzedéktől” (Lk 17,25). A második így csendül meg: „Bontsátok le a templomot, én harmadnapra fölépítem azt” (Jn 2,19). – És mi? Nem vagyunk-e sokszor annyira önteltek, hogy csak magunknak akarunk hinni? Hát a tudósok egyik tábora nem öntelten hisz annak a „tudománynak”, amely kizárólagosan a tapasztalatokra támaszkodik?... Arra a tapasztalatra, amelynek eszköze az ész, annyi gyarlóságot hordoz és annyi téves lehetőséget tár elénk... Kár ebben annyira bízni, hogy kevésbé értéklődik a **mindentudó Isten szava**. Jól jegyezd meg hívő ember, a te tapasztalatod tévedhet, de Isten szava mindig elérhető szent igazság.

b) Azután gyorsan pereg az esemény. Megjelenik az Úr, tapintja szent sebeit a tanítvány, **mire hívővé válik** a hitetlen Tamás. – Aki az Úr szent sebeit érinti, az hívő léssen... Akit az Úr látása ihleti, az hívő léssen... Aki az Úr hangját hallja, az hívő léssen... „Azért hiszel Tamás, mert látsz engem” (Jn 20,29). – És mi? Hogyan érinthetjük az Úr szent sebeit? Kézzele soha, de hozzánk közelednek az Úr szent sebeit... Szenvedéseink idején. Ha ezekben megsejtjük, hogy ezek tettek hasonlónak a Mesterhez, akkor mi is közeledünk Hozzá! „Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mk 8,34). – Hogyan láthatjuk az Urat? Testi szemekkel soha, de kegyelemmel áldott szemmel igen. Hol hallhatjuk az Úr igéjét? Az Ő ajkáról soha, de küldötteinek szaván keresztül igen. „Aki titeket hallgat, engem hallgat” (Lk 10,16). A szószék, az iskola ezeknek a szent szövegeknek a hangoztatása. Hallgassátok és kövessétek. Az örök Isten szent igazságai emberi ajkon talán kevésbé dallamosan csengnek, de igazságuk ereje mindig az örök Atya kinyilatkoztatását hirdetik. Mi is járjuk ezt az utat és hívővé válik drága lelkünk. Mert örök igazság marad: a kutató és odahajló lélek feltétlenül megtalálja az Urat.

Bef.: A mi magyarázó szavainkat az evangéliumi szöveg záró szava adhatja. Mégpedig az Úr szava, mely így szól: „Ezeket viszont azért írtam, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, és hogy a hit által életetek legyen benne” (Jn 20,31). – Nézzetek lelketekbe, melyik csoporthoz tartoztok? Ha a keresők és kétkedők közé, akkor nyomozzatok, keressetek és találni fogtok. Csak olyanok ne legyetek, akik egyenesen nem akarnak látni és megátalkodottan fordulnak el a hittől. – A hit útja a keresés,

a kegyelem első lépése a jóindulat felé közeledés, a további lépés a világosabb látás és egyéni tapasztalás, és az utolsó az Úr elé borulás: „Én Uram, én Istenem!” (Jn 20,28).

*

Ez a beszéd felépíthető arra a bölcséleti irányra, amely „empirizmus” címén szerepel... Igaz, hogy a tudomány **igen** sok kérdését a tapasztalat segíti elő. De tagadhatatlan, hogy minden és mindenki által nem minden tapasztalható. Tény, hogy a **megbízható közlés** – hittel elfogadható és elfogadandó.

*

7. beszéd: Elég-e a hitben a csodalátás?

(Dogmatikus beszéd: A hit gyökérvetése)

Bev.: Tamás apostol szava előre **mondott** beszéde a kesergő és bizonytalankodó embernek. „Hacsak nem látom... nem hiszek” (Jn 20,25). – De elég-e a látás, a tapasztalás a hithez?

1. A látók szeme eltérő utat mutat.

a) Péter mindent látott és **megtagadta a Mestert**.

b) Tamás mindent látott és **többet, személyes tapasztalatot** keresett.

2. Az isteni kegyelem ereje döntően jelzi az utat.

a) Péterre rátekin a Mester. Ez – kegyelem. – Mi az eredmény? „Kiment és keserves sírásra fakadt” (Lk 22,62).

b) Tamásnak megjelenik a Mester. – Ez is kegyelem. – Mi az eredmény? „Én Uram, én Istenem” (Jn 20,28).

Bef.: Mi kell tehát? Nem elég a látás és a tapasztalás. – Valami többlet kell az élet útjának helyes meglátásához. – De mi ez? Ember részéről – **alázat**, készség és térdrehullás. Isten részéről – **hívó kegyelem**. Az utóbbi állandó, az előző legyen társuló; így találkozunk a Mesterrel.

* *

b) *alcsoport: Az apostolok félelme és a Mester bátorító szavai*

1. beszéd: Meddig féltek?

Bev.: Gyenge és embernyi emberkép volt az apostoli együttes. Jó ez nekünk, mert így melléje szüremkezik szerény gyarlóságunk. – Meddig remegett a szerteszórt nyáj?

1. Amíg rajtuk ült a halál réme...

A Getszemáni kert köde és a Nagypéntek délelőttje a közelgő halál képét vetítette eléjük és rettegve meresztette lelkük elé a várva várt remények szertefoszlását.

a) Majd következtek a jeruzsálemi események... Mik ezek? Történelmi felsorakoztatása – Krisztus főpapi imájától a Golgota délután 3 órájáig. Igaz ugyan, hogy Krisztus ezt is fenségesnek nézi, de a tanítványok lelkét mégis szomorúsággal telíti. „E szavak után Jézus égre emelte szemét és így imádkozott: „Atyám, eljött az óra. Dicsőítsd meg Fiadat, hogy Fiad is megdicsőítsen téged. Hatalmat adtál neki minden ember fölött, hogy mindenkinek, akit neki adtál, örök életet adjon...” (Jn 17,1-2). – Égi beszéd – az örök Atyához, de remegést hozó – a föld embereinek. Akik látták, azok **remegve** hallották és várták (apostolok elmenekülése).

b) A golgotai „halálhírek”. A Mester kihallgatása, elítéltetése, majd keserves szenvedése, kereszttútja és halála a **hírek** szárnyán szálltak... „Mária Magdolna, Jakab anyja és még mások hozták ezt a hírt az apostoloknak” (Lk 24,10). A hírek természete: növekszik a terjedés alatt. Így azután nagy és fájó félelmet okoznak. Ezt élték át az apostolok és így szenvedték végig a Messiásnak hitt Krisztus halálát.

2. Amíg el nem érkezett a feltámadás diadalmas ténye.

A remegést azonban elűzte a „jó hírek” érkezése. A „sötét hírt” a jó hír is követi. Itt első volt a hír és azután jött a tapasztalat.

a) Angyalok üzenete hozza. Belső valóságát és igazságát – angyal hirdeti. „Szombat elmúltával, a hét első napjára virradóra, elment Mária Magdolna és a másik Mária, hogy megnézzék a sírt. Akkor

nagy földindulás támadt. Az Úr angyala leszállt az égből, odament, elhengerítette a követ és ráült... Az angyal így szólt az asszonyokhoz: „Ne féljete! Tudom, Jézust keresitek, akít keresztre feszítettek. Nincs itt. Föltámadt, amint megmondotta” (Mt 28,1-2 és 5-6). „Még magukhoz sem tértek meglepetésükből, amikor ragyogó öltözetben két férfi állt mellettük. Félelmükben földreszegezték tekintetüket, de azok megszólították őket: „Mit keresitek az élőt a holtak közt? Nincs itt, föltámadt. Jusson eszetekbe, mit mondott nektek, amikor még Galileában volt” (Lk 24,4-6). – Külső valóságát a tapasztalat is bizonyítja (Mária Magdolna, Simon stb.). Erről szól az evangélista mondván: „Az Úr valóban föltámadt és megjelent Simonnak” (Lk 24,34).

b) A megjelent Mester igazolja. De a tapasztalat – kiszélesedő léssen. Mutatja magát az apostoloknak: „Nézzétek kezemet és lábamat! Én vagyok. Tapintsatok és lássátok! A szellemnek nincs húsa és csontja, mint nekem” (Lk 24,39). – Többszörösen megjelenik sokaknak. „Jézus így szólt: „Ne féljete! Menjete, vigyéte hírül testvéreimnek, hogy térjenek vissza Galileába: ott majd viszontlátanak” (Mt 28,10). – Később Saulnak is. Ezt írja le az Írás mondván: „A földre zuhanva hallotta, hogy egy hang így szól hozzá: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?” (Ap.Csel. 9,4). – Azután nekünk. Ha nem is látomásban, hanem az **életboldogság élményében**. – Ezt pedig utána nyomozhatja mindenegyes közülünk.

Bef.: „Békesség nektek!” – ez az isteni köszöntés. Legyen nyugodt a lelketek! Mesteretek hazavár benneteket!

2. beszéd: Ne féljete!

(Erkölcsei beszéd: A félelem)

Bev.: Félelem... zavar... Délután... Kapkodás... Ez a Nagypéntek. Ezek lélekbetegségek jelei. – De a **félelem** – indító erő is Isten felé. „Az Úr félelme a bölcsesség kezdete. Igen okos mindenki, aki úgy cselekszik, dicsérete megmarad mindvégig” (Zsolt. 110,10). A századost is a fenyegető félelem hozza Krisztushoz, hogy isteni ereje gyógyítást adjon. – De miért köszönt így a Mester?

1. Hogy elűzze a félelem rémét.

a) A múlt események miatt támadt remegést.

b) A jelen látomás miatti rettegést. De csak ezért köszönt így be a Mester?

2. Azért is, hogy örömet hozzon a szenvedő lelkeknek.

a) Feltámadt a Mester. Ezért hirdeti az apostol: „Hiszen tudjuk, hogy a halottaiból föltámadt Krisztus többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta” (Róm. 6,9).

b) Igaz a Mester szent tanítása. Ezért hirdeti az apostol: „Ez az a tanítvány, aki tanúságot tesz minderről és ezeket írta. Tudjuk, hogy igaz az ő tanúsága” (Jn 21,24).

c) Boldog lehet tehát az emberek serege. Ezért hirdette bátran Péter: „Isten szolgájának föltámasztása után először hozzátok küldte el őt, hogy áldástokra váljék, ha mindegyiktek megtér gonoszságából” (Ap.Csel.3,26).

Bef.: Krisztus köszöntése tehát annyit jelent: távozzék lelketekből a félelem, és találjon otthont a bizalom, a hit, a szeretet – és így: a boldogság.

3. beszéd: A „Tamások” értéke

(Erkölcsei beszéd: A bizonytalankodók vigasza)

Bev.: Nem véletlen esemény a Péteré és Tamásé. Egyenesen **oktató** iskolája az emberi élet eseményeinek. Olyan értelemben, hogy a bajok és szenvedések idején inog az emberben az isteni Gondviselés hite... Hogyan lehet mindez, ami itt történik?... Mit érez magában az életének tragédiáját tapasztaló ember?

1. Ingadozik, bizalmatlankodik, mert nem lát.

Maga szeretne mindent látni. Pedig a látás határa szűkre szabott.

a) Horizontálisan szűk.

b) Mélységekben ködös.

c) Magasságokban hitre támaszkodó. Érdekes, végül is mindenki Isten felé húz... „Minden út Rómába vezet”...

2. Látott, erősödik, tagad, mert fél.

a) Attól retteg, hogy a hitnek következménye: nehéznek látszó új élet. Ez annyit jelent: nemcsak

„Credo” áll elénk, hanem követelődző a „facio” (A „Credo” magával hozza a „Decalogus”-t is!).

b) Pedig ha egyszer ráeszmél ennek értékére, akkor a nagy megtérőkkel boldogan járja a Mester útját. „Sie hörten Seine Stimme...”

Bef.: Az igazi Tamás így szól: ügyeljetek reám, ingó emberek, nádszálak! Mi is inogtunk és Mesterünkhöz tértünk! – Ha mi is Mesterünkhöz térünk ingadozásunk után, rajtunk is teljesül a Jelenések könyvének ígérete: „... én magam János láttam, hogy a szent város, az új Jeruzsálem leszáll a mennyből, Istentől. Díszes volt, mint a vőlegényének fölkesített menyasszony” (Jel. 21,2). Látni fogjuk az Isten jelezte életutat és boldogan járjuk az örök célba torkolló ösvényeket.

4. beszéd: Péter és Tamás

(Homiletikus beszéd: Két apostol lélekrajza)

Bev.: Hívők és hitetlenek nagy táborának hullámszó tömege között foglal helyet a **gyengék és kétkedők** nagy csoportja. – Most két apostol személyesíti meg őket, hogy gyengeségükön okulva Mesterünk bocsánatát remélve Urunk nyájához juthassunk... Péterről és Tamásról van szó.

1. Inog a bizonytalanság ködében.

Itt Péter az – akire gondolunk.

a) Pedig esküdjök. – A nehéz percek **előtt**, a nagy bensőséges **utolsó vacsorán** – még erősködik. „Ha meg is kell halnom veled, nem tagadlak meg” (Mt 26,35).

b) De a szolgáló hangja... Már az éjszaka **hidege**, a félelem **remegése**, a **szolgáló hangja** – tagadásra bírja. „Erre már átkozódni és esküdjödni kezdett: „Nem ismerem azt az embert!” (Mt 26,74).

c) De reánéz a Mester... Erre keservesen sírni kezd. „Az Úr erre megfordult és rátekintett Péterre. Péter akkor visszaemlékezett hogyan mondta az Úr: „Mielőtt ma a kakas szól, háromszor fogsz megtagadni engem” (Lk 22,61). „Kiment és keserves sírásra fakadt” (Lk 22,62).

2. Tagad, mert „csalódott” az igazságban.

Ez már Tamásra vonatkozik. Ne kérdezzük: mi az igazság, „Pilátus vállat vont: „Mi az igazság?” (Jn 18,38). – Tamás remélt – és csalódott. Mi volt a reményének alapja? Amit látott!

a) Amiket látunk és tapasztalunk, azok **biztos** ismeretek?... Ezek **felület ismeretek**. Sokszor tévedések (Izsák, Ézsau, Jákob). Sőt Saulra is hivatkozhatom. Amíg Krisztust csak felületesen látta, addig üldözte és követőit bántalmazta. De a csodálatos látomás **elvakította** földi szemeit, és csak a kegyelmi áramlás lett az **isteni életút meglátója** és hirdetője. – Valóságos pikkelyszerű hályog esett le szeméről, és így feltárult előtte az Isten országának igazi útja. Ezt írja le az evangélista imígyen: „Tüstént valami hályogféle vált le a szeméről és visszanyerte szemévilágát” (Ap.Csel. 9,18).

b) Amiket olyan valakitől **tudunk**, aki csak **igazat** mondhat, az a **biztos igazság** közlése. – És ki ez? Mindenekfelett az Isten! „Én, az Úr, igazságot szólok, igazat hirdetek” (Iz. 45,19) – mondja Izaiás. Továbbá mindenki, aki tudja és közölni akarja az igazságot. „Ez az a tanítvány, aki tanúságot tesz minderről és ezeket írta. Tudjuk, hogy igaz az ő tanúsága” (Jn 21,24).

Bef.: Gyengéket **erősíti** az Isten, kétkedőket **biztossá** teszi az Úr! Ha „Péterek vagy Tamások” voltunk légyen, legyünk olyanokká, akik élni és halni tudnak Érte!

5. beszéd: A távol lévő Tamások

(Erkölcsei beszéd: Az Úr közelségének keresése)

Bev.: Az apostolok egyikét munkája szólította távolra. Így nem látta a Mestert. – De nincs-e sokszor távol az ember az Úr „együttesétől”, és nem ez-e az ok, hogy nem látja a Mestert? – Mít kell tehát tennünk, hogy találkozhatunk a Mesterrel?

1. Imádkozó együttes az „Úr együttese”.

„Ezután az Olajfák hegyéről, amely Jeruzsálemtől egy szombat-járásnyira fekszik, visszatértek Jeruzsálembe. Amint megérkeztek, fölmentek az emeleti terembe... Mindezek az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt egy szívvel-lélekkel, állhatatosan imádkoztak” (Ap.Csel. 1,12-13). – Az Úr mennybemenetele után „együttes” mutatja, kik találkoznak az ég Urával. A felelet így állapítható meg:

a) Imádkozók együttese. Találkozunk Vele. Mégpedig úgy, hogy lelkünk Hozzá emelkedett, és Ő hozzájuk ereszkedett. Mi is ezt tegyük. – De hogyan? Az otthon közös imájával. A templom közösségi életével. Hiszen egyenesen ígéri a Mester: „Ha ketten közületek egyetértve kérnek valamit a földön,

meg fogják kapni mennyei Atyámtól. Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,19-20).

b) A „lélekegyüttes” **hiányában nem** találkozunk vele. Ez azt jelenti, hogy egybecsengőnek kell lennie az Istent keresők lelkének, mert enélkül nincs velük az Isten. Van olyan „lelki egybecsengés”, amilyen a hangszerek felkészítésében az „egybehangolás”. Ha egybecseng a sok lélek, ha egybecseng ember és Isten lelke, akkor van találkozás...

2. Itt állandóan jelenlévő az élet Mestere.

Kikkel élt állandóan a Mester? Akik áldozatos közösségben, imádkozó lélekkel élték életüket.

a) Maga ígérte, hogy **ilyen együttessel** együtt él. „Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,20). – Ez az imaélet közössége (templom, istentisztelet stb.). Ez a szentségi jelenlétének – szentsége. Persze, mindez az idegen lelkűek előtt ismeretlen, az imádkozó lélek előtt azonban kivilágosodó és boldogító. Olyan ez, mint a Kereszt látása. Az apostol isteni szava szerint: „A kereszt hirdetése ugyan oktalanság azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Isten ereje” (1Kor. 1,18).

b) Meg is valósította ezt az ígérte. Saját élete – Betlehemtől **ilyen** volt... A „Szent Család” együttesében élte élete nagy szakát... A Szent Szűz és Szt. József volt az „együttes”. Az apostolok között élte életének hivatásos korszakát. Így azután ők voltak áldozatos és imádkozó munkatársai. – De itt, a mi istentiszteleti együttesünkben hogyan áll a helyzet? Itt is velünk van és akkor lép közösségbe velünk, ha áldozati együttesünk Központjaként imádjuk Őt. Csak látni kell – **ilyen** szemmel!

Bef.: Az lesz a mi Mester látását biztosító kegyünk, ha a „szent közösség” együttesében ráhangolódunk az Úr jelenlétére!

* *

c) *alcsoport: Az apostolok és mindnyájunk öröme*

1. beszéd: Az örök megbocsátó

(Erkölcsei beszéd: Az Isten megbocsát)

Bev.: Az Ószövetség „parancshirdető” jelenetében is így szól Mózes: „Ne féljete! Azért jött az Isten, hogy próbára tegyen titeket s félelme legyen bennetek, hogy ne vétkezzetek” (2Móz. 20,20).

1. Feledi az elhagyás nehéz percét.

a) Feledi – a múlt gyengeségét. „Ha bűneitek olyanok is, mint a skarlát, fehérek lesznek, mint a hó; és ha olyan vörösek is, mint a bíbor, fehérek lesznek, mint a gyapjú” (Iz. 1,18).

b) Megbocsátja – a tévelygők bántalmazását. „Mert így szól az Úr: íme én reá bocsátom a békét mint folyómat, és mint megáradt patakot a nemzetek dicsőségét, hogy azt szopjátok; keblen hordoznak majd és térden becéznek titeket. Mint akit anyja becéz, úgy vigasztallak meg én titeket, és Jeruzsálemben vigasztalást keltek” (Iz. 66,12-13).

2. Szeretettel fogadja a hinni tudók szeretetét.

a) A zsidókét. „Ők harcolnak majd ellened, de le nem győznek, mert én veled vagyok, hogy megszabadítsalak téged, – úgymond az Úr” (Jer. 1,19).

b) Megtértekét. „Térjete be hozzám és megszabadultok, a földnek határai mind, mert én vagyok az Isten és nincs más” (Iz. 45,22). „Mondd azért nekik: így szól a seregek Ura: Térjete vissza hozzám, úgymond a seregek Ura, és én visszatérek hozzátok, úgymond a seregek Ura” (Zak. 1,3).

c) Pogányokét. „...az a zsidó, aki bensejében az, s szíve nem betű szerint, hanem lélek szerint körülmetélt. Ez az, aki nem embertől, hanem Istentől kapja az elismerést” (Róm. 9,29). Ezt is elérhetik a pogányok.

Bef.: És az Újszövetségben? Mindig és mindenütt a **bocsánatra** épít az **áldozatos Bárány**.

2. beszéd: A mi életünk nagy napjai

(Erkölcsei beszéd: Életünk –ünnepnapjai)

Bev.: Születésünk perce a földre hoz, keresztelésünk pillanata az éghez emel. Ez az utóbbi a döntőbb. – Mi tehát a mi igazi nagy napunk?

1. A keresztségünk szent napja.

Ez az első.

a) Isten küld a földre – adományával. Ezt hirdeti az Írás: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak, és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27). – És ezek a kincsek hogyan sorolhatók fel? A felelet ez: értelem, akarat, halhatatlanság. Ez a teremtés szent ténye és bőséges kincsszórása.

b) De az Isten Egyszülöttje – emel az örök élet magasságába. Istenről ezt írja az apostol: „Úgy szerezte Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). Jézus pedig az örök életbe juttatja az embert. Azért mondja a Mester: „Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog” (Mt 16,16). Természetes, hogy ennek belső lényege a megszentelő kegyelem. A keresztség ugyanis azt a kegyelmet hozza, amelyről így szól Keresztelő Szt. János: „Én csak vízzel kereszteltem titeket. De eljön az, aki hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy saruszíját megoldjam. Ő Szentlélekkel és tűzzel fog megkeresztelni titeket” (Lk 3,16). Természetes, hogy ez fokozódik az állandó kegyelmi segítséggel. Krisztus keresztségében kereszteltek, az örök kegyelmi forrásból merítettek, és annak a szent víznek a csordulása ezt eredményezte: „Hiszen mindannyian, akik megkeresztelkedtek Krisztusra, Krisztust öltöttétek magatokra” (Gal. 3,27).

c) És az én keresztelésemmel ennek a boldogságnak fakadása. Gondolatok csak **külső** körülményeire. Keresztzüleim... Keresztségi emlékképem... Az otthon boldogsága... De ezek mellett a legboldogítóbb tudatom: az újjászületési kegyelem. Reám is áll az Írás: „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). De énelőttem már tárt a szent kapu. Csak élni kell és így erősítve birtokolni ezt a nagy kegyelmet. – Látható-e? Emberi szemmel kissé nehezen, de erős figyelemmel igaz, hogy kiver az **életen**, de így visszakövetkeztethet **belső valóságára**.

2. Elsőáldozásunk szent pillanata.

Életem két „Isten-találkozás” pillanatáról szólok. Az első a keresztelés, és mi a második? Ez már a **tudatos találkozás** szent perce, az első szentáldozás ténye. – A felém forduló pap először mondja: „Íme az Isten Baránya...” Azután nekem nyújtja, hogy lelkem lakója legyen. Ez az áldozás szent pillanata. És hozzátehetem: ez az első szentáldozás örök kegye és reám háruló feladata. – Látszólag pillanatnyi égi kegy, valójában életet indító örök kegyelem. Ezért olvassuk az Írásban: „Atyáitok mannat ettek a pusztában és mégis meghaltak. Itt a mennyből alászállott kenyér, hogy aki eszik belőle, meg ne haljon” (Jn 6,49-50). A velem maradás pedig áhítózott kegyelem. Szinte mi is sóhajtozunk az emmausziakkal: „Maradj velünk, mert esteledik és már lemenőben van a nap.” Betért tehát, hogy velük maradjon” (Lk 24,29). Meddig? A felelet egyszerű és így csengő: örök életben is! Azért, mert hiszem a Mester szavát: „Aki e kenyérből eszik, örökké él” (Jn 6,51).

Bef.: Mik tehát a legszentebb napok? A lélek keresztségi újjászületése és a Mesterrel az örök életre szóló találkozás szent pillanata.

3. beszéd: Az apostolok öröme (Erkölcsei beszéd: A viszontlátás)

Bev.: Ígérte, hogy látni fogják... Harmadnapra... az örök életben... Mi lett tehát örömük?

1. Látták a földön...

Az Úr igazi apostolai – a tizenkettő.

a) Ők valóban látták?... Vele éltek, csodáit látták, de a „szenvetés napján” félve, remegve – elhúzódtak... De Mesterük szeretetéből – végül is találkoztak. „Estefelé, még a hét első napján, együtt voltak a tanítványok, zárt ajtók mögött, mert féltek a zsidóktól. Akkor eljött Jézus, közéjük lépett és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek!” (Jn 20,19).

b) De nem kell félni! Mert mi is látjuk a Mestert! Talán irigykedő lélek sajnálkoznék, hogy mi nem részesedünk ebben a kegyelemben is. Látjuk – a hit kegyelmével. „Hiszem, hogy meglátom az Úr javait az élők földén” (Zsolt. 26,13). Látjuk – a kenyér színében. „Étkezés közben Jézus kenyeret vett a kezébe, megáldotta, megtörte és ezekkel a szavakkal adta tanítványainak: „Vegyétek, egyétek, ez az én testem!” (Mt 26,26). Érezzük – lelkünk gerjedezésében. „Ugye lángolt a szívünk, mondták egymásnak, mikor útközben beszélt hozzánk és kifejtette az Írásokat?” (Lk 24,32).

2. Várják – az égben...

Apostolok áhítózása végül is ez volt.

a) Ők? Igen! Hiszen földi életük és áldozatuk ezért történt. Mesterük ígérte, ők remélték. „Bizony,

bizony mondom nektek: Ti, akik követtetek engem, a világ megújulásakor, amikor az Emberfia dicsőséges trónjára ül, együtt ültök vele tizenkét trónon, hogy ítélkezzetek Izrael tizenkét törzse fölött” (Mt 19,28). Sőt! **Emberi** értékeléssel is ide törtek. „Akkor odajött Zebedeus fiainak anyja fiaival együtt és leborult előtte, hogy kérjen valamit. „Mit akarsz?” – kérdezte. Ő így felelt: „Intézd úgy, hogy két fiam közül az egyik jobboldon, a másik baloldon üljön országodban” (Mt 20,20-21). – És mi hogyan vagyunk?

b) Nekünk is szólt az ígélet. „Atyám házában sok hely van, ha nem úgy volna, megmondtam volna, hiszen azért megyek, hogy helyet készítsek nektek” (Jn 14,2). Mi is várakozók vagyunk! Reánk is állnak Szt. Pál szavai: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8). – De ez a **látás és örök várás** valósággá lett. Ez az emberek igazi öröme!

Bef.: Titkos jelenések után! Mi mások tanúsága és lelkünk gerjedezése nyomán! Ezek valóban találkozások és így boldogságforrások. Aki ugyanis **együtt él** azután Krisztussal, arra áll Jakab apostol szava: „Boldog az az ember, aki állja a megpróbáltatást, mert ha hűnek bizonyul, elnyeri az élet koronáját, melyet Isten azoknak ígért meg, akik szeretik őt” (Jak. 1,12).

4. beszéd: Láthatjuk-e mi is a Mestert?

(Erkölcsei beszéd: A lélekkel való látás)

Bev.: Látás és nézés egy területen mozog. Tudomást vehetünk-e mi is a feltámadt Mesterről? – Ennek módja különböző.

1. Mesterünk élő tanítása – az egyik. Talán arra gondolhatunk: hogyan száll hozzánk mások **lélektartalma**?

a) Feltáruzó – **tanító szóban.** „Visszament lakóhelyére és a helybelieket tanította a zsinagógákban. Azok meglepődve kérdezték: „Honnan van ennek a bölcsessége és a csodatevő ereje?” (Mt 13,54). – „Bementek Kafarnaumba. Ott szombatoként megjelent a zsinagógában és tanított” (Mk 1,21). „Ezzel Jézus befejezte beszédét. A nép álmélkodott tanításán, mert úgy tanított, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók és farizeusok” (Mt 7,28-29).

b) Kitéruzó – **tanító életben.** „Előző könyvemben, kedves Teofil, elbeszéltem mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1).

2. Titkos jelenléte – a másik.

Az ember jelenléte csak fizikai és lélektartalmi.

a) És az Istené? Mindent betöltő és mindent átható.

b) Jézusunk is **így** velünk van. Sőt, misztikus testéhez tartozunk. „Nem tudjátok, hogy testetek Krisztus tagja?” (1Kor. 6,15). Ez már átlépi az **átlagember** kegyelmi erőinek területét. **Különös kegy** és Istentől **külön választottak** kincs-együttese (Szt. Teréz, Szt. Ferenc...).

c) Mi a lényeg? „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem. Amennyiben most testben élek, Isten Fiaának hitében élek, aki szeretett engem s önmagát adta értem” (Gal. 2,20). Azért így zengheti diadallal a Zsoltáros: „Nekem azonban jó az Istenhez ragaszkodnom, az Úrban, az Istenben bíznom, és hirdetnem minden dicséretedet Sion leányának kapuiban” (Zsolt. 72,28).

Bef.: Mindezek látások! Csakhogy nem egyszerű szemmel látás, hanem sok természetes és természetfeletti erő nyomán való kegyelmi bizonyosságérzés. –Így van velünk a feltámadt Mester!

5. beszéd: A zárt ajtók

(Erkölcsei beszéd: Zárt lelkek)

Bev.: A „zárt ajtók”-ról tesz említést a mai Evangélium. Érdemes kissé elgondolkodni és felértékelni a „zárt ajtók” hivatását, értelmét és jelentőségét.

1. Kizárnak mindent, ami földi. Természetesen: most a **fizikai** élet „zárt ajtóira” gondolok... Ez elzár!!! De szembeállítható – a „nyitott kapu” gondolata.

a) A nagy világ – nyitott kapukon tárul felénk. Az emberi élet és lélek különös tartalmú. Igényesen **tárul** minden felé... Világ... Ember... Isten felé... Dicsérjük is érte az Urat! „Én azonban bízom a te irgalmadban; szívem ujjong, mert megszabadítasz. Éneklek az Úrnak, ki jót tesz velem, s a fölséges Úr nevét zsoltárral dicsérem” (Zsolt. 12,6). Ez a tárulás várás és befogadás. Méltán tárul felé a lélekkapu,

mert Sirák szerint: „Jó- és balsors, élet és halál, szegénység és gazdagság Istentől vannak” (Sir. 11,14).

b) Jól zárjuk lelkünket, hogy el ne ömlesszen –ami földi. De figyelmet kell gyakorolni, hogy be ne törjön a világ sok terhe. Így ugyanis leesnék fejed koronája. „Lehullott fejünk koronája; jaj nekünk, mert vétkezünk! Azért lett szomorú a szívünk, azért homályosodott el szemünk” (Jer.sir. 5,16-17).

2. De beengednek mindent, ami égi.

Az Úr előtt „zárt ajtók” ismeretlenek. Ez a feltámadt Mester belépésének leírásánál a megjegyzés.

a) Az Írás szavai szerint – személyesen jön az Úr. „Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és velem étkezem, ő meg velem” (Jel. 3,20). – Mi se zárjuk ki! Szívesen megadjuk neki magunkat! Amint az Úr nyit nekünk, úgy nyitunk mi is neki! „Ezután láttam, hogy megnyílt egy kapu a mennyben. Az előbbi hang, melyet úgy hallottam, mint hozzám szóló harsonát, tovább folytatta: „Jöjj föl ide! Megmutatom neked, aminek ezután kell megtörténnie” (Jel. 4,1). Mert így is jön. Saját szeretetéből (bűnösöket kereső jó Pásztor).

b) A Mester kegyelmi áramlását küldi az Úr. Kegyelmei pedig – áramló sodrások. Hozzánk is bejönnek ezek. Mégpedig az Úr adta döntő erővel. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). És sodró erejük akkora, hogy még a gátoló zárat is feltörik... (Saulus – Paulus)...

Bef.: Emberlélek **nem is tudja** elzárni az Isten kegyelmének áramlását. „A szél ott fúj, ahol akar” (Jn 3,8)... Lélekkapuk – Istent váró kétszárnyra táruolt ajtók!

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentlecke szövegéhez írt beszédek

A napi Szentlecke szövege így szól: „Minden ugyanis, ami Istentől született, győzedelmeskedik a világon. A győzelem, amely diadalt arat a világon: a mi hitünk. Ki győzi le a világot, ha nem az, aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia? Hiszen Jézus Krisztus az, aki víz, vér és lélek által jött. Nemcsak a víz által, hanem a víz és a vér által. Erről a Lélek tanúskodik, hiszen a Lélek az igazság. Hárman tanúskodnak tehát a mennyben: az Atya, az Ige és a Szentlélek, és ez a három egy. Ha az emberek tanúságát elfogadjuk, az Isten tanúsága nagyobb. Isten tanúsága az, hogy tanúságot tett Fiáról. Aki hisz Isten Fiában, magában hordja Isten tanúságát” (1Jn. 5,4-10).

Rövid tartalma: az isteni tekintélyre támaszkodó hit – mindennél nagyobb értékű. Szólni lehetne tehát a hit természetfeletti jelentőségéről, a hitben győztesek értékéről és hitből való élet égi értékéről. – Az egész tételkomplexumot vázlatosan közöljük, mert a hitről igen sok helyütt beszélünk szórványosan. – Két különálló beszéd után beszédláncokban fejtegetjük röviden a tételket. – Lássuk most ezeket.

Különálló beszédek

1. beszéd: A világ legyőzői

(Az élet igazi győztesei)

Bev.: Szt. Pál szerint versenyfutást fut az ember, és győzelmi pálmát vár a küzdő. – Ugyanezt teszi a földiekért dolgozó ember is, mert versennyel akarja kierőszakolni győzelmét. Sőt a nagyvilág háború is a győzelmi pálmáért folynak... Ámde mindez átfutó és változó eseménysor... Jön és megy... Az igazi kérdés az: vajon ki a világ igazi győztese?

1. Az igazi győztes: a feltámadt Mester.

Ennek az egyszerű „Galileai”-nak élete csendes magányban pergett alá, és csak három utolsó éve volt – születése körülményeit leszámítva – nyilvános szereplése. Erről az életszakasról tanít az Egyház „élő tanítása”, és részletekben oktat az Írás és a szent hagyomány szava.

a) Először arról szól: mi volt a „Galileai” **harca**? Lényegében azt mondhatnók, az emberi lélek felébresztése és nagy öntudatrahozása. Az emberekben ez az öntudat robbant elő: „Ti Krisztus teste vagytok s egyenként tagjai” (1Kor. 12,27). Sőt állandóan hangzott ez az ószövetségi hang is, amely az örök értékek igényeltetését hirdeti: „Egyenes úton vezérelte a bátyja haragja elől menekülő igazat; megmutatta neki Isten országát, és megadta neki a szent dolgok ismeretét” (Bölcs. 10,10). Ugyancsak kiemelte és lelkekbe izzította az Isten atyaságának megismerését és megszeretését: „Teljes életedben

szerezd az Istent, és kiálts hozzá, hogy megmentsen” (Sir. 13,18). De úgy, hogy „Miatyánk”... az Isten. Majd az atyaságból fakadó „testvériség” egységét hirdeti a Mester: „Gyermekeim, ne szeressünk szóval és nyelvvel, hanem tettel és igazsággal!” (1Jn. 3,18). Ne felejtsd: a Mester a szenvedő, megváltó életkincs. Ezt élte és ezt várja tőled is az égi Atya.

b) További kérdésem: mi volt a **győzelme**? Talán arra kell reáutalnunk, hogy maga is áldozattá vált. Ezért jelzi előre Izaiás: „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhok leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,7). Maga is halállal halt halált a véres Kereszten. Ezt hirdeti az apostol mondván: „Krisztus ugyanis, akkor, amikor még erőtlenekek voltunk, a meghatározott időben meghalt a gonoszokért” (Róm. 5,6). Valóságos volt a halála, de nem győzedelmes a „halál fullánkja”. A „Nagypéntekre” „Húsvétvasárnap” következett. És a feltámadás csodájával a halál győztesévé lett. Ezt mondja az Írás: „Hiszen tudjátok, hogy a halottaiból föltámadt Krisztus többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta” (Róm. 6,9). Ez a tény pedig olyan győzelmet hozott, amely összes igéjének mindenkefeletti érvényt és győzelmet szerzett. Olyat, amelynek erejével meghirdethető ez az isteni életprogram: „Ő mindenkiért meghalt, hogy akik élnek, ne maguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és föltámadt” (2Kor. 5,15).

2. Mindezek tudatában folytathatjuk, hogy **az igaz győztes: az Istentől újjászült ember.**

Róla azt hirdeti a Mester, hogy ő is az Isten fia; tehát őt is megilleti a győzelem pálmája. Persze, a Mester érdemeiért és az égi Atya kegyelem-áradataért.

a) Azt azonban le kell szögezni, hogy neki is végig kell **harcolnia** az életet. Lehetnek ezek az élet egyetemes küzdelmei, vagy egyéni anyagi, erkölcsi, szellemi küzdelmek, amelyeket meg kell vívnia az embernek. Az Írás szerint is: „Katonasor az ember élete a földön” (Jób 7,1)... És miért? Az örök életért.

b) De ennek a harcnak is **diadal** az eredménye. Az erény szolgálatában folytatott harc eredője: a jóság diadala. Majd észlelhető az örök értékekért hozott áldozat eredménye: a transzcendencia diadala. – Végül is harcolunk a kegyelmi újjászületésért, amelynek győzelme: az istenivé levés diadala: „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

Bef.: Zárószóul véve kérdezzük: vajon Attila, Caesar, Napoleon-e az élet győztese?... **Csak** látszólag és eltűnőleg. Az igazi Győztes: a **Mester**, Aki a halál felett győzött. De győztesek lettünk: **mi is**, akik Mesterünk kegyéből végnélküli élet pálmáját nyerjük. Így tehát reánk is áll: **Ecce victores!**

2. beszéd: A világ győzteseinek fegyvere (Erkölcsei beszéd: A lélekdiadal eszköze)

Bev.: A világ hatalmasai vasfegyverekkel, tűzzel és puskákkal vívják csatáikat... Ma már földön, föld alatt és föld felett... A lélek országában a **világ feletti** győzelem harcosai milyen fegyverekkel vívják csatáikat? A lényeg: lelki harcot a hit fegyvereivel vívjuk. – Hogyan folyik ez a küzdelem?

1. Hit – a küldött Mesterben.

a) Valaki jönni fog... ez az Ószövetség hangja. „Ujjongj és örvendj, Sion leánya, mert íme én majd eljövök és benned lakom, úgymond az Úr” (Zak. 2,10).

b) Valaki megérkezett... ez az Újszövetség felelete. „Ne féljete! Nagy örömet hirdetek nektek és az egész népnek: Ma született az Üdvözítő Dávid városában” (Lk 2,10).

c) Az Isten Fia érkezett... ez a megérkező csendülő szava. – „Te vagy-e az, akinek el kell jönnie, vagy mást várjunk?” Jézus így válaszolt: „Menjete, jelentsétek Jánosnak, amit hallotok és láttok: Vakok látnak, sánták járnak, leprások megtisztulnak, süketek hallanak, halottak föltámadnak, a szegények pedig hallgatják az evangélium hirdetését. Boldog, aki nem botránkozik meg bennem” (Mt 11,3-6). – Aki ezekben **hisz**, az harcot kezd a világnak a földrehúzó gravitációjával szemben. „...hitetek ne emberi bölcsességen, hanem Isten erején alapuljon” (1Kor. 2,5). Mégpedig azért, mert az utóbbi a betlehemi éjszakát élethajnal hasadásként üdvözli. Ez a szent éjszaka ugyanis **betölti vággyal** – az Istenhez tartozandóság áhítozásában. Mégpedig azért, mert a Mester Istenfia, és így a Mester tanítványa, követője a Mester barátja és testvére... Bölcsen írja az apostol: „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1). Ezekhez való tapadás – a harcra induló „lélekkatona” győzelmi harcának alapfeltétele.

2. Hit – a feltámadt Mesterben.

A Mester élete azonban sok-sok szakaszt mutat. A karácsonyi csodás éjszakát... Gyermekkori **tanítói** bölcsességét... Tanító munkáját – egész Palesztinában... Csodáit... Virágvasárnapot... Getszemáni kertet... Halálos ítéletet... Meggyalázást... Halált... Melyik ezek közül az, amelyben való hit a győzelem eszköze? Sok lehet a támogató, de egy lesz a döntő. **Ez a Mester feltámadása.** Erről szól Szt. Pál: „Ha pedig Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk és hiábavaló a ti hitetek... Ám Krisztus föltámadt halottaiból, mint a holtak zsongéja” (1Kor. 15,14 és 20).

a) Ezt igazolják az evangélisták és a tanítványok. Írással és halállal. „Az apostolok pedig nagy háttással tettek tanúságot az Úr Jézus Krisztus föltámadásáról” (Ap.Csel. 4,33).

b) Ez ad tartalmat a mi életünknek is, és így lesz ez a szent tény győzelmes fegyver a lélek diadalért küzdő ember számára. Röviden annyit jelent ez: hiába tárja ki keblét a **földanya**, csak testünket viheti átmenetileg magához, mert **hazavár a győzedelmesen feltámadott Istenfia!**

Bef.: Hol van ennek a fegyverzetnek a gyártelepe? A lélek szentélyében, ahol felénk sugárzó isteni ígéret **életté varázsolja** a kinyilatkoztatáshoz kapcsolódó, neki hitelt adó zárandok ember. És ennek a hitnek erejében veszi az isteni szeretetet és dolgozik léleknemesítésén, jól ismerve Szt. Pál szövegét: „Mi a hit erejével várjuk a Lélekben a megigazulásból fakadó reményt. Krisztus Jézusban ugyanis sem az nem számít, hogy körülmetélt valaki, sem az, hogy körülmetéletlen, hanem csak a hit, amely a szeretet által tevékeny” (Gal. 5,5-6).

* *

Beszédláncok

Most olyan **rövidre fogott** beszédláncok következnek, amelyek alkalmas anyagot adnak a hit kérdéseinek részletesebb és összefogóbb megvilágítására. Főcélunk az, hogy felhívjuk a figyelmet arra, hogy alkalom adtán a Húsvét utáni I. vasárnap Szentleckéjére támaszkodva szép sorozatokat lehetne alkotni a **hitről**. Mégpedig annak **tárgyi tartalmáról, értékéről**, továbbá a Krisztusban való hit **isteni és emberi** érveiről. „Aki hisz Isten Fiában, magában hordja Isten tanúságát. Aki nem hisz Istennek, hazugnak tartja őt, mert nem hisz Isten tanúságában, amelyet Fiáról tett” (1Jn. 5,10). – Lássuk most ezeket egyenként.

I. beszédlánc címe: A hit kérdései

Ez a beszédlánc a hit alapvető kérdéseivel foglalkozik.

1. beszéd: Mi a hit?

(Dogmatikus beszéd: A hit)

Bev.: „Tudni” és „hinni” különböző értéke a léleknek. Egyik **ismereten**, a másik **tekintélyen** alapszik. De az Istent teljesen hívő lélektartalom alapja – az Isten kegyelmének kiáradása. – Mi a hit ősi gyökérszete?

1. Isten első kegyelme.

Mindenkinek jár. Ezt hirdeti az apostol. „Tudjuk azonban, hogy az ember nem a törvény tettei alapján igazul meg, hanem Jézus Krisztusba vetett hit által. Ezért mi is elfogadtuk Jézus Krisztus hitét, hogy a Krisztusba vetett hit által, s ne a törvény cselekedetei alapján igazuljunk meg, mert a törvény tettei által senki meg nem igazul” (Gal. 2,16). De az alázatosaknak különösen. Ezt hirdeti Szt. Péter: „Egymással szemben mindnyájan alázatosságot öltsetek magatokra, mert Isten a kevélyekkel szembe száll, az alázatosaknak viszont kegyelmet ad” (1Pét. 5,5). – És valójában micsoda?

a) A lelki élet gyökérszete. Jól jegyezd meg az apostol szavát: „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24). Majd ezt a szöveget: „Benne, a belé vetett hit által járulhatunk bátran és teljes bizalommal Isten elé” (Ef. 3,12).

b) Minden ember igazi életkincse. Vesszük és szórjuk. „Szolgáljatok egymásnak azzal a kegyelmi ajándékkal, amit kiki nyert, mint Isten sokféle kegyelmének hű közvetítői” (1Pét. 4,10). Mégpedig olyan életkincs, amelyből él is az ember. Azért olvassuk az Írásban: „Mi nem tartozunk az elpártolók közé, akik elkárhoznak, hanem a hívők közé, akik megmentik a lelküket” (Zsid. 10,39). Természetes, hogy kötelező parancs a használata is. „Mint az ő munkatársai, figyelmeztetünk titeket, hogy Isten ke-

gyelmét ne vegyétek hiába” (2Kor. 6,1).

2. Az emberi léleknek égi felé való lendülete.

A hit feltár és feltárt, ég vonzza az embert.

a) A hit fénye ugyanis világossá értelmezi a földet és helyesen értékeli annak kincsállományát. „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsdá nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak” (Mt 6,19-20).

b) Örök igényesévé lesz az égnek. Alapvetését így jellemzi az Írás: „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1). Ez pedig úgy valósul, hogy Jézus ígéretének várományosaivá tesz bennünket. „S mindaz, aki elhagyja értelmét, testvéreit, nővéreit, atyját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy földjét, százannyit kap és örökségül kapja az örök életet” (Mt 19,29). Ezt erősíti a Mester mondván: „Bizony, bizony mondom nektek: Aki tanításomat megtartja, halált nem lát sohasem” (Jn 8,51). Sőt egyenesen és kizárólagosan a Krisztushoz fűződést hirdeti az örök élet lényegének. „Az örök élet az, hogy ismerjenek téged, egyedül igaz Istent és akit küldtél, Jézus Krisztust” (Jn 17,3).

Bef.: Mi tehát a hit? Isten olyan adománya, amely lehetővé teszi, hogy Istent ismerjük, szeressük és neki szolgálván üdvözüljünk.

2. beszéd: A hit csodaereje

(Erkölcsei beszéd: A hit ereje)

Bev.: Ha isteni kegy a hit, akkor istenivé alakítja a kegy hordozóját. – Miben dolgozik bennünk a hit kegyelme?

1. Győz – a világ felett...

Maga a Mester mondotta: „Azért mondtam ezeket nektek, hogy békességetek legyen bennem. A világban üldözést szenvedtek, de bízzatok, én legyőztem a világot” (Jn 16,33).

a) Ez a győzelem elsősorban jelentkezik az életkőd – elosztatásában. Úgy kell értelmezni: megvilágítja az ember hivatásának kérdését. „Mi végre vagyunk a földön?” A felelet: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). Megértelmezi saját életem értelmét és hivatását. A kérdésre ez a válasz: „Aki eszi az én testemet és issza az én véreimet, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

b) Az élet isteni tökéletesítésében. Ennek az a tartalma: **reáutal** – az örök tökéletesedés feladatára. „Minden ugyanis, ami Istentől született, győzedelmeskedik a világon. A győzelem, amely diadalt arat a világon: a mi hitünk. Ki győzi le a világot, ha nem az, aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia?” (1Jn. 5,4-5). **Reánevel** – saját életem istenivé alakítása kötelességére. „Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48). „Különb, testvérek, örüljete, tökéletesedjete, buzdítsátok egymást, legyetek egyetértők, éljete békében” (2Kor. 13,11). „Inkább gyarapodjatok Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus kegyelmében és ismeretében...” (2Pét. 3,18).

2. Lendít – a Végtelen felé...

Miben áll ez? Vonzás és nekilendülés kapcsolatában.

a) Az Isten – az élet örök Mágnes. Ezért **vonz**. Mi az alapja? Lélek az Isten és lélekhordozó az ember! **Ezek egybetartoznak!** Tehát egymáshoz gravitálnak. Isten vonz, ember lendül (szellem a Szellemhez, személy a Személyhez).

b) De az ember is **gravitál** a vonzó Isten felé. Isten – Atyám is! Fiúi lelkem – Atyám felé törő. Ezt hirdeti az apostol: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,16-17).

Bef.: A hit annak a nagy és belső összetartozandóságnak tárgyi tartalma. Ezt tartjuk legnagyobb kincsünk egyikének.

3. beszéd: Kicsoda a világ Győzedelmese?

(Dogmatikus beszéd: Victor mundi)

Bev.: Christus vincit... (Euch. diadalmos ének). – Így tehát Krisztus a Győztes. Miért? Mert győzelme – halál feletti diadala – életkibontakozás. És ennek részletei?

1. Győzött a bűn felett –halállal...

A bűn, büntetés, halál olyan sötét fogalmak, amelyek az emberi élet kódéhez tartoznak.

a) Krisztus győz a bűn felett. Bátran kérdi: „Ki vádolhat közületek bűnről engem?” (Jn 8,45). – Ezt akarja elérni az ember is. Ezt tanítja és ezt segíti elő szeretetének bőségével. Buzdít szóval és segít kegyelemmel. „Ne uralkodjék tehát halandó testetekben a bűn, s ne engedelmeskedjétek kívánságainak. Tagjaitokat ne vessétek oda a gonoszság eszközéül a bűn szolgálatára, hanem, mint halálból életre keltek, adjátok át magatokat az Isten szolgálatára, tagjaitokat pedig az igazság eszközéül Istennek. A bűn ugyanis már nem lesz úrrá rajtatok, mert nem a törvény alatt, hanem a kegyelemben éltek” (Róm. 6,12-14).

b) De haláláldozattal győz a bűn felett. A jövődőlésben így szerepel: „Pedig ő a mi gonoszságainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze; a mi békességünkért van rajta a fenyíték, s az ő kék foltjai által gyógyultunk meg... Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,5 és 7). Az apostol pedig így jellemzi: „Így, mivel maga is kísértést szenvedett, tud segíteni azokon, akik kísértésbe esnek” (Zsid. 2,18). Magára vette a bűn elégtételének terhét és így lehetővé tette az emberlélek megtisztulását.

Ezért olvassuk az Írásban: „Ha ugyanis akkor, amikor még ellenségei voltunk, Fia halála által kiengesztelődött velünk az Isten, mennyivel inkább szabadulunk meg most, hogy kibékültünk vele, annak élete árán” (Róm. 5,10). Mors Christi – vita hominis! Mégpedig azért, mert „Mi tudjuk, hogy a halálból átjutottunk az életre, mert szeretjük testvéreinket” (1Jn. 3,14).

2. Győzött a halál felett – feltámadással.

Nem úgy, hogy **elkerülte**, hanem úgy, hogy **letörte**.

a) A halál valójában – áldozatos **felajánlás**. Mesterünk adta életét. Hiszen Istenatyánk szeretetéről tudjuk: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16).

b) A „**feltámadt új élet**” pedig – az áldozat isteni elfogadása. Égi Atyánk **elfogadta** az áldozatot és **visszaadta** mindnyájunk életét. Jól jegyezzük meg: az égi Atya elfogadta az Istenember **hívó** szeretetét. – „De az Írás mindent a bűn alá foglalt, hogy az ígéletben Jézus Krisztus hite által részesüljenek a hívők” (Gal. 3,22). Sőt folytatja az apostol mondván: „Őt adta oda az Isten véres engesztelő áldozatul a hit által, hogy kimutassa igazságosságát. Isteni türelmében ugyanis büntetlenül hagyta a korábban elkövetett vétkeket, hogy kimutassa igazságosságát a mostani időben. Így bizonyul igazságosnak ő maga és teszi megigazulttá a Jézus Krisztusban hívőt” (Róm. 3,25-26). – De elfogadta az Atya a Mesiás **reményét** is. – Végül elfogadta örök **szeretetét** is. De azt is vedd tudomásul, hogy ez az elfogadás alapul szolgált arra, hogy a mi hitünk, reményünk és szeretetünk is szerepet találjon az „új élet” megteremtésében. Tudnunk kell ugyanis, hogy **ezek** a Mester áldozatának **lényeges** lélekmozzanatai, ezért ezeket keresi és akarja bennünk is életre hozni. „Csak szilárdan és rendületlenül álljatok a hit alapján és el ne tántorodjatok az evangélium reményétől, amit hallottatok. Hiszen minden teremtménynek hirdették az ég alatt, s én Pál is ennek szolgája lettem” (Kol. 1,23). „Töltsön el titeket a reménység Istene a hit teljes örömeivel és békéjével, hogy a reményben a Szentlélek erejéből bővelkedjétek” (Róm. 15,13). Így azután az ember **részes** az égi kegyelemben, de **tevékenyen részes** – a kegyelem élésében.

Bef.: Kicsoda tehát az igazi Győztes? Krisztus, a feltámadott Megváltó és minden ember, ki halála után égi Atyjához emelkedik. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

4. beszéd: A Vér és Víz misztériuma

(Dogmatikus beszéd: A megváltás ára)

Bev.: Vér és Víz csordulása jelenti Krisztus áldozatának tökéletes befejezését. „...egyik katona lándzsájával megnyitotta oldalát, melyből azonnal vér és víz folyt ki” (Jn 19,34). – Mít jelent ez számunkra?

1. Vér – a lélek bére.

a) Vér – áldozati tárgy. Ezért mondja az Írás: „Krisztus azonban... nem is bakok vagy borjak vérevel, hanem tulajdon vérevel lépett be egyszersmindenkorra a Szentek Szentjébe, s örök megváltást szerzett” (Zsid. 9,11 és 12). Ugyanezt erősíti mondván: „Miután ugyanis Mózes a törvény minden parancsát fölolvasta az egész nép előtt... e szavakkal: „Ez a szövetség vére, melyet Isten veletek kötött” (Zsid. 9,19 és 20). Sőt ilyen képpel is alátámasztja: „Krisztus ugyanis nem kézzel emelt szentélybe lé-

pett be, mely a valódinak csak előképe, hanem magába a mennybe, hogy most Isten színe előtt közbenjárjon értünk. S nem azért lépett be, hogy többször föláldozza magát, mint ahogy a főpap minden évben belép a Szentek Szentjébe az idegen vérrel, különben a világ kezdete óta már többször kellett volna szenvednie. Ő azonban most, az idők végén, egyszersmindenkorra megjelent, hogy önmagát föláldozva eltörölje a bűnt” (Zsid. 9,24-26).

b) A Vér a lélekszeretet öntötte folyam. De csak akkor, ha a **lélek szeretete indítja**. Az Írás ezt mondja: „De ha világosságban élünk, amint ő is a világosságban van, akkor közösségben vagyunk egymással és Fiának, Jézus Krisztusnak vére megtisztít minden bűntől” (1Jn. 1,7). De hozzá kell tenni, hogy ez a világosság az, amely a **szeretet cselekvéseire** vezet bennünket. „Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek egymást ti is” (Jn 13,34).

2. A Víz – a lélek tisztítója.

a) Az áldozat – Istenatyának szólt; az pedig érték átadása, az embert érintette. – Az áldozati Vér a bűnök tisztítója, de a bánkódó ember lelke a csorduló Vér értékének felfogója. Olyan értelemben, hogy a tisztító **Vért** – a **Víz** jelenti az ember életében. Már előképben János keresztelésénél látható. Olyanokat keresztel a próféta, akikről elmondható: „Kivonult hozzá egész Júdea és Jeruzsálem minden lakója és bűneiket megvallva megkeresztelkedtek nála a Jordán folyóban” (Mk 1,5). A Jordán vize a bűnbánatot tartó ember életét előképben tisztítja.

b) Valóságban a keresztség szentsége valósítja. Ezt Jézus alapította. Jól ismerjük e szent igéket: „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében” (Mt 28,19). De ne felejtsetek: ennek erejét – a lándzsadöfte sebből folyó áldozatvíz cseppje biztosítja. Forrásvíz – a keresztelés vize, de erejét a Golgota Keresztjének Áldozatából csordítja.

Bef.: Vér az árunk, Víz a tisztulásunk! Az első – a Mester Vére, a második – a folyók vize. De ez az utóbbi igazi erejét a csorduló Vér és Víz csodájából kapja és azután az emberi jószándék mélységéből fakasztja.

5. beszéd: Az Ég tanúsága

(Dogmatikus beszéd: Mesterünkről szóló tanúskodások)

Bev.: Krisztus Urunkról van szó. Emberi életének tartalmát tudjuk, belső öntudatáról Maga nyilatkozik. Egész valóságát az Ég tanúsítja. – Hol szól az Isten?

1. Szól – a prófétákban.

A próféta – Isten követe; szava tehát Isten szava.

a) Maga az Isten hirdeti: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

b) Isten prófétái folytatják. Ábrahám, Izsák, Jákob, Mikeás, Dániel, Dávid, Aggeus, Izaiás... (idő, hely, törzs, életkörülmény stb. Ez mind előrevetített isteni ige).

2. Szól – életének mozzanataiban.

A „Gratia plena” fogantja és a Szentlélek beárnyékolja.

a) Fogantatás... „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

b) Születés... „Miközben ott tartózkodtak, érkezett Mária szülésének napja. Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,6-7).

c) Jordáni keresztelés... „Mikor a nép keresztelkedni ment, Jézus is megkeresztelkedett. Miközben imádkozott, megnyílt az ég és galambhoz hasonló testi alakban leszállt rá a Szentlélek. A mennyből ez a szózat hangzott: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem (Lk 3,21-22). Ez mind – igeteljesülés csodasorozata.

3. Szól – a feltámadás csodájában.

a) Teljesül az Írás. „Amint ugyanis Jónás próféta három nap és három éjjel volt a hal gyomrában, úgy lesz az Emberfia is a föld szívében három nap és három éjjel” /Mt 12,40/. „Amint ugyanis Jónás próféta jel volt a niniveiek számára, úgy lesz az Emberfia is jel e nemzedék számára” (Lk 11,30).

b) Új életet él – a Mester. „Akkor bement a másik tanítvány is, aki először ért a sírhoz. Látta és hitt. Eddig ugyanis még nem értették meg az Írást, amely szerint föl kellett támadnia halottaiból” (Jn 20,8-9). – A feltámadás szövegeiből olvashatók, mind a Mester isteni életét igazoló életmozzanatokról szólnak.

Bef.: És mit szóljon ehhez az ember? Ahol szól az Isten – ott hódolatosan éljen és odahajoljon az

ember.

6. beszéd: És az ember alanyi bizonyosága? (Dogmatikus beszéd: Alanyi bizonyítékok)

Bev.: A tárgyi érvek sora emberi meghajlás alapja. De kérdés: van-e olyan alanyi indítás is, amely odafűz a feltámadt Krisztushoz?

1. Az ember hite – a Mesterhez tapadás útja.

Ember lelke – örök hazavágyás égi eredetéhez.

a) Van ebben **természetes** gravitáció. „Amint kívánkozik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánkozik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). Ez a természetes élet lendülete. **Élet** az ember mindene, az **örök élet** az ember lélekvágyának telje.

b) De döntő benne a **természetfeletti** hit kegyelme adta odafordulás. „Istent hívom tanúságul magam mellett: csak irántatok való kíméletből nem mentem el eddig Korintusba. Hiszen nem hiteteken akarunk uralkodni, hanem örömtököknek vagyunk munkatársai. Ti ugyanis a hitben szilárdan álltok” (2Kor. 1,23-24). Nem tagadható ugyanis, hogy hitből **igazulunk meg**. Az apostol egyenesen hirdeti: „Tudjuk azonban, hogy az ember nem a törvény tettei alapján igazul meg, hanem a Jézus Krisztusba vetett hit által. Ezért mi is elfogadtuk Jézus Krisztus hitét, hogy a Krisztusba vetett hit által, s ne a törvény cselekedetei alapján igazuljunk meg, mert a törvény tettei által senki meg nem igazul” (Gal. 2,16). Sőt az is igaz, hogy a hit életünk gyökere. – „Íme, abban, aki hitetlen, nem igaz a lélek, az igaz azonban hite által életben marad” (Hab. 2,4). Ezt erősíti az apostol is mondván: „Értsétek meg tehát, hogy aki hisz, az Ábrahám fia. Mivel pedig az Írás előrelátta, hogy Isten a hit által teszi megigazultakká a pogányokat, előre hirdette Ábrahámnak: „Benned részesül áldásban minden nemzet. É szerint azok, akik hisznek, áldásban részesülnek a hívő Ábrahámmal” (Gal. 3,7-9). – De azt is le kell szögezni, hogy az élet örök világosságát is az isteni ige hozza, amelyet befogad az Isten embere. „Ez most nyilvánvalóvá is lett Üdvözítőnk, Krisztus Jézus megjelenése által: Ő legyőzte a halált, s az evangélium által fölragyogtatta a halhatatlan életet” (2Tim. 1,10).

2. A Mester hozzánk ereszkedése – a lélek meggyőzése.

Az ember vágyik az Istenhez. De az Isten is leereszkedik az emberhez. Kettős a dinamika.

a) **Vágyunk** ez: „Maradj velünk, mert esteledik és már lemenőben van a nap” (Lk 24,29). Igen sokszor **akarjuk** mi is. Mi is ott vagyunk a samaritánusok között, kikről így szól az Írás: „A samariaiak tehát odaérve hozzá, kérték, hogy maradjon náluk. Ott is maradt két napig” (Jn 4,40).

b) Épp azért **imáink** ezt kérik. Víziós kegyelmek, misztikus élmények ezt adják.

c) De boldogságunk is ez. Ezért mondja az Írás: „Maradjatok bennem, akkor én is bennetek maradok. Amint a szőlővessző sem tud gyümölcsöt hozni önmagától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok bennem” (Jn 15,4). – Sőt erőteljesen követeli is a Mester, hogy maradjunk az Isten szeretetében. Hozzá is teszi: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5). Képletes szövegét pedig tétellessé erősíti mondván: „Amint engem szeret az Atya, úgy szeretlek és is titeket. Maradjatok meg szeretetemben” /Jn 15,9/.

d) Végül rajtunk is **beteljesedik** az Írás: „Ugye lángolt a szívünk, mikor útközben beszélt hozzánk és kifejtette az Írásokat?” (Lk 24,32). – Így tehát a hozzánk ereszkedő Mester kegye a mi lelkünk meggyőződésének televénye.

Bef.: Így lesz életünk belső tartalma – a feltámadt ember alanyi érve!

*

II. beszédlánc címe: Hitünk igazi tartalma

Ez a beszédlánc a hit alapigazságait érinti (főigazságok).

1. beszéd: Egy az Isten – három Személyben

Bev.: Lehetne ez a gondolat: van-e **összefogó** hatalom a nagy világban?

1. Az örök Személy – az Isten.

„Íme, nagy az Isten, és nem tudjuk felfogni, évei számát nem lehet kifürkészni” (Jób 36,26). „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige, Ő volt kezdetben Istennél” (Jn 1,1-2).

2. A három személyű egy Isten.

„Hárman tanúskodnak tehát a mennyben: Az Atya, az Ige és a Szentlélek, és ez a három egy” (1Jn. 5,7).

Bef.: Legyen ez az optimisztikus igazság: a Végtelen valóban Személy, ki személyes kapcsolatban él az emberrel. „Ő változtatja meg az időket és a korokat, dönt meg és alkot országokat, ad bölcsességet a bölcseneknek, és tudást a tudomány értelmeseinek. Ő nyilatkoztatja ki a mélységes és elrejtett titkokat, tudja azt, ami a sötétben történik, s a világoosság nála nagyon” (Dán. 2,21-22).

2. beszéd: Jézus Krisztus – az Üdvözítőnk

Bev.: A szerető Isten életterve... Paradicsom – a bűn előtt, Megváltó – a bűn után.

1. Valósággal köztünk élt.

„Az Ige testté lett, és köztünk lakott” (Jn 1,14).

2. Kereszten értünk halt.

„Beteljesedett!” Aztán lehajtotta fejét és kilehelte a lelkét” (Jn 19,30).

3. Dicsőségesen feltámadott.

„Menj most testvéreimhez és vidd hírül nekik: Fölmegegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez” (Jn 20,17).

Bef.: Az lehetne, hogy a lélek örömeinek adunk kifejezést, hogy **valóban, észrevehetően** megjelent köztünk az Úr.

3. beszéd: Isten a kegyelmek forrása

Bev.: Legyen az a gondolat, hogy az örök Személy állandó **kiáradó** Szeretet – az ember felé. „Megismertük a szeretetet, amellyel Isten szeret bennünket, és hittünk benne. Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenne” (1Jn. 4,16).

1. Minden talentumunk az Ő kegye.

„Mert vizet öntök én a szomjas földre, és folyóvizet a szárazra; kiöntöm lelkemet ivadékkodra, és áldásomat sarjadékkodra” (Iz. 44,3).

2. Örök életünk lehetőségének alapja az Ő kegyelme.

„Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott. Ezért mondja az Írás: „Fölment a magasba, magával vitte a foglyokat, s osztott az embereknek ajándékokat” (Ef.4,7-8).

Bef.: Szt. Pál gondolatát fejtegetnök, hogy kegyelem nélkül semmi sem vagyok. „Én ültettem, Apolló öntözte, de a növekedést Isten adta. Ezért nem az számít, aki ültet, sem az, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja” (1Kor. 3,6-7). Ezt tanítja ez a hely is: „Mindent elviselek abban, aki nekem erőt ad” (Fil. 4,13).

4. beszéd: Isten az igazságos Bírónk

Bev.: Legyen az Isten adta **szabadság** és **felelősség** kapcsolatának gondolata. „Lásd: eléd tettem ma az életet s a jót s másfelől a halált és a rosszat... Tanukul hívom fel ma az eget és a földet, hogy elétek adtam az életet s a halált, az áldást és az átkot, válaszd tehát az életet, hogy élj te is és ivadékkod is” (5Móz. 30,15 és 19).

1. A szabad embert parancsaival irányítja.

„Az én rendeléseim szerint cselekedjétek, az én parancsolataimat tartsátok meg s azok szerint járjatok: én, az Úr, vagyok a ti Istenetek. Tartsátok meg törvényeimet s rendeleteimet, mert az az ember, aki szerintük cselekszik, élni fog általuk” (3Móz. 18,4-5).

2. A szabad ember tetteit azután elbírálja.

„Úgy van Uram, mindenható Isten, igazak és jogosak ítéleteid!” (Jel. 16,7). – Ugyancsak idézhető az utolsó ítélet szava: „Aztán így szól a király a jobbán állókhöz: Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot... Azután így szól a balján állókhöz: Távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készült” (Mt 25,34 és 41).

Bef.: Hozhatnók földi és örök felelősségünk tényét...

*

III. beszédlánc címe: A hitből fakadó élet értéke

Ez beszédlánc a hitből sarjadó életet, majd az istenivé nemesedett életet magasztalja.

1. beszéd: Istenben hiszünk – Isten fiai leszünk

Bev.: Lehet az Ószövetség állandó hangoskodása, amely a Megváltó eljövételének **hitét** erősítgeti. Ezt hirdeti Aggeus: „És megrendítem az összes nemzeteket, és eljő, aki után minden nemzet vágyakozik. És dicsőséggel töltöm be ezt a házat, úgymond a seregek Ura” (Agg. 2,8).

1. Isten valóságos Fia – a Mester.

a) Ószövetség: „Atyja leszek néki s ő fiam leszen nekem” (2Kir. 7,14). Fiam vagy te, a mai napon nemzetelek én téged” (Zsolt. 2,7).

b) Újszövetség: „Aki vallja, hogy Jézus Isten Fia, abban Isten él, és ő Istenben” (1Jn. 4,15).

2. Isten „fogadott fia” – az ember.

a) Ószövetség: „Nem atyád-e ő néked, ki magáévá tett téged, alkotott és teremtett téged?” (5Móz. 32,6).

b) Újszövetség: „Nem a szolgaság lelkét kaptátok ugyanis, hogy ismét félelemben éljete, hanem a fogadott fiúság Lelkét kaptátok, melyben azt kiáltjuk: „Abba, Atya!” (Róm. 8,15).

Bef.: Idekívánczik ez az igazság: az „örök család” (Atya, Fiú, Szentlélek) és a fogadott emberfia isteni egysége.

2. beszéd: Jézust szeretvén – Istent szeretjük

Bev.: Lehetne: milyen nagy érték, hogy a **szeretet útján** hozzáfűződhetünk Mesterünkhöz... A szeretet tüzét hozza hasonlatul, amely a lelkek szeretetre lobbanását akarja meghirdetni. „Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön: mennyire szeretném, ha már föllobbanna!” (Lk 12,49).

1. Aki Isten Egyszülöttjét szereti.

„Aki ismeri és megtartja parancsaimat, az szeret engem. Aki pedig szeret engem, azt Atyám is szeretni fogja. Szeretni fogom őt én is és kinyilatkoztatom magamat neki” (Jn 14,21).

2. Az az égi Atyát szereti.

„Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten őbenne” (1Jn. 4,16).

Bef.: Legyen ez az öröm: íme, így kapcsolódunk Jézuson át égi Atyánkhoz.

3. beszéd: Embertestvért szeretvén – önmagunkat szeretjük

Bev.: Embertestvér is személy! Felé is forduljon az emberszemély. „...mindaz, aki nem cselekszik igazságot, nem Istentől való, de az sem, aki testvérét nem szereti” (1Jn. 3,10).

1. Nekik adunk minden jót.

„Három dologban talál gyönyörűséget lelkem, melyek kedvesek Isten előtt; Ezek: a testvérek egyetértése, a jóbarátok szeretete, s a férfi és a nő, ha megértik egymást” (Sir. 25,1-2).

2. Tőlük kapunk igen sok jót.

„Vagyonodból adj alamizsnát, és semmiféle szegénytől se fordítsd el arcodat; így aztán majd eléred, hogy az Úr sem fogja elfordítani tőled arcát” (Tób. 4,7).

Bef.: Az a gondolat lehet: egy az Atya, sok a földi fia, de testvér mind az Isten szent szeretetében. „Ez az én parancsom: Szeressétek egymást, mint ahogy én szerettelek titeket” (Jn 15,12).

4. beszéd: Isten törvényeit szeretve – örök életet élünk

Bev.: Vehetjük abból a történetből, amelyben az ifjú kérdi a Mestert: „Mester, mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre?” (Mt 19,16).

1. Nem a száj és vágy az örök élet alapja.

„Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! – jut be a mennyek országába. Csak az jut be a mennyek országába, aki mennyei Atyám akaratát teljesíti” (Mt 7,21).

2. Isten szavának betartása az örök kapuk feltárója.

„...ha el akarsz jutni az életre, tartsd meg a parancsokat” (Mt 19,17).

Bef.: Lehet ez a derülítő gondolat: földi és örök boldogságunkat kezünkbe tette le az égi Atya.

*

IV. beszédlánc címe: Krisztus isteni igazolása

1. beszéd: Igazolja az Atya – tettekkel

Bev.: Arról lehetne szólni, hogy Krisztus személyiségét igazolni kell – és pedig isteni érvel.

1. Mellette szól az Isten – a jövendölésekben.

„Ím eljövök! A könyv élén az van írva felőlem, hogy akaratodat teljesítem” (Zsolt. 39,8-9). Majd: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

2. Mellette szól az Isten – csodatettekkel.

Itt Krisztus bármelyik csodatette érinthető. Különösen érvszerű Lázár feltámasztása, mert előtte így imádkozik a Mester: „Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. Én ugyan tudom, hogy mindenkor meghallgatsz, csak a körülálló népért mondom, hogy higgyék: Te küldöttél engem” (Jn 11,41-42).

Bef.: Elmondható, hogy az Atya kinyilatkoztatása – az igazságok igazsága.

2. beszéd: Igazolja az Atya – szavakkal

Bev.: Elmondható az isteni szavak jelentősége.

1. A jordáni keresztelés szava.

A folyó mellett: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

2. Az Úr színeváltozásának szava.

A hegy csúcán: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik, őt hallgassátok!” (Mt 17,5).

Bef.: Így foghatnánk egybe: ég szava a föld emberének irányítója.

3. beszéd: Igazolja a Szentlélek – tettben

Bev.: Mikor jelent meg a Szentlélek, aki Krisztus mellett tett hitet?

1. Galamb képében – a Jordánál.

„Megkeresztelkedése után Jézus azonnal feljött a vízből, mire megnyílt neki az ég és látta, hogy Isten Lelke galamb képében leereszkedik és rászáll” (Mt 3,16).

2. Tüzes nyelv alakjában – Pünkösdkor.

„Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre” (Ap.Csel. 2,3).

Bef.: Lehet az a gondolat: az égi Lélek tölti be a földön élő Mestert.

4. beszéd: Igazolja a Szentlélek – állandó működése

Bev.: Krisztus örökké él és így állandó igazolása a Szentlélek tevékenysége. Egyházban és lelkekben...

1. A Vigasztaló veletek marad...

Krisztus szava így cseng: „Jobb nektek, ha én elmegyek, mert, ha nem megyek el, a Vigasztaló nem jön el hozzátok. De ha elmegyek, majd elküldöm hozzátok” (Jn 16,7).

2. És eszettekbe juttat...

Krisztus szava így ígér: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszettekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26).

Bef.: Így zárhatjuk: boldog lehet az ember, mert ég jeleivel látja erősítve az Istenembert!

*

V. beszédlánc címe: Az Úrral egybecsengő emberlélek tanúskodása

Ez a beszédlánc az emberi lélek **alanyi** boldogságát és rezonanciáját akarja felértékelni, és felhasználni a Mester feltámadása erősítésére.

1. beszéd: Az élet felsőbbrendű igényeinek értékelése

Bev.: Lehet az a gondolat, hogy amire rezonál a lélek, az alapvetően isteni elgondolás. Jézus tanítása pedig az emberi lélek szellemisége vágyainak netovábbja.

1. Magasabb és magasabb igényeket hirdet a Mester.

„Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48).

2. Magasabbra és magasabbra tör az ember.

Célunk: „Ezért ha el akarsz jutni az életre, tartsd meg a parancsokat” (Mt 19,17). Eredményük: „Mindaz, aki Krisztusban van, új teremtmény. A régi tovatűnt, lám valami új valósult meg” (2Kor. 5,17).

Bef.: Egek felé hív a Mester, és egek felé tör – ősi lendülettel – az ember.

2. beszéd: Az isteni élet áhítozása

Bev.: Legyen az a gondolat, hogy a felsőbbrendű élet **csúcspontja az isteni élet**. Ezt hirdeti nekünk a Mester.

1. A lelki értékeket is vágyva vágyjuk.

„De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,14-15).

2. Az isteni szellemieket pedig áhítazzuk.

„Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

Bef.: Foglaljuk így össze: íme így cseng össze a mesteri tan az ember legmagasabb rendű tartalmával. Így igaz az, ami a legősibb igényt kielégíti.

3. beszéd: Az „elmúlás” rettegése

Bev.: Az élet lényege: előretörés. Ősi ellensége: az alanyiség elvesztése.

1. Még a részleges pusztulástól is félünk.

2. Az „élet elmúlása ellen” pedig küzdve küzdünk.

Bef.: Lehet ez a gondolat: miért dolgozunk a legtöbbet? Az **életért!** Ez a legősibb érték. Ezt kínálja örök kincsnek a Mester!

4. beszéd: Az örök élet igénylése

Bev.: Legyen az egek felé néző és eget igénylő szempár színezése...

1. Életre kelt a feltámadt Mester.

„Félelmükben földre szegezték tekintetüket, de azok megszólították őket: „Mit keresitek az élőt a holtak közt? Nincs itt, föltámadt” (Lk 24,5-6).

2. Örök életet igényel a földi ember.

„Ezért, ha el akarsz jutni az életre, tartsd meg a parancsokat” (Mt 19,17).

Bef.: Így alakítható: ami az Urunk legnagyobb „igazoló pecsétje”, a feltámadás, az az emberi lélek legigazibb és legerősebb életigénye. – Így: az emberi ősi igények igazolják az igényeket hirdető Mester igazságait.

*

Ez a beszédlánc igen szépen felépíthető arra a bölcséleti gondolatra: a szellemi ideál harca a bölcselők művében azt tükrözi, hogy **Isten, lélek** és **halhatatlanság** – ősi igénye a küzdő szellemnek (Lásd: Willmann: „Geschichte des Idealismus” és Lange: „Geschichte des Materialismus”. Vagy: Nagy Lajos: „A katolikus kereszténység szelleme”).

*

– Végül a hit kérdéseinek két különálló problémáját fejtegethetnők

I. beszédlánc címe: „Az örök tanúskodók”

Ez a beszédlánc egybefogja az előbb mondottakat.

1. beszéd: A teljes Szentháromság tanúsága

Bev.: Az emberi életet élő Mester áll előttünk.

1. Szólt az Úr.

„Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem” (Lk 3,22).

2. Eljött a Szentlélek.

„...megnyílt neki az ég és látta, hogy Isten Lelke galamb képében leereszkedik és rászáll” (Mt 3,16).

Bef.: A Szentháromság valósága áll lelkünk előtt.

2. beszéd: Az emberek tanúsága

Bev.: Amit Isten hirdet, azt az emberek is tanúsítják.

1. Vele éltek és hitték.

(apostolok:) „Uram, kihez menjünk? Neked örök életet adó igéid vannak” (Jn 6,68).

2. Tanítva tanítottak és Érte haltak.

„Ez az a tanítvány, aki tanúságot tesz minderről és ezeket írta. Tudjuk, hogy igaz az ő tanúsága” (Jn 21,24).

Bef.: Isten szavát **élettel** és **áldozattal** állítják az apostolok.

3. beszéd: A Lélek tanúsága

Bev.: De szól a Szentlélek **tette**.

1. A Szentlélek megjelenése.

„Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni...” (Ap.Csel. 2,3-4).

2. Az emberlelkeket indító Lélek bizonyossága.

„Így szól az Isten: Ez történik majd az utolsó napokban: szétárasztom minden emberre Lelkemet, fiaitok és lányaitok prófétálni fognak, az ifjak látomásokat látnak, s álmokat álmodnak a vének” (Ap.Csel. 2,17).

Bef.: A Szentlélek állandóan tevékenykedik.

4. beszéd: A Víz tanúsága

Bev.: A jelképes víz is erősít.

1. Tisztítja a lelket.

„Aki hisz és megkeresztelkedik, az üdvözü” (Mk 16,16).

2. Istenivé teszi az életet.

„De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,14).

Bef.: A Mester Vérének csordulásából erőt nyerő Víz is tanúskodik...

5. beszéd: A Vér tanúsága

Bef.: Az áldozatnak maximuma a véráldozat.

1. A hulló Vér – a szeretet áldozata.

„Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által. Őt adta oda az Isten véres engesztelő áldozatul a hit által, hogy kimutassa igazságosságát” (Róm. 3,24-25).

2. A csorduló mártírvér – a hitnek bizonyossága.

(Katakombák, Szt. Ágnes, Cecília, apostolok, Szt. István vértanú stb.)

Bef.: A véráldozat csordítója – az izzó szeretet.

*

II. beszédlánc címe: A győzelmes hit

Ez a beszédlánc a hitet akarja úgy beállítani, hogy a Szentlecke szövegéhez alkalmazkodva –az Isten döntő erejű kegyének igazolja.

1. beszéd: Az Istentől eredeztetek ereje

Bev.: Isten „közlései” – az igazságok igazságai.

1. Ő a mindentudó.

„Mily tiszteletreméltók előtttem, Isten, a te gondolataid, mily hatalmas a számuk! Megolvasnám őket, de számosabbak a fűvénynél, s ébredéskor is még nálad lennék” (Zsolt. 138,17-18).

2. Ő az igazmondó.

„Ha némelyek hitetlenek voltak, vajon hitelenségük megszünteti Isten hűségét? Egyáltalán nem. Ellenkezőleg: Isten igaz, mégha minden ember hazug is. Így mondja az Írás: „Ám te, Uram, igaz vagy igéidben és diadalmas ítéleteidben” (Róm. 3,3-4).

Bef.: Az ember felfigyelése és behódolása a bölcsességek bölcsessége.

2. beszéd: A világon való győzelem forrása

Bev.: Istenatyára hagyatkozzék az ember!

1. Harc az ember élete.

„Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok mint a napszámos napjai” (Jób 7,1).

2. Hit az ember győzelme.

„A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása. Ez adott bizonyosságot őseinknek” (Zsid. 11,1-2).

Bef.: Így az isteni gondviselésbe vetett hit – diadalra segít.

3. beszéd: Mi a világon aratott győzelem?

Bev.: Mi a legbölcsebb életszemlélet?

1. A mulandók leértéklése.

„Mi haszna az embernek minden vesződéséből, mellyel bajlódik a nap alatt? (Préd. 1,3).

2. A végnélküliek becsülése.

„A győztesnek az élet fájáról adok enni, mely Isten paradicsomában van” (Jel. 2,7). – „A trón közepén álló Bárány legelteti és az élővizek forrásához tereli őket, Isten pedig letöröl szemükről minden könnyet” (Jel. 7,17).

Bef.: Sőt végső győzelmünk így teljesül: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

4. beszéd: Az Ég a földre szállt

1. A győzelmes lélek eget kíván.

„Az igaz ember a hitből él” (Zsid. 10,37). – „Szolgáltass nekem igazságot, Istenem, kelj védelmére ügyemnek az istentelen nemzetséggel szemben; a gonosz és álnok embertől szabadíts meg engem” (Zsolt. 42,1).

2. A szerető Isten a földre szállt.

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

5. beszéd: Hogy a „földet” az égbe emelje

Bev.: Jelszavunk ez: „Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre” (Kol. 3,2).

1. Az éghez tartozik a földi ember.

Bár: „Elhelyezted oszlopain a földet, hogy meg ne inogjon sohasem” (Zsolt. 103,5), mégis: „Boldogok a békességesek: ők Isten fiai” (Mt 5,9).

2. Magához emeli az élet Istene.

A hitből eredő megigazulásról viszont így szól: „Ne kérdezd magadban: Ki megy föl a mennybe?” – tudniillik, hogy Krisztust lehozza” (Róm. 10,6). „Hallottunk Krisztus Jézusba vetett hitetekről és arról a szeretetről, amely valamennyi szent iránt eltölt titeket, azért a reményért, amely készen vár a mennyben. Erről hallottatok az evangélium igaz tanítása során, amely hozzátok is eljutott” (Kol. 1,4-6).

Bef.: És életünk boldogsága? „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

* *

Függelék

A most következő gondolatok a Húsvét utáni I. vasárnap **előtti: SZOMBAT** Szentleckéjéből valók... Csak arra szolgálnak, hogy ha valaki az **elsőáldozás emléké**t akarná feleleveníteni, az nagyon szép lehetőséget találna a következő szentírási szövegben: „Vessetek le tehát minden gonoszságot, minden álnokságot, képmutatást, irigykedést és minden rágalmat. Kíváncoztatok a szellemi, hamisítatlan tej után, akár az újszülött kisdedek, hogy általa növekedjete az üdvösségre, hiszen már tapasztaltatok, hogy jó az Úr. Ha hozzá, az eleven kőhöz járultok, melyet emberek ugyan elvetettek, de Isten kiválasztott és megtisztelt, eleven kövek módjára ti is lelki templommá, szent papsággá épültök, hogy Jézus Krisztus által Istennek kedves lelki áldozatokat mutassatok be. Ezért mondja az Írás: „Íme választott, becses szegletkövet rakok le Sionban, s aki benne bíz, azt szégyen nem éri”. Számotokra, hívők számára tehát érték; a hitetlenek számára azonban ez a kő, melyet az építők elvetettek, szegletkövé lett, s egyben a botlás kövévé és a botrány sziklájává. Ezek, mivel nem hisznek az igének, elbotlanak, ami már meg is történt velük. Ti azonban választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul lefoglalt nép vagytok, hogy annak dicsőségét hirdessétek, aki a sötétségből csodálatos világosságára hívott titeket. Ti, akik valaha nem voltatok nép, most Isten népe vagytok; akik azelőtt nem nyertetek irgalmat, most irgalomra találtatok” (1Pét. 2,1-10). – Erre közlünk két kis beszédvázlatot.

1. beszéd: Urunk újszülöttei

(Dogmatikus beszéd: Az elsőáldozás hatása)

Bev.: Emlékeinken belül pihen, de emlékeztető jelek segítségével jelenünkben is **él a mi elsőáldozásunk** emléke. – Idézzük most fel: mi ment ott végbe bennünk?

1. Isteni lett a lelketek.

Valami szép készülődés előzte, hogy valami felséges betetőzés kövesse.

- a) Készülődés?
- b) Betetőzés?
- c) Isteni életfakadást hozó?

2. Istent birtokolja lélekszentélyetek.

A múlt függönyének széthúzása útján az tűnt fel, hogy a mi lelkünk Isten házává nemesedett.

- a) Örök vendégként kopogott a Mester.
- b) De örök Vendégünket őrizte-e az ember?

c) Vagy „földies” életünk eltávolította-e az égi Mestert?

Bef.: Érdemes ezen elgondolkodni, hogy ismét **gyermekké** lehessen a kérges kezű és lelki fáradt zarándok.

2. beszéd: A tej után vágyakozó kisdedek

Bev.: Egek csordulását áhítozza az ember. „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat; nyílják meg a föld és teremje a szabadítót, és legyen egyszersmind igazságosság” (Iz. 45,8). – De hogyan kapjátok az égi Atya földre harmatozott kegyelmét?

1. Ahogy veszitek, úgy egyszerű „tej”.

Istennel szemben gyermek az ember és így gyermekként veszi az égi Atya kincseit.

- a) Teremtések után örökre teremtett a keresztséggel.
- b) Tanulásra szoruló korotokban mellétek állt a tanító ige erejével.
- c) Majd életutatokon állandó „táplálótokká” kínálkozott.

2. Ahogy élitek – éltető lélekerő.

Mindez égi kegyelem és életet ígérő isteni csoda. – De mit kellett tennetek?

- a) Az Isten adta kegyel – dolgozni kellett.
- b) Az Isten kegyelmével végzett munka nyomán életvirágzásba szökkenetek.
- c) És isteni éltetek örök életté nemesedett. A halál tehát nem törés, eltérés és megsemmisítés, hanem új távlatárás és az isteni kiteljesülést feltáró égi követ.

Bef.: Így lett az „isteni harmat” – örök életet fakasztó égi ajándék.

* * *